

31272

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 10 వ తేది బుధవారము } సంచిక ౨౦౭
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY 10th DECEMBER 1930. } No. 207
ప్రమాదాలనాశనం సంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ పంచమి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే యెదుట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బీతో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శైలిపీఠి, మద్రాసు.

109, ప్రేరీరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

'మాడల్' ఫౌంటెన్ కలము 'MODEL' FOUNTAIN PEN

మన దేశములో చేయబడినది Made in Dayalbagh, India

ఇంత చక్కని కలములు మన దేశములో తయారగుచుండగా వికేళికలములకు పోనేలే ?

మనము ప్రతిరోజు ఉపయోగించు వస్తువులన్నియు క్రమమగా దయ్యాల్పాలో తయారగుచున్నవి. కేళిసలంబలును
వీనినే యుపయోగించి దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిని బాగు చేసెదరుగాక. ప్రస్తుతము దయ్యాల్పాలో ఫౌంటెన్ కలములు,
సిరాలు, గ్రామఫోనులు, D. C. Electric Ceiling Fans, Highclass and Sen Laboratory Balances and
weights. కత్తులు, చాకులు, తోటకత్తులు, కేటకత్తులు, Safety razors, వివిధరకముల బొత్తాములు, పాళీలు, బహు
చక్కని కలలుగదీయలు, డెయిరీఫారములలోని పచ్చివెన్న, కోటుగడ్డలు, వర్షుగడ్డలు, చాపులు, మీరలు, తువ్వకట్టలు, బనియ
నలు, మొదలగు అన్నిరకముల మిల్లనూటతో కయారగు బట్టలు, మేలై నజోళ్లు, తోలునూటుకేసులు, హాండుబాగులు,
(Handbags, Kitbags, Briefbags etc) హోల్డల్స్ (Holdalls) పజికాలు మొదలుగాగల అనేక వస్తువులు తయారు
కాబడుచున్నవి.

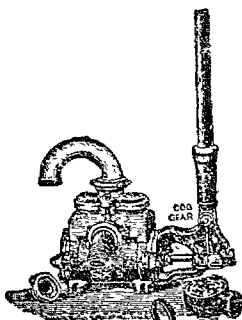
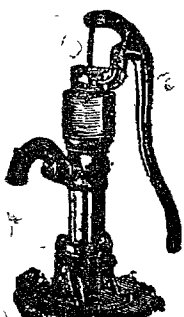
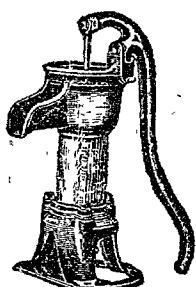
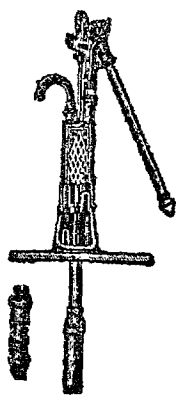
ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయము : దయ్యాల్పాగువస్తువులు నాణ్యము నకు పెట్టినది పేరు.

పర్తకలకు టోకు ధరలు అన్నివిధములగు వివరములకు వస్తువులకొరకును ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ది ఆంధ్రసత్సంగ స్టోర్సు

మదరాసు రాజధానికి సోలు ఏ జెంట్లు:—మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

కి ర్లో స్కార్ నీటి పంపులు

ఎంతలోతుగల బావులలోనుండి అయినను అతిసులభముగా నీరు గోడగలిగిపట్టియు, కాళ్ళిశముగా పనిచేయు
సత్తియు, కిర్లో స్కార్ నీటిపంపులు సరసమైన ధరలకు సప్లయిచేయుదుము. పనితీరునుబట్టిగానీ, గట్టితనములోగానీ
అపమానములు.

సోల్ ఏ జెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,

3

యి జనీర్సు-బెజవాడ

స్వదేశి బట్టలు

రు 250000-0-0 మూలధనముతో 15 సంవత్సరముల
క్రితం ఇచ్చట నూలు పరిశ్రమను స్థాపించినవంకతి ఎల్లరకు
విదితమే. ఈ యిల్లలో పండిన ఎర్రచత్తితో ఎరువునూలును
తెల్లచత్తితో తెలుపునూలును (శం 11½, 20½ ధ్రు) సోజు
1 కి చెయ్యిపానుల చొ॥ తయారుచేయించి సదరు నూలుతోనే
చేతిపగ్గలల పైని అన్నిరకముల గుడ్డలనున్న సేయించి చౌక
ధరలకు యిచ్చుచున్నాము. అన్ని వొట్టకు ఏ జెంట్లు కావలెను.
ధరలవాపితాకు, ఇతిరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

శ్రీ సూర్యనారాయణ స్వీన్నింగు అండ్

వివింగు మిల్సు, రిజిస్టర్డ్ 1

పందలపాక, (తూర్పుగోదావరి)

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా కి ర్లోజులలో కుదుర్చుక.

(1) ఈ మందు నెగరోగములను నివారించి, మూత్రము
ని గుయిచున్న వ్యక్తులకు గలగు పోటు, మంట, మరుగును యావజ్జకము
అపోను పీచికారీలతోను నిమిత్తము లేకుండ తివ్యక కుదుర్చుక.
నీసా 1-కి రు. 8-0-0.

మూర్ఖారిషము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖులైనను ఎన్నిసల
స్మరణముచేయున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చుక.
నెలకు పదిపావు మందు రు. 8-0-0.

పొడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలనేగాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పాశీ
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులకు పోగొట్టి చర్మ
మును నూముల స్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.
ఏ జెంట్లు కావలెను.

3

సంతానం పుట్టుకుండ 108-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

బిక్క-టే సులభమైన సురక్షితోపాయము

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములు:—

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు, సోల్ ఏజెంట్లు,

ది సోవల్ హైజీన్ సిండికేట్.

ఇతర కెమిక్లు అండ్ డ్రగ్స్ షుల్లవద్ద కూడ లభిస్తాయి.

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు ఆమోఘావధము

ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామచంద్రామ 20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును పీచికారీ చేయవలసినవని లేదు. వధ్యముకూడ లేదు. ఆనేకస్థి ఫీకెట్లు పొందియున్నది. నెల 20 మాత్రలు రు. 8-4-0. అనుపానశైలము రు. 1-4-0.

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,

కేటలాగు ఉచితము

ఈశ్వరదాద. రామచంద్రపురంపోస్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

ఏ కారణమునకై వచ్చిన శుక్లవర్ణమైనను తగ్గించి పలక జడిన పీర్లమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన శుభావస్థనువల్ల వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో పేరు పొందినది నెలరోజుల నందు ఖరీదు రు. 8-4-0.

(శిశువ్యాం) కలకు రు. 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రామవరము. తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

లోక ప్రసిద్ధి పొందిన

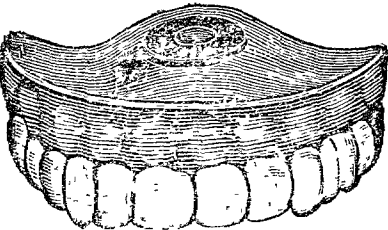
మదరాసు ముక్కు-పొడి గాటు కమ్మగుండు సువాసన అన్నిటిలో ఈడు కానిది. ధర నం 1. పీకె 1-8-4-0-0.

నం 2 3 4-0. (120 తులములు)

ఆర్. ఎన్. సుగంధ ముక్కు-పొడి బాటిల్లు డబ్బా 1-8-2-4-0 24 నులం బిన్న 1-8-1-12-0

రైలుచార్జీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు.

డెంటిస్ట్ సర్జను

డాక్టరు జి. కె. సాదె ఇ. డి. ఎఫ్. (పారిస్) గారి విద్యార్థి యైన డాక్టరు ఎచ్. ఎం. రావుగారు త్వరలోనే ఆంధ్రదేశమునందు సంచార మొనర్చెదరు.

ఇతర విషయములకు ఈయన విలాసమునకు వ్రాయవలెను. మేనేజర్—

డాక్టరు ఎచ్. ఎం. రావు డెంటాల్ సర్జరి,

హైదరాబాద్, బెజవాడ.

CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION
శిశుల ఆయుర్వేదమునందు 20-40 సం. వయస్సుల వారికి పుట్టుకుండ పొడిగుండ్లతో చేసిన మోతాదుల వైద్యమునడవక రు. 12 కు పంపబడును. అద్యాపకములో ఆర్డర్. నీమ తర్కారీ పూల పత్తులు ఆయాదినును పొకెట్టులలో 12. పొకెట్టు రు. 1-12-0. ప్యూజే తర్కారీ విత్తులు రు. 1-8-0. కేటలాగు ఇగూం.

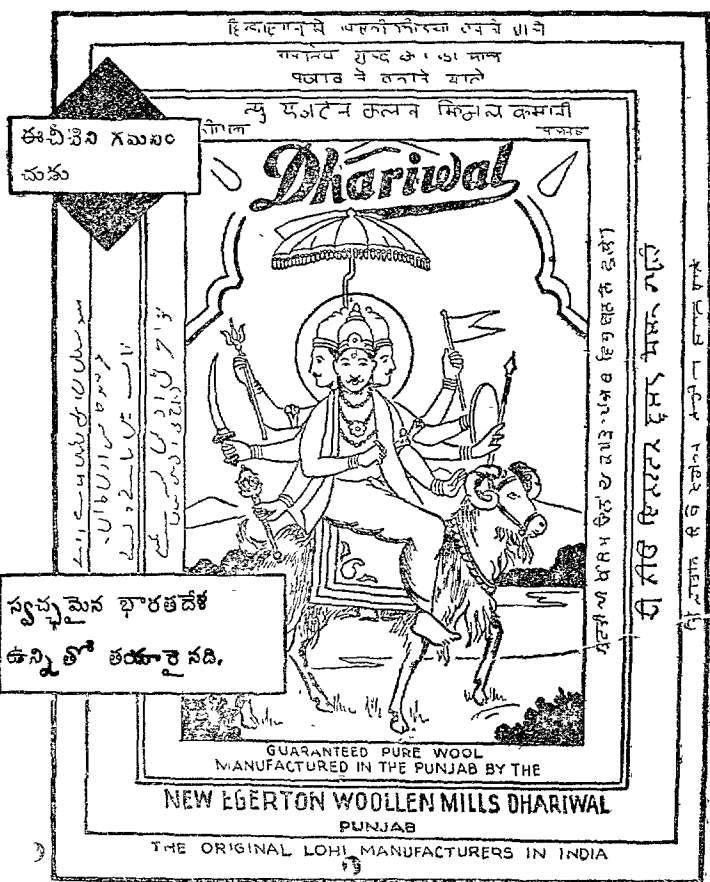

పూనమ్మలై హైకోర్టునందుగల నెం. 128 భవమునందు ఉదయం 7 గంటలనుండి 10 గంటలవరకు సలహా ఉచితముగా నివ్వబడును

కే న రీ కు టీ రం, యె స్తూ రు, మ ద్రా సు.

Free consultation between 7 & 10 A.M. daily at 123, Poonamallee High Road,

The LOHI

క్రింది ఏజెంట్లవద్ద దొరుకును:—

అమ్మకపు ఏజెంట్లు:—

టి. ఆర్. ఎన్. స్వామిగారు,

5/74, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

పాథన్ జీ జావర్ చంద్,

చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

ది న్యూ ఈగర్టన్

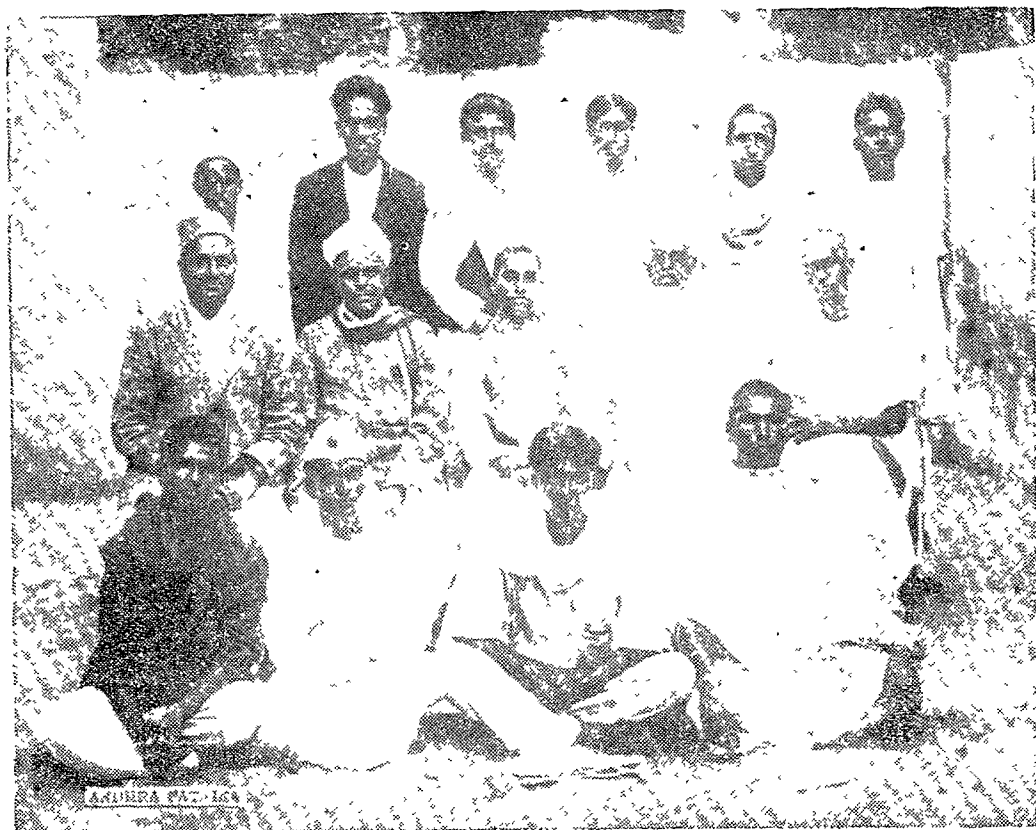
నెం 96

ఫ్రలెన్ మిల్సు, ధారివాల్

తప్పకుండా లేదు
కొనికాక
తనిలేదు.
మలయచందనము
గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
(కబ్బారి పొందినది. నెం డబ్బీ 2-4-0. దీని కనుపానం చందన తైలం కోస్తూ 8-0-0. రెండును ఖరీదుతో 8-0-0.
గంధర్యభార్యనీ, రామవరము, గోదావరి జిల్లా.

మదరాసు, నియో కోమలవిలాసు" ఉపాహారగృహమువారు మాంటురొడ్డు త్యాగరాయ మెమోరియలు భవనములందు శాఖాసంస్థను తెరచినపుడు జరిగినవిందు. (పి. ఎ. ఎ.)

గోఖలేహాలులో కాంగ్రెసుసభ—ఇ. కృష్ణయ్యరుగారికి సన్మానము జరుగుట. వారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. (ప్ర. భో. బి.)

విజయనగరం ఆరోగ్యప్రదర్శనశాల (1930)

భారతరాజకీయపరిస్థితులు

భారతప్రభుత్వమువారి నివేదిక

ధిల్లీ, డిసెంబరు 8:— రాజకీయస్థితిగతులను గూర్చి భారత కార్యదర్శికి భారతప్రభుత్వమువారు పంపిన నివేదిక యీ విధముగా నున్నది.

కజాకీ, ఆఫ్ఘానేలు మొదలగు ముఘలులపైకి బడు నుద్దేశ్యముతో ఆఫ్ఘానీయులు సమాజేశులగుచున్నవని వదంతులు ఇంగ్లండు ప్రబలియున్నవి. కాని యింతవరకు ఒక్క సారిమాత్రమే యంగ్లము జరిగింది. డిసెంబరు 3 తారీఖున 100 మంది కంబరు ఫేలులు నిరి వైలు అను కాంపుకు తిరిగి పోవుచున్న బ్రిటిష్ సైనికులయొద్ద పడి యుద్ధముచేసిరి. వాన సైనికులలో నొక ఆంగ్లేయోద్ద్యోగియునును ఒక సామాన్యపదాతియు మరణించిరి.

వివిధరాష్ట్రములలో పరిస్థితులు

మూడు ప్రభుత్వములనుండి మాత్రమే నవంబరు 15-30 వరకు స్థితిగతులు తెలుపబడిన సందర్భములలో దరి వట్టణములలో ఆందోళన మందఱు గానున్నది. సభలకిదివర కన్న అకర్షణ పోయింది. కాని బహిష్కరణప్రయత్న మింకను సాగుచునేయున్నది. ఇంటిమిడిమను ఆర్థికశక్తి ఇప్పుడు అంతిమముందినది. కనుక మరల కార్యక్రమము పారంభింపరా లేదాయను విషయము చూడవలసి యున్నది. గ్రామసీమలలో ఈ ప్రయత్నము లేదు ప్రభుత్వోద్ద్యోగియులయెడల ప్రజలు స్నేహభావమునే ప్రకటించుచున్నారు. కాని ఆర్థికస్థితి చాలాపీనముగా నుండుటచే ప్రజలు చాల ఆదుర్దాగా నున్నారు. వివిధరాష్ట్రములలోను పడించువారు తమపంటను అమ్మకాలకున్నారు.

చెరనాలలో అధికారధిక్కారము జరిగినట్లు తెలుపబడినది. ఆసాములోగూడ నిట్టి కష్టములు సభించినవి.

బీహారు - ఒరిస్సా రాష్ట్రములలో ఉద్యమము తగ్గిపోవుచున్నట్లు, ప్రజలు ఉద్యమమునెడల విముఖత్యము జూపుచున్నట్లును ఆ రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు తెల్పుచున్నారు. మిను నవంబరునా సములో ఉద్యమము దౌర్జన్యములోనికి దిగినట్లు నూచనలు కనబడినవి. ముందుగా యెర్పాటులు చేరికొని దౌర్జన్యమునకు దిగినట్లు కొన్ని విషయములవలన తెలిసినది. టెర్రోరీస్టు దివిజనులోనుండి వచ్చిన నివేదికల ఆందోళన కలిగించుచున్నది.

ఈక్రింద తెలుపబోవునట్లు గతవారములో నక్కడక్కడ ఇతర రాష్ట్రములలో దౌర్జన్యము కలిగినది. ప్రస్తుతస్థితిలలో ఈమాత్రము దౌర్జన్యము జరుగుటయం దాశ్చర్యము లేదు. అయినను, వీనిసంఖ్య, ఇదివరకుకంటె హెచ్చైనను విషయమును మాత్రము గుర్తించవలసియున్నది. ఆసాములో రాజకీయపరిస్థితులు మునుపటికంటె బాగున్నవని అప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుచున్నారు ప్రభుత్వవిద్యా సంస్థలను బహిష్కరించుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. కాని ఈవిషయములో అభిప్రాయభేద మున్నట్లున్నది.

బొంబాయిలో బహిష్కరణము

బొంబాయిలో అధికారధిక్కారము చేయుటకు బుద్ధిపూర్వక ప్రయత్నములు జరిగినవి. ఇందువలన పోలీసులకును ప్రజలకును సంఘర్షణముజరిగి పోలీసులయొద్ద రాళ్లు యెన్బడినవి. విదేశపు మద్యము అమ్ముటకు దుకాణము తెరచిన ఒకవర్తకుని కొట్టిరని తెలియుచున్నది. కాళిలో ప్రజలకును పోలీసులకును నిట్టి సంఘర్షణ జరిగినదనియు తెలియుచున్నది.

కరాచిలో కాంగ్రెసు యువజనసంఘమువారు అధికారవలన ధిక్కరించుటకు ప్రయత్నించిరి. మేజిస్ట్రేటుకోర్టులయెదుటను న్యాయస్థానముయెదుటను వారు గందరగోళము చేయబూనిరి. పోలీసులు వీరినిబహువంతుగా పెడలగొట్టవలసివచ్చెను.

ఈవారములో విప్లవకారుల దౌర్జన్యము లనేకములు జరిగినవి. బెంగాల్ లో చాంద్ పూతనందు పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ రొకరు చంపబడిరి. పొంతకులని నేరమాకోపింపబడువారు తరవాత అరెస్టుచేయబడిరి. కాన్పూరులో సోదాచేయుచున్న పోలీసుల మీద ఒక యావకడు కాల్చెను. పోలీసులలో కొందరికి చెబ్బులు తగిలెను. కాల్చినవాడు చంపబడెను. బర్మాలో నెలక్రింద రైలును బ్రదలుచేయ ప్రయత్నించినవారు బెంగాల్ విప్లవ సంఘమునకు చెందినవారని నమ్ముటకు సుచికారణము లున్నవి. ఈసందర్భమున కొన్ని అరెస్టులు జరిగినవి.

రాండులేబిల్ సభ

భావిరాజ్యాంగనిర్మాణమునం దభిరుచి కలవారందఱు రాండులేబిల్ సభాకార్యక్రమమును గూర్చి శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. సాంకేతిక సమాఖ్యవద్దతిని గూర్చి చేసిన వివిధ సూచనలను పత్రికలు విమర్శించుచున్నవి. భారతదేశముయొక్క హోదాను గురించియు, కేంద్రప్రభుత్వమునందలి బాధ్యతను గురించియు భారతీయులు ముఖ్యముగ శ్రద్ధవహించుచున్నారు. సభ జయప్రసాదుగారు, రాధాకృష్ణ ప్రజలు ఆందోళనపడుచున్నారు. కాని భారతసమస్య పరిష్కారమున కిది యొక సుచిప్రయత్న మనియు, భారత కేయోభిలాషులందఱు కీ జయమును కోరదగినదనియును కలంపబడుచున్నది.

అల్లిపురం జైలులో నా అనుభవములు

నేనున్నా, నా భార్యయున్నా ఉదయవరం సత్యగ్రహణమున, చెన్నకట్టానులో పనిచేసి కంచి కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాహ్వానమున అచ్చటకుబోయి నున్నారు నెల దినములు సభలు గావించి కొంత ప్రచారముచేసి యొక ఆశ్రమము స్థాపించి ఉభయలయు అచ్చటనే శిక్షింపబడి కేలూరు జైలుకు చేరినాము. నా కుమారుడు 8 రోజుల బాండు వరాహవరసింహం మాతో పాటు చిన్న చిన్న యువస్వాసము తీవ్రమందువాడు. వానిపై 144 సెక్షను నోటీసు తీసుకువచ్చి ఏ కారణము చేతనో సర్దుచేయబడదా విడిచిపెట్టిరి. కేలూరు జైలు నుంచి అల్లిపురమునకు జూలై 29 వ తేదీన చేరితిని.

ఇచ్చట జైలు అధికారులు కొంతమట్టుకు సెమ్మడియైన వారని చెప్పవచ్చును. తేలూరులతో సంతుష్టి చేయగలవారు. వైద్యులు వారికి సాధ్యమైనంతవరకు వైదీల ఆరోగ్యము కాపాడువారు. బహు సెమ్మడియైన వారు.

అయితే అచ్చట నీటి సదుపాయము కాలాతక్కువ. స్నానమునకు సమర్థుడిగా నీరు ఉపయోగిస్తే నంటలకు చాలదు. నంటలవారికి కావలసిన నీరు యిచ్చి రోడ్లల స్నానములకు చాలదు. కాబట్టి స్నానముచేయవారికి, నంటకు సంబంధించిన వారికి వివాదాలు తీవ్రమైతే. ఈ నీరు అయినను అతి అసాధారణమైనది. నీటి రుచిహాయి మందుకంపు వచ్చేవరకూ పండు కలిపెదరు కాని చెడుపురుగు మాత్రము కావదు. ఇదికాక భోజనములో మట్టిగ విషయమై సూపరెంటెండెంట్లతో చెప్పకోగా చెప్పకోగా, వి.జి. గారితో చెప్పకోగా సాధారణముగా పట్టె చేయు కందిపప్పు తగ్గించి దానికి బహుళంగా ఒక పూట మట్టిగ వేయుచూ కన్ను తుడిచినారు. కాని అది తెలుపురంగు పొకుండా పోయ్యగలిగినంత నీరుపోసినగాని అందరికీ ఆయొక్క పూటకయివా చాలదు. దీనివల్ల పప్పు కగ్గుట జరిగినది గాని మట్టిగ యొక సదుపాయము కలుగలేదు. ఈ మట్టిగ లేకపోవుట చేతనో, నీటియొక్క చెడుగుచేతనో అందరు వైదీలకూ సెక్రటరీ విశేషములూ శీతవేయలో సంభవించుచుండును. 6 మాసములలో 7, 8 సార్లు యీ రోగముల క్రింద ఆస్పత్రిలో ప్రవేశించుచుండుటయు, జబ్బుకుదుర్చుకొని పోవుచుండుటయు, తిరిగి ఆస్పత్రిలో ప్రవేశించుచుండుటయు కొందరు రోగులకు జరుగుచుండును. కొందరికి ఈజిప్టు తీవ్రమౌషము చాల్చి 20, 30 దినములు ఆస్పత్రిలోయుండి వారివారి రోగముయొక్క తీవ్రతను బట్టి 6, 8, 10, 12, 14, సార్లు ఇంజక్షనులుచేయుచును బ్రాణాపకీప్రయత్నముచున్నారు. నేను తీవ్రమైన ఊరీతచేడి లోనై దినమునకు 7, 8 బొమ్మల చొప్పున రక్తము పోతూ నుమాడు రెండుమాసములు బాధపడి 12 ఇంజక్షనులు చేయించుకుని మృత్యుముఖమునుండి బైటబడినాను. మొన్న రెండవ తేదీన విడుదలచేసి లాల్తో తీసుకువచ్చి ఇప్పుడు నేనున్న బల్లారి గవర్నమెంటు ఆస్పత్రికి పంపినారు. ఇప్పుడే మంచము విడిచి 4 అడుగులు పెట్టుచున్నాను. మలమునందు ఇంకను అసాధారణమున్నదని వైద్యులు చెప్పుచున్నారు.

ఇదికాక సాధారణముగా జ్వరములు వచ్చుచుండును. అవి అతిశీఘ్రముగా ప్రేఘాయకు జ్వరములోనికి మారుచుండును. ప్రేఘాయకు జ్వరముచే పీడింపబడుచుండు రోగులు కొంతమంది సదా ఆస్పత్రిలో యుంటారు. కొంతమందికి అపాయపు స్థితిలోనికి పోవుటయు జరుగుచుండును. మంజిరామకొ అడియోజీ అను సత్యగ్రహణి యీవ్యాధిచేతన ఉడురులను యీజైలుకు అర్పించినాడు. గవర్నమెంటువారు ఈఅసాధారణపు సలమనకు రాజీయ వైదీలకు పంపుటలో వారికి కావలసిన స్థితియిచ్చుటయున్నదనీ యోచించిరి గాని రాజీయ వైదీల ఆరోగ్యమునకు ప్రాణములకు బాధ్యత తీసుకొనినట్లు తోచదు. అయితే కాంతముగను అతిదయగనుయుండి వారి కక్తివంచన లేకుండ సహాయముచేయు ఇచ్చటి వైద్యులవల్ల రోగులకు కొంత ఉపకారం గలుగుచున్నది. వారి కొంత, ఓసక, రోగలయెడలగల శ్రద్ధ చూచినయెడల అట్టి వైద్యులవల్ల యుండుట రాజీయ వైదీల అవస్థను చెప్పవచ్చును.

ఇచ్చట డిస్పెన్సరీలో మందులప్పువారు సాధారణముగా మెస్టా వైదీలు. అందులో కొందరు నీహవై యెన్న అక్షరముల గురుకుంఠె మందుయొక్క రంప గురుకువైతే ఆధారపడియుండును. వారు ఒక మందుకు ఇంకొకటి యిచ్చుచుండుటకూడ జరుగుచుండును. ఇది సాస్యాసభవము. అయితే అపాయకకరమైన మందుల వారిస్వాధీనములో యుండవు.

ఈజైలులో వైదీలు ఎవరి దుష్టులు వారు ఉడురులకొని వలసినదే. అందుకు 10 దినములలో 15 దినములలో ఒక సారి ఒక అంశము వరకును, అరఅంశము ఎత్తుకుగల కొర్రా తీక్ సోపు యిచ్చెదరు. అందుచేత సాధారణముగా అంశ రిదుములు మురికిగానే యుండును. ఆభ్యంగనమునకు సోపుగాని నీకాయగాని, నూనెగాని ఇచ్చు ఆచారము ఎన్నడూ లేదు.

ఇచ్చట విడుదల అయే రాజీయవైదీలకు పోలీసారి స్వామిలు పరిచేతిచ్చి ఉదయమే విడిచిపెట్టరు. నుమాడు

8-30 గంటలకు మధ్యాహ్నము గంటలకే ప్రాంతహస్తాభివేదనము. అంతవరకు ఆఫీసులో కూర్చుండబెట్టి ఒకవార్డుకు బల్లారి కంటోన్మెంటు రైలుస్టేషనుకు తీసుకొనిపోయి టిక్కెట్లు చేతిలోపెట్టి బండియొక్కించి పోతారు. సాధారణ సమాచారము తెలియజేసి వారు బల్లారిపట్నములోనికి పోకుండా తిన్నగా రైలుపైనిపోవునట్లు నిర్బంధించుచుండును. కొందరికి బల్లారిలో సామాను కొనవలసి యుండును. కొందరికి జంతువులనుగాని, మిత్రులనుగాని చూడవలసిన అవసరముండును. కొందరికి రెండుదినములు విశ్రాంతిదినముల పోదామని కోరిక యుండును. బల్లారి మాచి పోదామని కొందరికి అవకాశముండును. ఏమైనను సకే తిన్నగా రైలు పక్కబలసినదే ఇది ఇచ్చట కలెక్టరుగారి యేర్పాటు అని విన్నాను. నిజము తెలియదు. కాని కొంతతీవ్రమైన చేనేవారిని, శ్రాతిమానులనే వారిని వారిదయలో తిరిగేవారిని కొందరిని వారియిష్టానుసారము పోషిచుటయుగలరు. చెన్నపట్నం కాస్తవల్లం బి.యస్. శర్మ అనువాసిని జైలు అధికారులు ఫోటోగ్రాఫు తీసుకుని విడిచిపెట్టినారని వారు చెప్పుచున్నారు. వారు ముసలివారు, బహినులు, కొంతమంది కుంటివారు. వారి ముందు ఎట్టి విప్లవవిప్లవాదులు గానుపించెనో తెలియదు.

శ్రీకృష్ణ శరసింహమూర్తి

వ్యవసాయ ప్రశ్నోత్తరము

కుయ-దగు-ఉబ్బసము-అవీరము-కఫము-పురాణ
జ్వరములు- మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి జలమును కలిగించు ఔషధములలో ఉత్తమమయినది. 6
20 కులముల డబ్బి రు 1-4-0 చి.పి.చార్జీ ప్రత్యేకము
పి.సి.ఎ అందుకంపెనీ,
ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేన, నెల్లూరుజిల్లా.

80 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన బయోమ
మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమునందలియు,
రాత్రి భోజనాంతరము ముడివెంటినదగిన మా
ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు
మలబద్ధము, బుద్ధిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొద
లైనవాటిని బోగొట్టును.
82 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి రు 1/-
పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:-
ఆంధ్రకనిగ్రహపార్శ్వనీ 360 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
పి.జంట, ఎ.కె. వడ్డూరాజు, మొయికోడ్డు, కాకినాడ.

‘లాక్టోజెను’కు మొదటిబహుమానము

“కడచిన మార్చినెల 1వ తేదీ శనివారమునాడు విల్లింగుటన్ కళాశాలలో జరిగిన శిశుప్రదర్శనంలో బిడ్డడు హైలాన్డ్ మొదటి బహుమానమును గెలిచినాడనుట మీ యొక్క ఆహారమును గూర్చి గొప్పగా విశదపరచుచున్న దని మీకు తెలియుటకొరకు నేను వ్రాసితిని.”

గౌరవకార్యదర్శి
3-3-1930 రాయవేట శిశుసంరక్షణ కార్యాలయము.
ఇప్పుడు 6 నెలల వయస్సు గల హైలాన్డ్ బిడ్డడు పుట్టినప్పటి నుండి లాక్టోజెను ఆహారముతోనే పెరిగినవాడు.

ఒక అద్భుతమైన ఆహారమునకు ఒక ఆశ్చర్యకరమైన కృతజ్ఞత. లాక్టోజెను తల్లిపాలవలెనే జీర్ణమగునట్టి సంపూర్ణ పోషణము నిచ్చుటచేత అన్ని బిడ్డలకును మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన ఆహారమును నిశ్చయమును నిరూపించుచున్నది.

శిశువులకు స్వాభావిక ప్రాణాధార క్షీరాహారముగు

LACTOGEN

మీ బిడ్డలకిచ్చినయెడల వారు బలిష్ఠులుగా పెరుగుదురు.
బిడ్డలకు పాలిచ్చుబుడ్డి, నమునాడబ్బి, అల్కుమినియం గరిశె, తల్లులకువయోగమైన పుస్తకము - వీటికిగాను ఒకరూపాయ తపాలబిళ్లలకు నెస్సెల్సు, తపాలుపెట్టె 184, మద్రాసు.
వారికి పంపి తెప్పించుకొనుడు.

విదేశవార్తలు

సర్ బి. ఎన్. మిత్రగారు

లండనునుండి ఇండియాకు బయలుదేరుట

రూటరు

లండన్, డిసెంబరు 9:— సర్ భూషేంద్రనాథ్ మిత్రగారు ఇండియాకు లండనునుండి 18 తేదీన బయలుదేరుచున్నారు. వ్యాపార సంఘాధ్యక్షుడవని మరల స్వీకరించెదరు. తేలూసమునాటికి తన నివేదికను పూర్తిచేయ సంకల్పించుకొనెను. లండనులో హైకమిషనరు ఉద్యోగమును స్వీకరించుటకు, జూలై మాసములో లండనుకు బోనున్నారు. అంతవరకు సర్ అత్రులచేత గారు హైకమిషనరుగ నుండును.

సర్ సి. వి. రామకృష్ణగారు

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 9:— సర్ సి. వి. రామకృష్ణగారు ఇండియాకు బయలుదేరు అందుకొని గ్లాస్కో కేరీ ద్వారా విరమించుకొనెదరు. ఆపిత పాతడు మ్యూనిసిపల్ కేరీదరు. సమగ్ర ఫీల్డ్ ప్రాసెసరును సంపాదించెదరు. ఇతర జర్నలు విశ్వవిద్యాలయములనుగూడ జూచెదరు. స్విట్జర్లండు ఈజిప్టు దేశముల గుండె రామకృష్ణగారి రిండియాకు తిరిగి వచ్చెదరు.

పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు

అమెరికా యుద్ధములు

రెగ్యులర్ నవంబరు 9:— యుద్ధముల పరిష్కారము విషయమున బ్రిటిష్ అమెరికా ప్రభుత్వముల నడుమ రాయబారములేవైన జరుగుచున్నవాయని పార్లమెంటులో ప్రశ్న వచ్చినది. అట్టిదేమియు జరుగుటలేదని ఫిలిప్ స్పీడగారు సమాధానము చెప్పిరి. (బి. ఆ. వై.)

పొగమంచువలన మరణములు

అధికార విచారణ

రూటరు

లండన్, డిసెంబరు 9:— బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుడు పొగమంచుచే కలిగిన మరణములను విచారించునపుడు దగ్గరనే యుండెను. ఈ ప్రాగమంచువలన మనుష్యులు చావని యు ఏదో విషపూరితమగు నస్తువు పొగమంచులో కలియని యో చావరనియు బ్రిటిషు రెడ్ క్రాస్ సంఘాధ్యక్షులగు ప్రాసెసరు నోల్సుగారు చెప్పిరి. పొత్తరీలనుండి వెలువడు విషపూరితమగు పొగచే చనిపోయిరి వదలకులు ప్రబలుటచే నోల్సుగారి ప్రకటనమును చాలమంది బలపరిచిరి. ఈసంఘము నకు దేశీయ మంత్రి బేయిన్సుగారధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. విచారణసంఘసభ్యులు ఎంగిలనుకుపోయి స్వయముగ ఆసలము నందుండి విచారణసభ వెళ్లసరికి పొగమంచు అదృశ్యమగుటచే విచారణకష్టమైనది.

ఇంగ్లండులో మరల పొగమంచు

(రూటరు)

లండన్, డిసెంబరు 9:— ఒకవారములోపుగ రెండవ సారి మరల పొగమంచు దట్టముగ కలిసి దేశమంతటను వ్యాపారము బండ్లు రాకపోకలకును వీలులేకుండజేసెను. ముఖ్యముగ దక్షిణతీరమున లండను, ఆరుట్టు ప్రక్కల పొగమంచు విస్తారముగ ఇంగ్లీషుచానలలో కొంచెముగా నుండెను. సమైక్య డోవర్, కేమ్బ్రిడ్జరు పొగమంచు అపారముగ కురిసెను. నిక్సెట్లోజున క్యాండ్రిగుహనుండి లండనుకు రాజుగారు తిరిగివచ్చిరి. 1928 సంవత్సరములో జబ్బుపడినదాదిగ విండ్సరులో నేటకేగుట కిదే ప్రధమము. కాని పొగమంచుచే అంతయు అగిపోయినది. మధ్యాహ్నమునసరికి కొంచెము పొగ మంచు తగ్గినది. విశ్వవిద్యాలయముల డగ్లీఆటకు కొంచెము అవకాశము కల్గెను. మొదట ఈ ఆటను మానుకొనవలసివచ్చెనను కొనిరి.

(వైరెస్)

నేడు పెక్కుజిల్లాలందు మంచు కురిసెను. లండనులోను ఆరుట్టు ప్రక్కలను మంచుకురియుచునే యుండెను. లండనుకు చెచ్చు లైట్లు ఆలస్యమైనవి. వీధులలో బండ్లు మనుష్యులు పోవుటకు పెద్దమంటలను వేయవలసివచ్చెను. పొగమంచులో ముగ్గురు చనిపోయిరి. నాటికొనసరికి పండెను లాగిపోయినది.

రాండుటేబిలుసభాసమాచారములు

ఇండియాలోని కఠినపరిపాలనావిధానమును నిరసించుచు సమ్రాగా రుపన్యసించుట

ఇండియాను స్టేటును గూర్చి భారత ప్రతినిధులు ప్రధానమంత్రికి లేఖ వ్రాయుట

రాండుటేబిలుసభకు వెళ్లిన భారత ప్రతినిధులు దౌర్జన్యమును నిరసించుట

ఇండియాలో దౌర్జన్యములగూర్చి మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికా విమర్శలు

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్య

ఉపసంఘసభలన్నియును 12 వ తేదీ వలకును నిలిపివేయబడుట

రెండవ ఉపసంఘసభ

కలకత్తాలో జరిగిన సింసనుగారి హత్యను

భారత ప్రతినిధులు నిరసించుట

లండన్, డిసెంబరు 9:— బెంగాలు పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు జనరలు కల్మలు సింసనుగారిని కొందరు బెంగాలీ యువకులు తుపాకిగుండ్రుల నుపయోగించి సింసనుగారు మృతినొందిరను వార్త లండనులోనున్న భారత ప్రతినిధులకు తెలిసినందున వారందరకు చాలమందించుచు తమ అసమ్మతిని స్పష్టముగా వెల్లడించుచు నీవారణవర్జ్యమే తీవ్రముగా నిరసించిరి.

కే. టి. పాలుగారు

నేడు జరిగిన రెండవ ఉపసంఘసభ (ప్రావిన్సియలు కని స్ట్రీట్యూవను సబ్కమిటీ) లో భారత ప్రతినిధులపక్షమున కే. టి. పాలుగారు మొదట నుపన్యసించిరి.

“ఇట్టి దౌర్జన్యములు జరుగుటకు అవకాశమును కలిగించు నట్టి పరిస్థితులు త్వరలో తొలగిపోవలెననియే మేము మనః పూర్వకముగా కోరుచున్నాము. ఈ సభలో అనుమతము కలిగినచో యిట్టి దౌర్జన్యము లంతరించుటగలగట్టి నమ్మకముతోనే మేమిచట్టికవచ్చితిమి. మా దేశమునం దిట్టి దౌర్జన్యముల నొనరించుటకు పూనుకొనెను పక్షమువారు జాతీయపక్షమునకు చేరినవారకానేకారు. మేము వాటి ప్రతినిధుల మెంతమాత్రమును కాము.”

పోలీసువారి చర్యలవలననే దౌర్జన్య

మధిక నుగుచుండుట

ఇట్టి దౌర్జన్యకృత్యములు జరుగకుండ తేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పరిశీలనమును వృద్ధిచేయించుట అవసరమును విమయమందరిచేతను అంగీకరించబడినదయినను వీటివలన మాత్రమే యిట్టి దౌర్జన్యకృత్యము లంతరింప జాలవని స్పష్టపరుచుట నాకు ముఖ్యకర్తృత్వమే యగును. మరి యును ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకుల అజ్ఞానపాతము యిటీవల పోలీసువారి నొనరించుచున్న కొన్ని కార్యములవలననే దౌర్జన్యవిధాన విభ్రమ ముంజిత ప్రబలమగుచున్నదని నేను నిశ్చరణగా చెప్పగలను.

పోలీసువారి చర్యలు అతిదారుణములు

పోలీసువారి చర్యలను నేను స్వయముగా చూచియుంటిని అవి అతిదారుణములనియును కేలములనియును నీతి బాహ్యము లనియునుగూడ నేను చెప్పగలను. వారు తరుచుగా నిట్టి భారకృత్యములనే గానించుచున్నారు (గాన) యిట్టి దారుణకృత్యములకు అనుమతి నియ్యకుండనే పరిపాలనమును నిర్మూర్తగాను నిర్మగనుగొనసాగించుట అసంభవమా? అను విషయమునుగూర్చి బ్రిటును దొరతనమువారు బాగుగా ఆలోచింపగోరెదను” అని పాలుగారు నుడిచిరి. (రాయలురు)

మాంచెస్టరు గార్డియను

పత్రిక విమర్శ

అన్యాయమే దౌర్జన్యమునకు గొప్ప ప్రాణశక్తి

లండన్, డిసెంబరు 9:— కలకత్తాలో నిపుడు జరిగిన సింసనుగారి హత్యను యిండియాలో జరుగుచున్న యితర దౌర్జన్యములను విమర్శించుచు మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక ప్రధాన వ్యాసమును వ్రాసెను.

“రాండుటేబిలుసభ జరుగుచున్నపుడును అసభలో జరుగుచున్న త్యాగయంత్రములకు చర్యలవలన భారతసమన్య అనుకూలముగా పరిమర్శించబడగలవను నూచనలు వెనుక నెన్నడును కనజడయింపడనంతి స్పష్టముగా నిపుడు కనబడుచున్నపుడును ఇట్టి తుపాక్షునందు గూడ మరల నిట్టి ఘోరకార్యము

జరుగుటనుబట్టి లా-ఆర్డరులు బ్రిటిషువారి విశేషమండే యుండుట త్యవసరమని స్పష్టమగుచున్నది” అని చాలమంది యితరులు వాదించుచున్న గాని భారత వ్యవస్థాసమన్యకు వీరితో నెట్టిసంబంధము లేదనుటయే సత్వయము.

సంతృప్తియే శాంతికి ముఖ్యసాధనము

భారతజాతీయవాదులు అసంతృప్తిని జెందుచుండునంత కాలమును యిట్టి దౌర్జన్యము జరుగుచుండుటగూడ సహజమే యగును. లా ఆర్డరు లెవరివశమునందున్ననుగూడ అసంతృప్తివారిని వరకును యిది పూర్తిగా నంతరింపవు బ్రిటిషువారు సముచిత రీతివీలూని తీవ్రవిధానమును విరమించుటయే దౌర్జన్యమునకు చుట కుత్తమసాధనమై యున్నది అన్యాయమే దౌర్జన్యము నకు గొప్ప ప్రాణశక్తి. అన్యాయము ప్రబలికొలదిని దౌర్జన్యము గూడ ప్రబలుచుండును. ఇట్టి అన్యాయము నడచివేయుటయే రాండుటేబిలుసభకు ముఖ్యకర్తృత్వమై యున్నది” అని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక వ్రాసెను. (రాయలురు)

ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానమును

సర్ తేజబహదరు సమ్రాగారు

నిరసించుట

పార్లమెంటు (కామన్సు) సభ్యులసభలో

నుపన్యాసము జరుగుట

లండన్, డిసెంబరు 9:— నిన్న రాత్రి జరిగిన బహిరంగసభకు పార్లమెంటు (కామన్సు) సభ్యులు మిక్కిలి హెచ్చుమంది వచ్చిరి. సభాసభమున సభ్యులు క్రిక్కిరిసియుండిరి. గారెలు ప్రభుత్వగూడ వచ్చియుండెను. అసభలో ప్రస్తుతము భారత దేశమునందు జరుపుచున్న పరిపాలనావిధానమును నిరసించుచు సర్ సమ్రాగా రుపన్యసించిరి.

ఇప్పుడు లా మితిమీరినదిగాని ఆర్డరుమాత్ర

మొదటను కనబడుటలేదు

ఒక్కసారిగా నేలకొరిగి ప్రజలను చెరసాలలకు పంపుటవలనను మరల మరల విరామము లేకుండ పంపుచుండుటవలనను లా ఆర్డరుల పరిపాలనను సకముముగా జరుగుచున్నదని యెంతమాత్రమును తలంపరాదను.

మత ద్వేషములు

ప్రస్తుతము నాదేశమునందలి యువకులలో యితరలోపము లేవియైననుండి నుండుచుగాక గాని మతపరిపంధములకు ద్వేషము లెంతమాత్రమును లేవని మాత్రము నేను యాధిగా చెప్పగలను. నాదేశమువారిని మాత్రమే ఈమతద్వేషములు తీవ్రముగా వీడించుచున్నది.

జాతీయభావము

నాదేశమునం దిప్పుడు జాతీయభావము ప్రబలముగా నేర్పడినదనుటకు చాల నిదర్శనములు కలవు. స్త్రీలు హెచ్చుమంది దేశసేవకు గడంగుచున్నాడు. మత నియమముల నిర్బంధము తక్కువయగుచున్నది. సాంఘికములగు నితర అసరకములన్నియును తొలగింపబడుచున్నవి.

కార్మికుల హక్కులు

కార్మికులయొక్కయు నిమ్న శాకులయొక్కయు హక్కులను బాగుగా కాపాడవలెను.

దేశీయులు

భారతదేశముకొరకు చేయబడిన యువకులను భారతీయులు నిరాకరించుచున్నారని కొందరునున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా మున్నగు దేశములవారు స్వపరిపాలనమును బడయక పూర్వము ఆదేశములలోని ప్రజలుగూడ దేశీయులుగా లెట్టుల నిరాకరించుచు యుండిరి కాని బ్రిటిషువారు దేశీయులునుగూర్చి యేర్పాటుచేసియు యుండిరి.

ఇరిగిన ప్రభువు

దొరతనమువారిట్టి కఠినచర్యల నడలించుచుండినను యిరిగిన ప్రభువు మాత్రము భారతీయుల ఆశయములపట్ల నత్యధికముగా సానుభూతితో కలిగియుండెను. కాంచుటేబిలునభలలో అనుకూలముగా భరితము కలగవలె నని యిరిగిన ప్రభువు మనోహర్యముగా కోరుచున్నాడను విషయము జగద్విదితమే.

భారత దేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొనగవలెను

మొదటినుండియు బ్రిటిషువారు న్యాయపక్షపాతులే గాన యిప్పుడుగూడ వారు తమ సహజలక్షణమును విడనాడక భారత దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నొసగగోరెదను అని సప్రగారు నడివిరి.

సప్రగారు మరల లండనునగరమునందును మరి పెక్కు చోట్లను గూడ త్వరలోనే ఉపన్యసింపెదను. (రాయలూరు)

హిందూ మహమ్మదీయసమన్య

శాస్త్ర-సెటల్మెంటుగార్లు హిందువుల ప్రతినిధులుగా నుండుట

లండను, డిసెంబరు 9:—హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల యిష్టానుష్ఠి ఆలోచనలు మరల నింకను ప్రారంభము కాలేదు గాని భోపాలనాబుగారి మండికమున జరిగినసభకు హిందువుల ప్రతినిధులుగా వెల్లి న వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రీ, సర్ చిమనలాలు సెటల్మెంటుగార్లు మహమ్మదీయుల వ్యరతులను హిందువులకు తెలియజేయవలె నని ఆ సభవారు పేరి నిర్దేశించిరి.

మహమ్మదీయుల వరతులు

పంజాబులోను పంజాబ్ ప్రావిన్సులోను మహమ్మదీయులు తమ ప్రాతినిధ్యమును యిప్పుడు తగ్గించిరి. ఆనగా యిప్పుడు 100-కి 51 వంతున కోరిరి. ఇందుకు హిందువు లంగీకరించినచో సంయుక్త నియోజక వర్గములకు తా మంగీకరించెదమని మహమ్మదీయులు తెలిపిరి.

సిక్కుల వరతులు

పంజాబులో తమకు 100-కి 38 వంతున ప్రాతినిధ్య ముండితిరవలెనని సిక్కులు తెలిపిరి. (రాయలూరు)

ప్రభువు ఉపసంఘసభ

ఈవారములో పని పూర్తి కాగలదని తలచుచుండుట లండను, డిసెంబరు 9:—ప్రభువు ఉపసంఘము లేక ఫెడరల్ ప్రొక్చర్లరు సబు కమిటీకి యిప్పుడు చాల ప్రాముఖ్య మొసగబడెను. ఈ సభలో పని మిక్కిలి చురుకుగా జరుగు చుండుటచే యీ వారములోనే పని పూర్తి కాగలదని చాల మంది తలచుచున్నార.

సంస్థానాధిపతులవరతులు

28 అంశములను ఫెడరల్ అంశములుగా నేర్పరుచుటకు సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధు లిప్పుడు సమ్మతించిరి. పరిపాలనకు సంబంధించిన యేర్పాట్లలో నిపుడున్న వాటిలో కొన్నిటిని మార్చునాడవలయును, స్థిరపడిన సంస్థలనుగూర్చి అనుకూలమును కలిగింపవలెననియును మాత్రమే సంస్థానాధిపతులు కోరిరి.

సంస్థానాధిపతులకు ఫెడరల్ కాన్ఫిరెన్స్ లో తగినంత ప్రాతినిధ్యము నేర్పరచినచో వారి హక్కులకు తగిన రక్షణ యేర్పడును గాన అందుల కంగీకరించినచో ఫెడరేషనులో చేరుటకు సిద్ధముగా నున్నామనిగూడ సంస్థానాధిపతులు తెలిపిరి.

ఫెడరేషనే ఉత్తమపద్ధతి

భారతదేశీయులలో అధికమున నైకమత్యమును సంక్రమింప కలగజేయుటకు ఫెడరేషనే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమును సంక్రమింపవలెనని విధానమే యున్నది. అను విషయము నిపుడు హెచ్చుమంది మిక్కిలి బాగుగా గ్రహింపబడుచున్నాడు.

సర్వాధికారము

యూనిటరీ కన్స్టిట్యూషనులోకంటే ఫెడరల్ కన్స్టిట్యూషనులోనే బ్రిటను దొరతనమువారు తమ సర్వాధికారమును (సావరెంటి) భారతీయులకు వశపరుచుట కనుకూలముగా నుండునని బ్రిటను రాజకీయపక్షములవారందరును గూడ భావించుచున్నార.

9-వ తేదీని జరిగిన మొదటి ఉపసంఘసభ

సంస్థానాధిపతులు తెలిపినవిషయములు లండను, డిసెంబరు 9:—నేడు (9 వ తేదీ) జరిగిన ఫెడరల్ ప్రొక్చర్లరు సబు కమిటీలో సంస్థానాధిపతులు తమ వరతులను మరింత స్పష్టముగా తెలియజేసిరి. "ఫెడరల్ కాపనసభలు రెండుండవలెను. మేము ఫెడరల్ విషయములకు సంబంధించిన వర్షలో మాత్రమే పాల్గొనుచుండుము, బ్రిటిషు యిండియాకును సంస్థానములకును గూడ

FOR GUARANTEED PURE SILVER & SOVEREIGN JEWELS
60 TO KESHAVJEE DEVCHAND
PRECIOUS STONES MERCHANT,
MANUFACTURING JEWELLER, GOLD & SILVER SMITH,
Catalogue Free:— 21, CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS.

శ్రీ రామావతారతత్వము

శ్రీ. తగినవిధమున గృహ్యవతారతత్వము, మనఁగ వ్రాసితి నుజును తానఁగ నట్లే తలచితిని వ్రాయ రామావతారతత్వము, ముత్యము గంధములనెల్ల నొగి గ్రహించి.

సాధుమకులా! శ్రీకృష్ణావతారతత్వమును భగవదనుగ్రహము, పెద్దలయాశీర్వచనము, ననువానిసాయమువలన బూర్తిచేయగలిగితిని. వయస్సు కడుంగడు వ్రాలకయుండ శ్రీరామావతారతత్వమును వ్రాయుతలంపుఁ గొంటిని. పెక్కు పురాణములందు శ్రీరామచరిత్రము గలదు. వానిని శ్రీమద్రామాయణము సాధారణముగా గాన శ్రీరాముని బాల్యమాదిగా గల చరిత్రములనుండి యేదేనీతులు మానవులు నేర్చుకొనవలయునో వానినెల్ల స్మృతులతోడ సంబంధము గలుగునట్లు వ్రాయుటయే నామభ్యుద్దేశము. శ్రీరామాయణమున నేయేతావుల విశేషార్థములుగలవో వానివలన ప్రయోజన మేమో చర్చింతును. అంతియ కాకు లేనుఁనను నెవ రెవరెంతెంత విశేషార్థమును గ్రహించికో యుచితిరిని విమర్శింతును. దుర్విచారముల నడంచి శ్రీరాముని భక్తిజనసామాన్యమున దృఢముగా బాదుకొనఁ జేయఁబ్రయత్నింతును. రామాయణము జగగలేదు. ఇది కల్పితకథ యనువాదము నకు బదులు వ్రాయుదును.

రామావతారకాలమున దేశకాలస్థితు లెట్లుండెను? ప్రజలకు బ్రభువులకు సంబంధము లెట్టివి? ప్రజలయాచారము లెట్టివి? విద్యాపద్ధతి యెట్టిది? అను నీ మొదలగు విషయముల విమర్శించి వ్రాయఁదలచితిని. నాల్గువేదములు రామాయణమున నివి డియున్న పని కొండఱుదురు. అది సత్యము కాదా యనియు నిందు విమర్శింతును.

కలికాలమున నేనత్యార్థములు చేయుచున్నను శ్రీరామచరిత్రమును బఠించుసత్కార్యము మానకయుండఁ జేయుటకే యీనాప్రయత్న మని యెఱుంగవలయును. నాలుగువందలపుటలగుల సంపుట మొక్కొక్కటి ప్రకటింపబడును. సంవత్సరమునకు మూడుసంపుటములు. వెలువడును ఒక్కొక్కటి రు. 1-4-0 లు. కర్వులు జేతు, ముం దొక్కయోగ్యము పంపవలయును. కడవట్టి సంపుటమున (నీరూపాయ తగ్గించి పంపబడును. మూడువందల చందాదారులు చేరినగాని గంధ మారంభింప వలసవచ్చును. ఈ నాసత్ప్రియత్వమునకు దోడ్పడుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఇట్లు, జనమంచి శేషాదేశర్థ.

సమానముగా సంబంధించిన విషయములను గూర్చి మాతనవిషయములను చేర్చుటకు సంబంధించిన భాగములో విధానమును నిర్ణయింపవలెను" అని సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులు తెలిపిరి.

ఫెడరల్ విషయముల నిర్ణయము

ఫెడరల్ విషయములుగా నుండదగునని నూచింపబడిన విషయముల పునర్విమర్శ నేడు మరల ప్రారంభ మైనది.

1. విమానములు, వాటికి సంబంధించిన సకల విషయములు.
2. ఒకటికంటె అధికమున ఫెడరల్ కాన్ఫిరెన్సులకు సంబంధించిన నీటిమార్గములకు సంబంధించిన చట్టములు.
3. రైల్వేలకు సంబంధించిన కాపనములు, రైల్వేబోర్డు వారిపుడు సాగించునట్టియు నిటుపైన సాగింపగలిగినట్టియు రైల్వేపరిపాలన-యీమాదు విషయములను నేడు ఫెడరల్ విషయములకు చేర్చబడెను.

ఉపసంఘమును నియమించుట

ఫెడరల్ విషయములనుగూర్చి ఆలోచించుటకు వికసిత మహారాజా, సర్ భూపేంద్రనాథమిత్ర, ఎం. ఏ. జిన్నా, సర్ అక్బరు హైదర్ గార్లు ఉపసంఘముగా నేర్పరపబడిరి.

12 వ తేదీ వరకును సభను నిలిపవేయుట

మొదటి ఉపసంఘము ఈనెల 12 వ తేదీవరకును నిలిపవేయబడెను అనాడు ఫెడరల్ విషయములనుగూర్చి మరల చర్చ జరుగును.

రెండవ ఉపసంఘముగూడ మరల 12 వ తేదీనే సమావేశము కానుండుట

రెండవ ఉపసంఘముగూడ నేడు విరమింపబడెను. 12 వ తేదీని మరల సమావేశము జరుగును. అపుడు నివేదిక నిర్దేశపబడును. (రాయలూరు)

బర్తా ఉపసంఘసభలో పని పూర్తియగుట

12 వ తేదీవరకు నిలిపవేయబడుట లండను, డిసెంబరు 9:—నేడు మూడు ఉపసంఘములుగూడ సమావేశమైనవి. మూడుసభలలోనుగూడ చాలపనిజరిగినది. మూడుసభలను మరల 12 వ తేదీని సమావేశ మగును.

బర్తా ఉపసంఘసభలో పని పూర్తియైనది.

1. "బర్తానువిడిచివేయవలెననునీధాంత మామోదింపబడినట్లు బ్రిటను దొరతనమువారి ప్రకటనను చేయవలెను. 2. బర్తా దేశము బ్రిటిషుయిండియాలో శాశ్వతముగా నున్నచో నెట్టి స్వ్వపరిపాలనాధికారమును బడయగలిగియుండునో అట్టి అధికారమునే విడిచివేయబడినట్లుగూడ బర్తాదేశము పడయగలిగియుండవలెను" అని సభవారు నిర్ణయించిరి.

1. అల్పసంఖ్యకుల రక్షణము 2. అధికసమన్యకుల పరిష్కారించుట, 3. దేశీయము, 4. ఇప్పుడుయిండియా ప్రభుత్వము (సెంట్రల్) నకు సంబంధించిన విషయములుగా పరిగణించబడును.

ము (సెంట్రల్) నకు సంబంధించిన విషయములుగా పరిగణించబడును. బడినవిషయములను బర్తాను విడిచివేసిన పిమ్మట పరిపాలించుట, 5. ఇండియాబర్తాదేశములకు వాణిజ్యసంబంధము-అనునీ అయిదు విషయములనుగూర్చియును బర్తాఉపసంఘమువారు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. ఇన్నియును నివేదికలో చేర్చబడును. (రాయలూరు)

దొమినియను స్టేటును ముఖ్యతమము

భారత ప్రతినిధులు ప్రధానమంత్రికి లేఖను వ్రాయుట లండను, డిసెంబరు 9:—తాంబీ, మాంటే, జోషీ, కిషరావు, ఆంబేద్కరు శ్రీనివాసనగార్లు సంతకములుచేసి దొమినియను స్టేటునుగూర్చి ప్రధానమంత్రికి కొకలేఖను వ్రాసిరి. ఉపసంఘమున కధ్యక్షుడగు కాంకే ప్రభువువారా దానిని ప్రధానమంత్రికి పంపిరి.

రాంచుటేబిలు సభయొక్క ముఖ్యప్రయోజనము భారత దేశమునందు దొమినియను స్టేటునును అనగా సంపూర్ణబాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నేర్పరచుటయే గాని బ్రిటిషు యిండియాను సంస్థానములను చేర్చి ఒక ఫెడరేషను నేర్పరుచుట ముఖ్య ప్రయోజనము కాదు. ఫెడరేషను నేర్పరుచుటకు మా కెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. కాని ఫెడరేషనుకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రధానసిద్ధాంతములు మొదట సంతృప్తికరముగా నిర్ణయింపబడవలెను. అటుల నిర్ణయింపబడువరకును యిపు డాలోచిత బడుచున్న విధానమును భారతీయు లామోదింపబలరు.

ఆర్థికవిషయములు, కార్యనిర్వాహకసంఘములు, శాసనసంఘములు భారతీయుల కంబలికిని సమాన పౌరసత్వము, సంస్థానములలోను రాష్ట్రములలోనుగూడ ప్రజలకందరికిని నియోజనాధికారము మున్నగువిషయములు ముఖ్యతమములు. అని వీ రిలేఖలో వ్రాసిరి.

భారత ప్రతినిధులు రాంచుటేబిలు సభకు నచ్చుటలో గల ప్రధానోద్దేశ మిప్పుడు మరుగుపడిపోయినది. భారతీయులు ముఖ్యముగా దొమినియను స్టేటునును సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునే కోరుచుండినను ఫెడరల్ విధానము వీటి నిలకడ పరిగా పరిగణించియుండలేదు" అను సభిప్రాయము భారత ప్రతినిధులలో మిక్కిలి హెచ్చుమందికి కలిగియుండుటవలన వారి లేఖను వ్రాసిరి.

ఆర్థికవిషయములు, కార్యనిర్వాహకసంఘములు, శాసనసంఘములు భారతీయుల కంబలికిని సమాన పౌరసత్వము, సంస్థానములలోను రాష్ట్రములలోనుగూడ ప్రజలకందరికిని నియోజనాధికారము మున్నగువిషయములు ముఖ్యతమములు. అని వీ రిలేఖలో వ్రాసిరి.

భారత ప్రతినిధులు రాంచుటేబిలు సభకు నచ్చుటలో గల ప్రధానోద్దేశ మిప్పుడు మరుగుపడిపోయినది. భారతీయులు ముఖ్యముగా దొమినియను స్టేటునును సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునే కోరుచుండినను ఫెడరల్ విధానము వీటి నిలకడ పరిగా పరిగణించియుండలేదు" అను సభిప్రాయము భారత ప్రతినిధులలో మిక్కిలి హెచ్చుమందికి కలిగియుండుటవలన వారి లేఖను వ్రాసిరి. (రాయలూరు)

ఫెడరలు నిధానము వేరువేరు వ్యాఖ్యానములు

బ్రిటిషు గుంటూరు ప్రతినిధుల సంకేతములు
మొదటగుచుండుట

లండను, డిసెంబరు 8:—“కొండవీటిలు సభకువచ్చిన బ్రిటిషు యండియా ప్రతినిధులు సభకు వచ్చి వాడెదా?” అను ప్రశ్నను మునుపటి ప్రశ్నలకు అధికమునున్నది. ఇప్పుడది తీవ్రపరమము కాల్చినది.

ఇండియా ప్రతినిధు లందఱు యేకగ్రీవముగా తన ఆభిప్రాయమును సభలో స్పష్టపరచవలెనని బ్రిటిషు ప్రతినిధులు తెలిపిరి గాన ఫెడరలు నిధానమును గూర్చి మొదట కలిగిన ఏకభావ మిప్పుడు తొలగిపోవుచున్నది.

ఫెడరలిజము అనగా నేమి?

1. “బ్రిటిషు యండియా వారు తమ ఆధికారముల నన్నిటిని వదులుకొని సంపాదకముల ప్రత్యేక పరిశీలనకు లోకము ఓయే ఫెడరలిజం” అని సంపాదకము అనుచున్నారు.

2. “అన్ని రాష్ట్రములను సావరణీనిగూర్చి యాసిద్ధాంతమే వర్తింపజేయు. వంగరాష్ట్రమును పంజాబును పరిపాలన రాష్ట్రములు ప్రత్యేక మహమ్మదీయరాష్ట్రములుగా నేర్పరచవలెను. క్రిష్ణ రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయుల జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యమును నిర్ణయింపవలెను” అని మహమ్మదీయులను చూపుచున్నారు.

3. “ఇండియా ప్రభుత్వమునందు బాధ్యత నేర్పరచవలెనని యేకగ్రీవముగా మనము కోరుటకు ముందు చేయవలసిన త్యాగమే ఫెడరలిజం” అని భారత లిబరలు పార్టీవారు తెలుపుచున్నారు. ఇందలకే జయకరు మూంజీ గార్లు మున్నగు వారు ఫెడరలిజమును విమర్శించుచు నున్నారని తెలుపవలసివచ్చినది. భారత ప్రతినిధు లందఱును ఏకగ్రీవముగా సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత పరిపాలనమును కోరుట కవసరమునై కమిటీయు దీనినిల నేర్పడగలనని వీరు తెలుపుచున్నారు.

మతరక్షణమే ప్రధానము

ప్రస్తుతము ఎవరి వారి వారికిగానున్నది. యూరోపియనులు మహమ్మదీయులను మిక్కిలి ఉపహసించుచున్నారు.

“మాకు మతరక్షణమే ప్రధానము. కాని బాధ్యతాయంత పరిపాలనము ప్రధానము కాదు” అని మహమ్మదీయులు తెలుపుచున్నారు.

మహమ్మదీయులకు ప్రభుత్వసహాయము

మహమ్మదీయులు దొరతనమువారి సహాయములను బడయుచుండుటచే ఇండియా మంత్రి కార్యాలయమువారి విమర్శలను తలపడుటగా నేయున్నారు.

సప్రభాగారి సహాయము

మహమ్మదీయులు మొండి పట్టుదులగుకొని ఇండియా లిబరలు పార్టీలో హెచ్చు మండికి సంకేతముగానే యుండినను వారుగూడ మహమ్మదీయులతోనే యేకీభవించిరి. ముఖ్యముగా సప్రభాగారు మహమ్మదీయుల పక్షమునందే యున్నారు.

జయకరుగారు పెడలిపోవుట

కావుననే జయకరుగారు మున్నగువారు సభను విడనాడిపోవుటగుకొని యిప్పుడు క్రద్ధగా నాలోచింపవలసివచ్చినది.

హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయము

భౌతికసామ్యముగ గృహమునందు హిందూలిబరలు మహమ్మదీయులముల ప్రతినిధులు సమావేశమైరి. అప్పుడు ముందువారమున మరల కొండుపేటిలు సప్రభాగ సమావేశము జరుగును. కాన యీలో ప్రసన్న హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయ పరిష్కారంపరచవలెనని చెందుపక్షముల వారును చాల క్రద్ధబూనుచున్నారు. అసభలో జిన్నా, డో మహమ్మదీయసభ, బాఫరాఖానుగార్లు మహమ్మదీయుల ఆభిప్రాయములను తెలిపిరి. చింతామణి, సల్లా, మోచెర్ల రామచంద్రరావుగార్లు రెండవపక్షమువారి ఆభిప్రాయములను తెలిపిరి. పంజాబు వంగరాష్ట్రముల సమన్వయ విక్రీలికరణను నిరోధముగా నున్నది.

పంజాబు శాసనసభలో స్థానవిభజనము

పంజాబు శాసనసభలో మహమ్మదీయులకు 100 కి 51 హిందువులకు 28 సిక్కులకు 18 యిహిసాభులకు 8 సంతకు స్థానములను ప్రత్యేకించుపద్ధతిని సమిష్టియొజ్జవర్తయనకు మహమ్మదీయు లంగీకరింపదలసినది ఒక నూతనచేయబడెను.

సిక్కుల ఆభిప్రాయము

100 కి 18 స్థానములు మాకుచాలవు. మిక్కిలి హెచ్చు స్థానములు మహమ్మదీయుల కిచ్చుకొనడము. పంజాబులో మహమ్మదీయుల జనసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానే యుండినను వారి స్థానములను తగ్గవలెనని సంఖ్య చాలకమ్మనగానే యున్నది అని సిక్కులు తెలిపిరి.

జామినియనాస్థలము వారులు

సంపాదకములలోగూడ నియోజకవర్గము యుండవలెనని ప్రత్యేకాధికారములు సొంతము కలిగిన మొదటి యుండవలెను. సంపాదకముల ప్రజలకును బ్రిటిషు యండియా ప్రజలకును గూడ పౌరసత్వము సమానముగానే యుండవలెను. ఫెడరలు గలవలె మొదట ఫెడరలిజంలో చేరిన అన్ని భాగములవలెను సంపాదకములవలెనుగూడ సర్వాధికారముండవలెను అనికోరుచు చాలకుండి సంతకములు చేసి ఒక లేఖను నాసి కాంకే ప్రభుత్వ పరిషత్ కి తెలియచున్నది. (బీటు పేజీను)

నంపాన ప్రజాసభవారు మెడ్డసర్దుగారికి

తంతివార్త సరిఫుట

పూనా, డిసెంబరు 8:— ఫెడరలు శాసన సభలలో సంపాదకముల ప్రతినిధులు సంపాదకముల ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన వారుగానే యుండవలెనని సంపాదకాధికారులచే నియమింపబడినవారుగా నుండరాదు, అని డక్కను సభవారు యీ సభకు అధ్యక్షుడగు శ్రీనివాస కాశ్మీగారికిని మెడ్డసర్దు గారికిని తంతివార్తల నంపిరి. (ఆ. పే.)

మరియొక రౌండుపేటిలు సమావేశము

బర్మా రాజ్యాంగవిధానమును చర్చించుటకు

(బ్రిటిషు ఆఫీసులో వైలెన్స్)

రుగ్బీ, డిసెంబరు 9:— భావి బర్మారాజ్యాంగ విధానముయొక్క స్వరూప విషయముల బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి నెట్టి నిశ్చయమునకును వచ్చియుండలేదనియు, నూతనసన్నితినివారు పరిశీలింప సరిగ్గులయియు నుడువవలసియున్నది కొంతకాలము తరువాత లండనులో రౌండుపేటిలు సమావేశమొకటి జరుగవలయుననియు, అందు బర్మారాజ్యాంగవిధానముగూర్చి చర్చజరుగవలయుననియు, బర్మా యందలి నానా వాతులయొక్కయు, వర్గములయొక్కయు ప్రతినిధు లాసభలో తమతమ ఆభిప్రాయముల నేర్పగ ప్రకటింపవలయుండవలయుననియు నూచింపబడుచున్నది.

చిత్తునిర్ణయము లంగీకృతంబులగుట

అల్పసంఖ్యకుల సంరక్షణ, నైతిక సంరక్షణ, ఇండియా బర్మాదేశములకును వర్తకము మున్నగు సమస్యలను గూర్చి యిదివరలో తాత్కాలిక సంగీకృతంబయిన నిర్ణయములను బర్మా ఉపసంఘమువారు నేడు ఖాతపరచిరి.

ఒక రోగిష్టి భార్య

మనజానికి నిరంతరము వ్యాధిగ్రస్తురాలగు భార్యకంటే జీవితమందు వేరొక మోసముండజోదు. సాధారణముగ ఉపప్రవేశములందు పురుషులకంటే స్త్రీలకు వ్యాధులెక్కువగ నుండును. అందులో ముఖ్యముగ అకాల బహిష్టు, తుంటి, గుండెలలో నొప్పులు, బలహీనత మొదలైన వాటివలన ఆరోగ్యమును భార్యగ నుండజాలదు. ఫెలూనా యిట్టి వ్యాధుల నన్నిటిని జయించి బాధలను పోగొట్టుకొనుటకు ముఖ్య కారణము యీ యావధము. ప్రత్యేకము స్త్రీలకొరకే తయారు చేయబడి యున్నది.

నిదర్శన మిచ్చుటనే కలదు

“నా భార్య, స్త్రీలకొరకై ప్రత్యేకముగ చేయబడిన 31 సేసాలు ఫెలూనా మాత్రము నేవించి యారోగ్యమును బోందినదని తెలుపుట కంతయో సంతసమును చున్నది. ఆమె కొన్ని సంవత్సరములనుండి వివిధ వ్యాధులచే బాధ నొందుచు, ఫెలూనా మాత్రము పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభించిన రెండు మూడు దినములలోనే వ్యాధి ఆమెకు ఆకలి హెచ్చై, నిద్రతక్కి పృథ్వి నొందుచు నరముల బలహీనత క్రిష్ణముగ తొలగిపోవుచున్నది.

మా విధేయులు,

(సం.) ఆర్. బి. వి.”

Feluna.

స్త్రీలకుమాత్రమే

తయారుచేయవలెనగుడ ఫెలూనా మాత్రము చేతితో అంటబడి యుండలేదు. ఇండియా బర్మా, సిలోకా దేశములంతటను దుకాణదారులు, మందు అమ్మనాశంకరి చేతను సీసా 1 కి. 2-4-0 గ అమ్మబడుచున్నది.

మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

నిరుద్యోగ సమస్య

విచారణసంఘము నియమింపబడునని

మాక్డొనాల్డుగారు ప్రకటించుట

లండన్, డిసెం 9:— నిరుద్యోగసమస్యనుగూర్చి విచారించుటకై రాయల్ కమిషన్ నియమింపబడునని నేడు కామన్స్ సభలో ప్రధానమంత్రి మాక్డొనాల్డుగారు ఈ సభుమున కధ్యక్షుడుగా నుండురనియు, యజమానులుగానీ, పనివాండుగానీ ప్రత్యక్షముగా ఎన్నుకొన్న ప్రతినిధులెవ్వరను ఈ సభుములో సభ్యులుగానందరినియు వారనిక, (రూటరు.)

చీనాలో మొట్టమొదటిసారి

విమానము పడిపోవుట

ముగ్గురు మరణించుట

లండన్, డిసెం 9:— హంగ్ హోయ్ నండి నాకాకిరి గొరుటపాను ప్రయాణికులను గొనిపోవుచున్న విమానము నేడు ఒక నదియొడుక పడిపోయినది. విమానము నడపువాళ్ళగున (ఒకడు ఆమెికా దేయుడు మరియొకడు చీనాదేయుడు) ప్రయాణికులలో నొక స్త్రీయును మరణించిరి. మరి యొకరు ప్రయాణికులను ఎక్కువగా గాయములు తగిలినది. చీనాలో విమానము పడిపోవుట కిదియే మొట్టమొదటిసారి. (రూటర్ స్పెషల్ కాన్సెల్టెట్.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ డిసెంబరునెల 10-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మున్సీఫ్ జిల్లాలో అత్యధిక వర్షము	మున్సీఫ్ జిల్లాలో అత్యల్ప వర్షము	మున్సీఫ్ జిల్లాలో సగటు వర్షము	మున్సీఫ్ జిల్లాలో సగటు వర్షము	మున్సీఫ్ జిల్లాలో సగటు వర్షము
కర్నూలు	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0
కర్నూలు	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0
కర్నూలు	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0
కర్నూలు	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0
కర్నూలు	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0	24 X 0.0

గోపాలపూర్	88	63	...	12.0	— 0.8
విశాఖపట్టణము	82	70	...	18.6	+ 5.1
కాకినాడ	85	72	...	33.8	+ 19.5
మచిలీపట్టణము	92	69	...	32.7	+ 18.5
కర్నూలు	98	67	...	4.8	+ 0.1
బళ్లారి	91	65	...	12.7	+ 6.5
ఆనంతపురము	12.9	+ 6.8
కడప	85	68	...	14.9	+ 6.1
నెల్లూరు	82	69	...	38.2	+ 12.5
మద్రాసు	84	69	...	52.9	+ 24.6
కడపూరు	84	70	...	32.0	+ 2.9
నెల్లూరు	85	68	...	38.0	+ 23.6
నెలము	83	66	...	18.5	+ 7.9
కోయంబుత్తూరు	85	68	...	29.3	+ 18.7
తిరుచనాపల్లి	87	68	...	31.2	+ 17.9
నాగపట్టణము	84	74	...	48.4	+ 16.3
మధుర	87	70	...	24.5	+ 11.2
పాంబన్	85	77	...	16.3	— 8.0
పాలక్కోట	14.2	— 1.3
తిరువేండ్రము	84	74	...	22.1	+ 8.8
కొచ్చిన్	86	73	...	36.4	+ 15.9
కాళికట్టు	91	73	...	25.7	+ 9.8
మంగలూరు	90	75	...	14.0	+ 3.2
చెంగనూరు	79	61	...	11.5	+ 2.4
మెరకార	79	55	...	12.1	— 0.1
కొడైకనాల్	63	45	...	36.4	+ 16.3
కూనూర్	67	49	...	40.7	...

సర్కారులలో ఆకాశము నిర్భయముగనున్నది. ఆర్ద్రత, నేడిమి మామూలుకన్న నెక్కువగ నున్నది. డక్కనులో, బళ్లారి, కర్నూలులయందు నేడిమి మామూలుకన్న నెక్కువగ నున్నది. కర్నూటికమునందు అల్పే కలదు.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,

అసిస్టెంటు వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

* * * * *

వర్షపాతము

పూనా, డిసెంబరు 10:— వర్ష మెప్పుడు లేదు. ముందు అల్పే యుండగలదు.

సమాఖ్య స్వరూప నిర్ణయోప సంఘము

శాసనాధికారమును గూర్చియు,
పరిపాలనాధికారమును గూర్చియు సంస్థానాధిపతుల
యభిప్రాయములు

మంగళవారమునాటి చర్చనగూర్చిన వివరములు

రుక్మి, డిసెంబరు 9:—సమాఖ్య స్వరూప నిర్ణయోప
సంఘములో (ఫెడరల్ ప్రెజ్డెంట్ సబ్-కమిటీ) నేడు సమాఖ్య
(ఫెడరల్) శాసనములను గూర్చి విశ్లేషణ ముఖ్యముగా చర్చ చాల
నేపు జరిగెను.

‘ఒకే ఆదర్శము’

ఉత్తర హైందవులకు వోలే తమకును ఇండియా యంత
యు నొక యొక్కజాతిగ నుండవలయుననియు, హైందవులచేతి
నే ఆయ్యది పరిపాలింపబడవలయుననియు నేతకమును నాశనము
గలదని నొక్కొక్కాణించుచు, సంస్థానాధీశ్వరులు తమ
యభిప్రాయముల నింకను వివరముగా విశేషపరచిరి.

కేంద్రమున రెండుశాసనసభ లుండుటకు
సమ్మతించుట

హైందవ సమాఖ్య కంఠము నొకే (ఫెడరల్) శాసన
సభ యుండవలయుననియు, సమాఖ్యంగము లాశాసనసభకు
ప్రతినిధులను బంపవలయుననియు సంస్థానాధీశ్వరు లిదివరలో
నభిలషించుచుండిరి. కాని, బ్రిటిషు ఇండియా యొక శాసనసభ
మాత్రమే యుండుటకు సమ్మతించినచో, శాసనసభలు రెండుం
డవలయునని నేటి సూత్రము నకు వారొప్పుకొందురు. రెండుం
డుచో సంస్థానములు రెండింటికని ప్రతినిధులను బంపగలవు.
కాని, కానికీ సమానుకు భాగస్వామ్యాధికార ముండ
వలయును.

సమిష్టి సమావేశములందలి నిర్ణయములు

కేంద్రశాసనసభలు రెండింటికని తగాదాయేర్పడి తిప్పిలి
తముగ నారెండుసభలయొక్కయు సమిష్టిసమావేశము జరుగుచో
ఆట్టిసభయందు గావింపబడిన నిర్ణయములకు 100 కి 75 తక్కు
వకాని అధికసంఖ్యకుల యామోదము లభింపవలయును.

తమకుగల సంపూర్ణ రాజ్యాధికారమును గోల్పోచు సం
స్థానములు సమ్మతించుకొన్న న, బ్రిటిషు ఇండియా యందు దత్తము
నొకేవిధముగ శాసనములుండుటవలన గల్గులాభములను రాష్ట్ర
ములు పొందొచ్చుకొనవలయునని సంస్థానాధీశ్వరులు కోరుచుం
డుట లేదు. కాన అసలుసమస్య యీయూపమును చాల్చు
చున్నది:—

“సంస్థానముల సంపూర్ణ రాజ్యాధికారమునకు భంగము కలు
గని రీతిన, ఇండియా యందు దత్తము నొకే విధముగ శాసనము
లేదు లుండగలదా?”

కేంద్ర (ఫెడరల్) శాసనసభలచే గావింపబడిన శాసన
ముల నాయాసంస్థానముల శాసనసభ లామోదించవలయు నని
సంస్థానాధీశ్వరులు సూచించువారలు. సంస్థానములు తమ శాసన
ములను తాము గావింపుకొను చుండెను. కాన, శాసనములను
తామే యికముందును గావింపజాలియుండవలయునని వారభి
లషించుదురు.

సమాఖ్యశాసనములు ఖాయపరుపబడు నను

వాగ్దానము

కేంద్ర శాసనసభ శాసనములు సంస్థానములచే తిప్పిక
యమోదించబడునని వాగ్దాన మొసంగబడినది నుడువదలను.

బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధులు సమ్మతించు కుండుట.
కాని, వైపర్టి బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధులకు నచ్చ
లేదు. కావున, ఈ సమస్య యొకను చర్చించబడును.

సమాఖ్యప్రభుత్వాధికారము

ఫెడరల్ శాసనసభయే ఇండియా యందలి ప్రధానశా
సన సభగ నుండవలయుననియు, సమాఖ్యంగముల నాధారముగ
గానియు దానికి స్వరూపము నీయవలయుననియు నుపసంఘము
వారభిప్రాయపడిరి. రాజ్యాంగవిధానము నిర్ణయించుట
యందును, శాసనముల గావించుటయందును ముఖ్యముగ సమాఖ్య
(కేంద్ర, ఫెడరల్) ప్రభుత్వమునకు సమగ్రముగ సభికార ము
సంగబడవలయునని యొక యభిప్రాయము ప్రకటించబడినది.

పరిపాలనావిధానము

ఫెడరల్ (సమాఖ్య) ప్రభుత్వము సమాఖ్యంగములపై
పరిపాలనాధికారమును మాత్రమే గలిగియుండవలయునని సంస్థా
నాధీశ్వరు లభిప్రాయపడిరి. కేంద్ర బ్రిటిషు ఇండియా విషయ
ములనియు, సమాఖ్యకు సంబంధించిన విషయములనియు భేద
నేర్పడి, తిప్పిలితముగ శాసనసభలకు విషయము లుండకుం
డుగాకయని యాశింపబడినది.

ఇంతవరకు జరిగినచర్చలని ఫలితము

కేంద్రశాసనసభకు సమాఖ్యంగములను సామీపపద్ధతి, దాని
స్వరూపము, అధికారములు, బాధ్యతలన్నియు కీ ప్రభుత్వమున
గూర్చి చర్చను ప్రారంభింపబడినది. ఫలితము సమాఖ్యస్వరూప
నిర్ణయోపసంఘము ప్రస్తుతమున్నది. ఇచ్చేవారము ముందటి
భాగములో నీవిషయము చర్చకు రావచ్చును. ఇంతవరకు జరి
గిన చర్చలని ఫలితము విశ్లేషణి సంక్షిప్తీకరముగా, ఒక
వారము రోజులక్రితము ప్రతినిధు లనుకొనిన దానికన్నను
నెక్కుడుగను నున్నదని సామాన్యముగ సంగీకరింపబడుచున్నది.
(బి. ఆ. వై.)

రాష్ట్రరాజ్యాంగ ప్రణాళికొకసంఘము

రుక్మి, డిసెంబరు 9:—నేటి సమావేశములో, రాష్ట్ర
ములందు రెండవ (సెండ్ర) శాసనసభలను నెలకొల్పుట శాసనము
మూలకముగ జరుగవలెనా, లేక ఆయా రాష్ట్రముల నిర్ణయము
నకే యా విషయమును వదిలివేయుదగునా యిది చర్చ జరిగెను.
రెండవ మార్గమే యధికసంఖ్యకుల యామోదమును బడ
సెను. ఈ యుపసంఘము శుక్రవారమునాడు మరల సమావేశ
మగును. (బి. ఆ. వై.)

అమెరికాబ్యాంకుల దివాలా

కాలిఫోర్నియా బ్యాంకులందుండి 3 మిలియన్ల డాలర్లు
ప్రజలు తీసివేసికొనుట

లండన్, డిసెం 9:—సంఘము:—అమెరికాబ్యాంకు
లుగొన్ని దివాలాతీయింపబడినవి. వీరొకటికే లాకాంబెంటిని
ప్రకటించింది. అందులో కాలిఫోర్నియా బ్యాంకులలోని
న్యూయార్కు బ్యాంకు కాఖిలలో ధనముదాచుకొన్న ప్రజలు
చాలావ్యాకులపడుచున్నారు. కాలిఫోర్నియానుండి అప్పుడే
3 మిలియన్ల డాలర్లకుపైగా ధనమును ప్రజలు తీసివేసికొనిరి.
హాంకాంగు బ్యాంకులంద్రే చెరిగిపోవుట వాటినుగారు కనిపెట్టి
య్యారు. అసహనమువచ్చినచో తిరిగి యిచ్చివేయుటకు
ధనము వెండికాజెతుల రూపమున ఈ బ్యాంకులలో కావలసి
నంతయున్నదని తెలియుచున్నది. (రూ. బు.)

అక్కో, మేర్వూర్ లెస్సెంటు కర్నలు సర్వములగ్నం
హారే గార్లకు నార్వెజ్ మును దర్శనమిచ్చెను.

పీష్వా నారాయణరావు వధ దుర్గాకళామందిరములో బెజవాడ

ఆదివారం అత్యద్భుతమైన దాన్సు 14-12-30
మంచితరణం చరిత్రాత్మకమైననాటకం పాగ్టుకొనబడు
త్యరపడుచు చరిత్రాత్మకమైననాటకం మంచిపోవును.

బందరు శ్రీ సీతారామవిలాససభ హిందీభాషలో

సప్రసిద్ధ హిందీపండితులును ప్రఖ్యాతిపొందిన వీరు
శిశుమణియును యీవని లక్ష్మీనారాయణగారిచే తయారుచేయ
బడిన నిపులగు నటులచే ప్రదర్శింపబడును. హిందీభాషాభి
వృద్ధికి తోడ్పడుటకు ప్రార్థితులు.

నోటీసు

విశాఖపట్టణము కింగు జూరి ఆస్పత్రికి
1-4-1931 తేదీనుండి 31-3-1932 తేదీవరకు
కావలసిన సామానులు వగైరాలు సప్లయిచ్చేయు
టకు టెండర్లు నీలు వేసిన డ్యూకేటు టెండర్లు
1931 సం॥ జనవరి 5 తేదీ సోమవారము 6గలు
2 గంటలలోగా ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంటుగారికి
చేదనట్లు పంపవలెను.

టెండరుయొక్క కండిషనులు, సామానుల
యొక్క జాబితా, టెండరుఫారము విలయువారు
ఈదిగువవారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలెను.

కింగు జూరి ఆస్పత్రి, (సం.)
విశాఖపట్టణము } ఎస్. పద్మాభారత,
8-12-1930. సూపరింటెండెంటు ఇన్ చార్జ్.

వార్తలు-విశేషములు

పశువులకు శ్యాపకాసకోగములు నొకకుండ పాటించి
లేక్కయిన మంచినీ చేయుటలు.

* * *
బర్మె-కామోడ్ గారి డిక్టేటు మొదటిసారిగా గ్రంథ
ముల విక్రయముచే 160 పానులు వచ్చెను. ముద్రాపాత్ర
ములు 140, 50, 10 1/2 గిన్నీలకును విక్రయించబడినవి.

* * *
ప్రత్తిధరలు పడిపోవుటచే కేయికో ప్రభుత్వమునకు
తాత్కాలికముగా ప్రత్తి అమ్మకమును నిలిపివేయుట
కాలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

* * *
జావా, క్యూబా అమెరికా దేశముల పరిపాలనా శక్తి
దార్లు కలిసి జర్మనీ జేగ్స్టావేకీయా దేశముల వారిలో నాని
కూల్ము గలిగించుకొనటకు ప్రయత్నముల సాగించుచున్నా
రని తెలియుచున్నది.

* * *
డెల్లీలో, ఫిబ్రవరి నెలలో జరుగబోవు వైస్రాయి
నూతన భవన ప్రారంభోత్సవమునకు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వము
ప్రతినిధు లెవ్వరును పంపుటకు బహుశా వీలండవని అక్కడి
ప్రధానమంత్రిగారు తెలియజేయుచున్నారు.

* * *
అఫ్ఘాన్ ప్రభువుగారితో సమానముగా, హిందూ
దేశపు వైస్రాయి పదవి కర్తవ్య గలవారు మరియొకరు లేం
దోవాకును జర్మనీలోని “రాండ్ డెయిలీ మెయిన్” పత్రిక
ప్రాయమున్నది.

* * *
లెస్సెంటు హిందూ విమానముపై బోటునానుడి
ఆస్ట్రేలియాకు ప్రయాణ మొనర్చుచు బీమాకు వచ్చిచేరి.
సంఘమున కపాయము రాకుండ కాపాడుకొనటమలయు వా
ముల కొన్ని ఆస్ట్రేలియానుండి ఆయనకు పంపబడినవి.

* * *
తేయాకు ఉత్పత్తిని తగ్గించటమగూర్చి అలోచించుట
హాలండ్లోని తేయాకు ఉత్పత్తిదారల సంఘమువారు
నెల 22 వ తేదీని సమావేశమయ్యెను. ఈసభకు వారు
విషయమున ప్రతినిధులతో నేకీభవించు బ్రిటిషు వ్యాపారులతో
ప్రదింపులు జరుపుచున్నారు.

* * *
వేల్స్ దేశములోని బొగ్గుగనుల దునికి సర్ జెడ్జి
అనునతడు దివాలాతీయింప కారణ మనుచున్నారు ఇతడొక
పక్షము పార్లమెంటుసభకును. వేల్స్లోని నెక్కువ్యాపార
సభతో ఇతనికి సంబంధముకలదు. దివాలా కోర్టులో వ్యాఖ్యము
ని కాగితములనుబట్టి యితనియుగము 415,951 పాను లున్నది.
ఇతనికి రావలసినది, ఇంచుమించు 7 పానులుమాత్రమే యు
డెను.

జనాభాకు ప్రాతికూల్య ప్రచారము

అహమ్మదాబాదు వానరసేనచర్యలు

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 9:—గత మూడురో
లుగా కాంగ్రెసులంటేరు, వానరసేనసభ్యులు, భరమం
య్యిండ్ల తలుపులపైని జనాభా ప్రాతికూల్యం,
క్రొత్త సంఖ్యలకు తుదిచెచ్చుచు చున్నారు. జవాహర్, గో
త్రాకు, ఖాడిబోలందు వీరి చర్చలవలన, ఒక్కసంఖ్యయేనా
లేదు. రానున్న జనాభాను జరుగనీయుమడుట కని యీ
లు. (బి. ఆ. వై.)

సతీస్ సేన్ జామీనుపైకమరుర్లు

న్యాయమూర్తి కూమింగు పిటిషన్ సరాకరించు
కలకత్తా, డిసెంబరు 9:—సతీస్ సేన్ గారితై బిల్లు
జమీందారు జోగేంద్ర మెత్రోగారు. 1100 జామీనుపైక
చెల్లించియుండిరి. సతీస్ సేన్ గారు తర్వాత ప్రెసిడెన్సీకారే
పిక్చరింగు సందర్భములో శిక్షితు డుటచే, ఆ జామీనుపైకము
రద్దుచేయబడినది. రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారి యాంత్రిక
ను పరమార్పించవలెనని జోగేంద్రగారితువున బి. సీ. ఛార్జ్
గారు సెట్టింగ్ ఉపపాదనను న్యాయమూర్తి కూమింగు గారి
కలంబిరి. (బి. ఆ. వై.)

గౌహతిలో తుపాకుల రద్దుపరచుట

గౌహతి, డిసెంబరు 9:—జనులు అటవి శాసన
ఘనమును తల పెట్టుచు న్నారని, డిప్టీ కమిషనరు
కామరూపగారు 106 తుపాకులను రద్దుపరచివేశాడు. (బి. ఆ. వై.)

సాహిత్యవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువేళ
శ్రీకృష్ణవారము 11-వ తేదీని సాయం. 6-14 గం.
శుక్రవారము 12-వ తేదీని సాయం. 6-14 గం.

మద్రాసు క్రిస్టియను కాలేజి దినోత్సవము :-
డిసెంబరు 29-న, తేదీని జరుపబడును. కాలేజి పూర్వపు
విద్యార్థియుగా ౧౦|| ౭|| బి|| వి. మునిస్వామి నాయుడు (ప్రధాన
మంత్రి) గారు అధ్యక్షత వహించును.

హక్కులలో నాగస్వరవాద్యము:- పండిత
మునుస్వామి శిక్షణగారి నాగస్వర వాద్యప్రదర్శనము 17 వ డివిజ
ననందలి రాఘవేంద్రరావు పాఠశాలనందు శేపు సాయం 5 గం.
నండి 6 గం నడుపు జరుగును.

రాకపోకలు:- డి. బి. అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్య
గారు నిన్నరాత్రి వాల్తేరుకు వెళ్లిరి.
డి. బి. పి. అప్పారెడ్డి పిళ్ళెగారు పశ్చిమ డైరెక్టరు
నిన్నరాత్రి వాల్తేరుకు వెళ్లిరి.
డి. విశ్వనాథగారు శీత ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.
డబ్ల్యు. బి. రాబర్ట్స్ గారు, నిన్నరాత్రి మేటూరుకు వెళ్లిరి.

నరదలబాధ నివారణసంఘము-బహిరంగసభ
9, 10, 12 డివిజనుల శేటుశేయ్యల చే వరదల బాధ
నివారణార్థము ఏర్పరుపబడిన సహాయసంఘమువారి యాజమా
న్యతన శేపు సాయం. 6 గం. కొండితోపు శివజ్ఞానంపాఠశా
లందు నరదలలన బాధపడువారి సహాయార్థము ధనము ఎనూ
లుచేయుటకు బహిరంగసభ జరుపబడును.

మద్రాసు నజిదలి మరణసంఖ్య:- గత 6వ తే
దీకి ఆంధ్రమైనవారములో చెన్నపురియందు సంవత్సరమున
వెయ్యింటికి ౪8 కి మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకటి
వారమున వెయ్యింటికి ౪2.1 మరణములు సంభవించియుండెను.
స్పృహకు 6 గురికి తగిలెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి. కళాపాఠశాల
న 1 యొక టెర్రస్టు జ్వరమువలన 2, మలేరియావలన 8, ఇతరజ్వర
ము వలన 61 మరణములు సంభవించెను.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత
కార్యక్రమము
(ప్రతిరోజు సాయంకాలము 5-80 గం. నండి 7 గం. వరకు.)
(తిరువల్లిక్కేటి సముద్రతీరమున)
శేషబిడినము శ్రీ హెచ్. యశ్వేంద్రయ్యగారు- దక్షి
ణ ఇండియా సంగీతము (గాత్రము.)
12 వ తేదీని శ్రీమతి కాంతాబాయిగారు దక్షిణ
యిండియా సంగీతము (గాత్రము).

చెన్నపురి అన్నదానసమాజపు 40 వ
వార్షికోత్సవము:- చెన్నపురి అన్నదాన సమాజముయొ
క్క 40. వ వార్షికోత్సవము రాబోవు జనవరి 9వ తేదీని జరు
పుటకు నెలయు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవనియు, యియుత్స
వమునకు మద్రాసు గవర్నరుగారు అధ్యక్షత వహించుటకు
దయతో అంగీకరించుచున్నారనియు, సమాజము గౌరవకార్య
దర్శి దొలవుచున్నాడు.

ఆకస్మికమరణము:- అకాబలయ్యగారు అనుపేరు
గల యొక రిటైర్డ్ కాబ్టెబిలు నిన్నటిదినమున ఎగ్జూరు
వ్వువారు. రైలుబండి నెక్కుటకు కనిపెట్టుకొనియుండగా,
ఆకస్మికముగా హృదయచలన ముగిసిపోయి ప్రాణములను
విడిచెను. శవమునకు వైద్య పరీక్ష గావించబడెను. స్వాభావిక
మృత కారణమువలన మరణము గలిగెనని పంచాయితీ రిపోర్టు
చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

కన్ననూరు సత్యాగ్రహవైదీలపై
రెండవశిక్ష రద్దు అగుట

మద్రాసు, డిసెంబరు 10:- కన్ననూరు జైలునందలి
81 సత్యాగ్రహ వైదీలు శ్రీశ్రీమద్ర నొసగుటకు నిరాకరించి
నందున మీరక్కల్ మేజిస్ట్రేటువలన ఇరువురు రెండు నెలలు
ను, మిగిలినవారు 6 వారములను అధికముగా జైలు విధింప
బయ్యెను. ప్రభుత్వమువారి కీరంధంపై వైద్యుడు ప్రోసిచ్యు
చారు. (అ. ప్రె.)

శివాజీ వ్యాయామముండలి:- ఈ నుండలి
యొక్క మూడవ ప్రయోగముకు డిసెంబరు 21-వ తేదీ
నుండి జనవరి 11-వ తేదీవరకు నుండలి కార్యాలయ
నందు, (2/162 క్లబ్బింగ్ తిరువల్లిక్కేటి) జరుపబడును. శ్రీమంతు
నెలపు దినములలో ఉదయము 6-80 నండి 8-80 వరకును
సాయంత్రం 4-80 నండి 6-80 వరకును జరుపబడును. నెలపు
దినములు గడవినతరువాత సాయంకాల కార్యక్రమము కాలేజి
విద్యార్థులకును అఫీసులకు పోవువారలకును సమపాదముగా
నుండునట్లుగా మార్చబడును. ప్రయోగములలో చేపుకో
బడుటకు డిరెక్షన్లు రూ 1-4-0 ప్రవేశమునముతో గూడ
ప్రయోగములకు కార్యదర్శికి పంపబడవలెను.

మోటారుబండి బ్రెసికెలును డీకొనుట
నెలవారీ సెస్సెను డైరెక్టరుయొక్క పెర్మిట్టు
అసిస్టెంటు అల హీబ్రూగారు నిన్న సాయంకాలమున హంటు
రోడ్డుమీద తన మోటారుబండిని నడుపుచుండగా, నోకడు
బ్రెసికెలుమీద రోడ్డునకడకుగా బోయినందున, మోటారు
బండి బ్రెసికెలును డీకొను. బ్రెసికెలునకు చాలవచ్చును కలిగెను.
కాని బ్రెసికెలు ప్రొక్టుచుండిన వానికి స్వల్పగాయములు
మాత్రమే తగిలెను. ఈ ప్రమాదము పోలీసువారికి రిపోర్టు
చేయబడెను. పోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నాడు.
(అ. ప్రె.)

శ్రీకాంత సుబ్బారావుగారు
శ్రీమంత కాప సుబ్బారావుగారు వ్యవస్థాపక సహాయసం
పాదకులు నిన్న (9 వ తేదీ) ఉదయం శేలూరు జైలునందు
విడుదలచేయబడిరి. శిన్ననే మదరాసుకు వెళ్లిరి వారి మిత్రు
లను వ్యవస్థాపక శ్రీకాంత వారికి కన్యాక మొనరిరి. వీరు
ఉప్పు సత్యాగ్రహమునందు శిల్పారులలో అత్యధికు నెలలు శిక్ష
ననుభవించి వచ్చిరి.

విడుదల యమున ఖియిసీల సహాయకసంఘము
విడుదలయైన బైటిల సహాయక సంఘముయొక్క సా
నిక సంఘమును బెజవాడలో స్థాపించుటకు ముఖ్యమంత్రి
నమున 1930 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 18 వ తేదీ సాయం
కాలము 8-30 గంటలకు సభ జరుపబడును.

బెజవాడ సమీకర్తరు మ-రా-శ్రీ. వి. యస్. హజ్జీ
మాతీ, వి. సి యస్. గారు దయతో సభ్యత్వ వహింప నంగీ
కరించిరి.

యానన్నుండి సహకార పక్షమువారు, ప్రభుత్వ ప్రధాన
బాలు, తరఫిమానులు తప్పక దయచేసి సభను జయప్రదముగ
జరిపించ ప్రార్థింతురు.

పెదప్రోలు సూర్యనారాయణరావు,
నిర్మాత కార్యదర్శి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

నియమితసంఖ్యగల సభ్యులు లేనందున
సభ నిలిచిపోవుట

చెన్నపురి, కార్పొరేషను పరిశాలనా నివేదిక, ఆరో
గ్యకాఫాధికారి నివేదికలను చర్చించుటకై సమావేశపరచబడిన
నిన్నటి కార్పొరేషను సమావేశము 'కోరము' లేనందున ఆపి
వేయబడెను. కనీసము 15 మంది యైనను సభకు హాజరుకావ
లసియుండగా 15 నిమగ్నములు వచ్చియున్నను 14 రు మాత్ర
మే యుండుటవలన మరొక తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

విధనావివాహము

చెన్నపురి విధవా వివాహ సహాయక సభవారి యాజ
మాన్యమున నొక విధవావివాహము గత సోమవారమున
(9-12-30) ఉదయము 9-10 గం|| మధ్య కాలము లో
వార్తాపత్రికోడ్డు నెం|| 817 గృహముందు జరుపబడెను. పెండ్లి
కుమార్తె పేరు శ్రీమతి వివాహంబ అమ్మమ్మగారు. వయసు 28
సంవత్సరములు. వెల్లాల కులము. ఈమెకు బాల్యమునందే
వివాహము జరిగినతరువాత భర్త చనిపోయెను. ఈమె కొంత
కాలమునందు యెగువూరులో విధవావివాహ సహాయకసభ
వారిపోషణముక్రింద నుండెను. ఈమె నిప్పుడు పెండ్లియాడిన
వరుస పేరు సి. ఆర్. వేదగిరి మొరలియూరుగారు వెల్లాలకుల
మునకే చెందియున్నారు. ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఆఫీసు ప్రె
యిను సెక్రటరీ హెడ్ గుమాస్తాగా నున్నారు. ఈ వివాహ
ముహూర్తమునకు పెక్కింద్రు ప్రముఖులు హాజరయిరి. ఉత్స
వము ముగిసిన పిదప శ్రీమతి అలమేలుమగ తాయారమ్మ
(ఎం. ఎల్. సి.) గారు చెన్నపురి విధవా వివాహసహాయక
సభ నిర్వహించుచున్న కార్యములగుర్తి ముచ్చటించిరి.

చెన్నపురి వరదలు

సహాయనిధికి చేరిన మొత్తములు
మద్రాసు లేబరుసహాయనిధికి యాక్రించి మొత్తముల
చేరినవి:-

శ్రీయ్యత ఎం. ఎల్. నాగన్నగారు (యూనివర్సల్
మ్యూచ్యువల్ ఎయిడు ఫూర్ పాస్టు అసోసియేషను,
మద్రాసుగారి నుండి రూ 1000
సర్. సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు 25
ఎస్. పి. వై. సురేంద్రనాథ ఆర్యగారు 50
పి. వరదరాజులనాయుడుగారు రూ|| 150||
టి. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు
(ఎం. ఎల్. సి., అడ్వొకేటు). 15
ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు 25
గౌ|| ఎస్. కుమారస్వామిరెడిగారు 50
కె. భావ్యంఅయ్యగారు 10
చిల్లర మొత్తములు రూ|| 8.14-9
మొత్తం రూ. 1883-14-9

శ్రీ మొత్తములకు హిందూస్థాన్ బ్యాంకులో
డిపాజిట్టు చేయబడియున్నది.

తమిళనాయకుర్రాండ్రు అరెస్టు

పద్మావతి లవల్, భాగ్యలక్ష్మమ్మగార్లు
తిరుపాడు డిసెంబరు 10:- శ్రీమతి పద్మావతి అవల్,
భాగ్యలక్ష్మమ్మగార్లు జరిమానా విధింపబడియుండిరి. కాని
జరిమానా వసూలుచేయుట చుస్సాధ్యమైనందున, పోలీసులు
శ్రీమతిలను ఈదినం ఉదయం అరెస్టుచేసి, సబ్ డివిజనల్
మేజిస్ట్రేటుముందు పెట్టుటకై పొల్లాలికి గొనిపోయిరి.
(శ్రీ ప్రె.)

శశిమల్ గారిపై 144-వ సెక్షన్ ఉత్తరువు

విశ్వపూరు సెషన్సుజడ్జి నిర్ణయము
విశ్వపూరు, డిసెంబరు 9:- వి. యజ్. శశిమల్
గారి (న్యాయవాది) పై విశ్వపూరు మేజిస్ట్రేటులు ప్రయో
గించిన 144-వ సెక్షన్ ఉత్తరువు వారిని ఏ యొక్కపనిని
చేయనీయకండ నిషేధించునది గా, వారి సక్రమకార్యముల
నన్నిటిని అడ్డునదిగాన అక్రమమును అసమర్థనీయునని విశ్వ
పూరు సెషన్సు జడ్జి భావించి హైకోర్టునకు రద్దుపరచవలెనని
ప్రస్తావన బంపినాడు. (శ్రీ ప్రె.)

పికెటింగు అర్జినెన్సుక్రింద అరెస్టుల కిపుడు

శిక్ష విధింప వచ్చునా?

వచ్చునని లాహోరు మేజిస్ట్రేటు
లాహోరు, డిసెం 9:- అనంతరామ్ థామస్ గారు
గార్లు పికెటింగు అర్జినెన్సు 4 వ సెక్షన్తోనుననుబంధించిన పీ.
కో. 117 సెక్షన్ క్రింద అరెస్టుచేయబడి యుండిరి. ఇపుడు
పికెటింగు అర్జినెన్సునకు కాలము తీరినవెనుక మేజిస్ట్రేటువాడిని
విచారించవచ్చునాయని నిందితులు ప్రశ్ని చేసిరి. మేజిస్ట్రేటు
హవాస్ లాల్ గారు అర్జినెన్సునకు కాలము తీరగానే కోర్టునకు
విచారణాధికారము పోలేదని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

మణిక్ లాల్ సేక్ మరణవార్త

యధార్థముకాదని ప్రభుత్వప్రకటన
క్రాంతిల్లి, డిసెంబరు 9:- మణిక్ లాల్ సేక్ మరణ
వార్తను ప్రభుత్వమువారు యధార్థముగాదని ఖండించుచు
న్నారు. 60 రోజు లే వైదీయును నిరాహారదీక్ష బూనలేదు.
మూర్తి వాబాదు జైలులో యెవరును నిరాహారదీక్షవలన మర
ణించలేదు.

వెహవరు ఖైదీ బాలురను

ఫిల్లి సంస్కరణాలయమున కంపుట
హివాడు, డిసెంబరు 9:- గల్ అహమ్మదు చల్లానీ
అను నిర్వరు, బాలురు పికెటింగునకై వెహవరులో శిక్ష విధిం
పబడినవారు ఫిల్లి సంస్కరణ పాఠశాలకు పంపబడిరి. (అ. ప్రె.)

విశాఖపట్నములో గవర్నరుగారు:—జమీందారు ఎ. వి. భానోజీరావుగారు మునిసిపల్ ఆధ్వర్యమున గవర్నరుదండవతుల సన్మానించుట. భానోజీరావుదండవతులు గవర్నరు దండవతులప్రక్క నిలిచి యున్నారు. (ప్రె. ఫో. పీ.)

ఆంధ్రరాష్ట్రము : మద్రాసుగవర్నరుగారి ప్రసంగము

విశాఖపట్టణ పురపాలకసంఘము ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకై నిరీక్షించుచుండుట

ఈవిషయమై జ్యోత్యము చెప్పటకు గవర్నరుగారు నిరాకరించుట

జిల్లాబోర్డు, మునిసిపాలిటీలవారి యాహ్వానపత్రములకు ప్రత్యుత్తరము

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునుగూర్చి మెయిలుపత్రకయొక్క ప్రతికూలవ్యాఖ్య

విశాఖపట్నములో పురపాలకసంఘము వారును, జిల్లాబోర్డువారును మద్రాసు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రముల నర్పించిరి.

ఇకముందు నిర్మింపబడు ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు విశాఖపట్నము రాజధానియగునని కోర్కెను పురపాలకసంఘమువారు పెట్టుచున్నారు. ఇందువిషయమై జ్యోత్యముచెప్పటకు గవర్నరుగారు నిరాకరించిరి. మరియు, రాండులేబిల్ సమావేశము అన్ని పార్టీలవారికిని తగిన రాజ్యాంగవిధానమును నిర్మించుచుండుటకు, అందువలన భారతదేశమున కత్యంతసర్వదాయకముగా పరిణమించుచున్న యాంధోళనము ఆగిపోవుచుండుననియు వారు కోరిరి.

జిల్లాబోర్డువారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు ఈ జిల్లాబోర్డువారు కోరిన కోర్కెలను యితర జిల్లాలవారుకూడ కోరిరనియు, యీ కోర్కెలు యెంత ఉత్తమమైనవైనను ద్రవ్యాభావముచే ప్రస్తుత మాగి పోవలెననియు వారు తెల్పిరి.

విశాఖపట్నము, డిసెంబరు 8:—మద్రాసు గవర్నరుగారి ప్రతిపత్తిపూర్వకము, వారిసతియు నిన్న విశాఖపట్నములో దిగగానే పురమందిమునకు మోటారులో జోయి, యచ్చట పురపాలక సంఘమువారియొక్కయు, జిల్లాబోర్డువారి యొక్కయు ఆహ్వానపత్రములను స్వీకరించిరి. మునిసిపల్ సంఘసభ్యుడగు భానోజీరావుగారు పురపాలకసంఘపత్రమును, రావుబహదూర్ జి. జగన్నాథరాజుగారు జిల్లాబోర్డు పత్రమును చదివిరి.

విశాఖపట్నము మునిసిపాలిటీవారు సమర్పించిన వినితి పత్రములో నీ క్రింది వాక్యము లున్నవి:—

“మేము చిరకాలమునుండి నిరీక్షించుచుండిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము మా నగరములో స్థిరముగా నెలకొలుపబడినది. భారతదేశమునకు స్వపరిపాలన లభించినంతతరము తప్పక యేర్పడవలసిన భాషా ప్రయుక్త ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు విశాఖపట్నము రాజధాని కావలదని మేము ఆశించుచున్నాము.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

వినితిపత్రములకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు గవర్నరుగారిట్లు ప్రసంగించిరి:—మమ్ము గౌరవించినందులకు మీ కంతయు వందనములు. మీరు మీవినితిపత్రములో తెలిపినట్లు విశాఖపట్నము చాల పురాతనపట్నము. చరిత్ర ప్రసిద్ధమున నగరము కూడనై యున్నది. మీ పురపాలకసంఘము 1886 సంవత్సరము నవంబరు 1 తారీఖున స్థాపింపబడినది.

హార్బరు యేర్పాటులు

హార్బరు యేర్పాటులు పూర్తియైన తరువాత పట్టణము పెరుగును. ఇందువలన జవాభావూడ హెచ్చును. కోడ్లకను, పారిశుధ్యమునకును ఖర్చు హెచ్చును. పట్టణము పెరుగుటవలన దాని ప్రాముఖ్యతగూడ హెచ్చును. ఇచ్చట నివాసము నేర్పరుచుకొను ప్రజల నిమిత్తమై యెక్కువ యిల్లు కట్టవలసి వచ్చును.

పూర్వము కష్టముల నెదుర్కొనినట్లులే యిప్పుడుకూడ యెదుర్కొనెదరనియు, పూర్వము కలిగిన జరుము యిప్పుడు గూడ కలుగుననియు నేను కోరుచున్నాను. మీ పురపాలక సంఘము యొక్క సుపరిపాలన ప్రభుత్వమువారి నిశ్చయము ప్రశంస నొందినది.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

భావనబట్టి రాష్ట్రవిభజనము జరిగిన తరువాత ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు విశాఖపట్నము రాజధానియగునగాక యని మీరు కోరినాచే, జ్యోత్యము చెప్పింప ప్రయత్నించిన వారైతిరి. కాని యీ విషయములో జ్యోత్యము చెప్పటకు నేను సగౌరవముగా నిరాకరింపవలసి యున్నది. ఈ విషయము మాత్రము చెప్పవలసియున్నది. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాండులేబిల్ సభ అన్ని పార్టీలవారికిని అంగీకారమును విధానము నొకదానిని నిర్ణయించుననియు, భారతదేశమునకు అత్యంత హానికరముగా పరిణమించుచున్న ఆంధోళనము అంతరించుననియు, భారత శ్రేయోభిలాషులందరును కోరదగియున్నదని మాత్రము నేను చెప్పుదును.

జిల్లాబోర్డువారికి ప్రత్యుత్తరము

1930 సంవత్సరపు మద్రాసు లోకభోద్యుల చట్టము నకు సవరణలను ప్రతిపాదించి వానిని సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆమలుపరచుటయందు ప్రభుత్వమువారి చర్యకు మీరు చాల కృతజ్ఞులై డెలువుచున్నారు. కాని ఈ చట్టము

వలన మీకుకలుగు ఆర్థికఫలితములనుగూర్చి మీకు దురభిప్రాయమున్నట్లు నేను అనుచున్నాను. ఈ చట్టమువలన మీకు హెచ్చుద్రవ్యము సమకూరవలసి జరిగే కాని అది మీకు నేరడలను కార్యములన్నిటికి సరిపోకపోవచ్చును. నీరీక్షపై, కోడ్లపూరి శుభ్యము, వైద్యసహాయము యిత్యాదివిషయములలో మీరు చేయదగినది చాల కలగ. కాని వానికంతకు చాలినంతధనము యివ్వక పోవుట ద్రవ్యాభావము వలన నేగాని యితరకారణముల వలన గాదు. మీరు కోరినకోర్కెను యితరజిల్లాలగూడ కోరినవి. వానికి కావలసిన ధనముంతయు యిచ్చుటకంటె మాకు యెక్కువసంతోష మేమియులేదు. కాని ప్రస్తుత ఆర్థిక కష్టములో అనేక అవసరమైన కార్యములు ద్రవ్యాభావముచే అగలగియున్నవి. వైద్యసహాయమునకై ప్రభుత్వమువారు చేసిన సాయమునకు మీరు కృతజ్ఞులై డెలువుచున్నారు ఈ సందర్భములో జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు చేసిన ప్రశంసనీయును కార్యములు ప్రశంసనీయులు. 1929 సంవత్సరపు వరదలయనంతరము వారు రాకపోకలు జరుగునట్లు ఆత్యంత కృషిపలిపిరి. వీరికృషికి రావుబహదూరు బిరుదును ఈసభ కాగానే యివ్వగలను.

హార్బరును దర్శించుట

విశాఖపట్నము, డిసెంబరు 8:—సుంగళవారము ఉదయము, గవర్నరుగారు హార్బరును వెళ్లి జరుగుచున్న పని యంతయు శ్రద్ధగా జూచిరి. హార్బరు ఉద్యోగియులు వారిని గౌరవ పూర్వకముగా తీసికొనిపోయి అన్ని విషయములను వారికి చూపిరి.

* * * * *

ఆంధ్రరాష్ట్రము : మెయిలుపత్రక వ్యాఖ్య

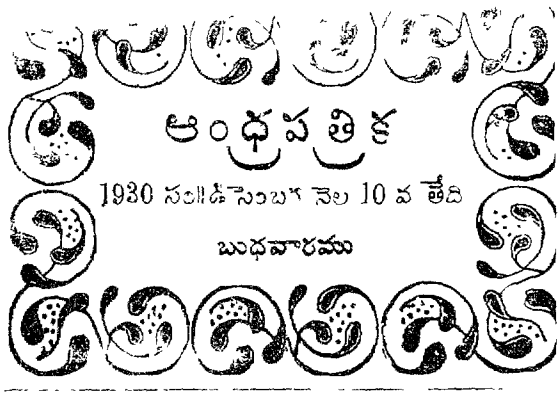
ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజనవిషయములో మద్రాసు మెయిలుపత్రక సంపాదకీయవ్యాసమునందు ఈ క్రిందివిధముగా వ్రాయుచున్నది:—

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునుగూర్చి జ్యోత్యము చెప్పటయను కష్టతరమును పనిని నిరాకరించి సర్ జార్జి స్టానీగారు నిష్పల భాషా ప్రయుక్త విషయములయందు ఇతిరాలకు గలిగియుండిన ఆకర్షణమును నిశోధించిరి. 10 సంవత్సరములకు పూర్వము భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రమునకై కోరుచుండినట్లు ఇప్పుడు కోరుటలేదు. విభజనను కోరువారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమువలన కలిగిన కష్టములన్ని కొంతవరకు నిరుత్సాహము కలిగిన దని మేము తలచుచుము. రాష్ట్ర విభజనము వలన జాతీయై కృషి మనకు విఘాతము కలుగుననికూడ రాజకీయవేత్తలు భయించుచున్నారు. నెహ్రూనిశ్చేదక ప్రజలచిత్తములను వారిచిర కోరికలలో రాష్ట్రవిభజనమును కోరినవారుగూడ నిట్లు చేయుట సమంజసమా యని సందేహించుచున్నారు. కాని చాలమంది ఆంధ్రులు ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకై గాఢముగా వాఙ్మించుచున్నారు. నూతన ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు రాజధాని కావచ్చున గదా యను వాంఛ విశాఖపట్నానుభవకు ఆకర్షణీయముగా నున్నది. విశాఖపట్నము ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు రాజధానిగా నుండదనని యివ్వమందు రుజువుచేయబడవలసియున్నది. ఈ హక్కు తమకుగూడ కలదని ఆంధ్రదేశమునందలి యితర పెద్దపట్టణములు కోరుచున్నను. హార్బరు కట్టుటవలన ఎత్తకవ్యాపారములు వృద్ధియగునను కారణము ఈ హక్కును స్వాపించుటకు కొంత తోడ్పడినను, విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడినది గనుక రాజధానిపట్టణముగూడ విశాఖపట్నముగానే యుండవలెనను కారణము నెవ్వరును ఒప్పుకొనరు. ఈతగాదాకు ఇప్పుడు అవసరములేదు. ఎవ్వడో రాగలదానికి యిప్పుడు మేము చిరస్థు గడంగము. స్వతంత్రమును భారతదేశము రాష్ట్రనిర్మాణమునకు గడంగింపుడు రాజధాని యొచ్చట నుండవలెనని నిర్ణయింపవలసివిచ్చును.

అన్ని పార్టీలవారికి అంగీకారమునట్టియు, ప్రస్తుత ఆంధోళనము ఆస్తాతేయునట్టియు విధానమును రాండులేబిల్ సభ వారు నిర్ణయించునట్లు కోరుట భారత శ్రేయోభిలాషుల కర్తవ్యమని సర్ స్టానీగారు చెప్పినప్పుడు ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడించుచుండెను. ఈ ఆంధోళన ఆంధ్రజిల్లాలలో హెచ్చుగా నుండెను. ఇతరజిల్లాలకంటె అచ్చట నవ్వుగూడ హెచ్చుగానే యుండెను. విశాఖపట్నమువారి కోర్కెలు సఫలముగలు యెక్కువగా రాండులేబిల్ సభపై నాధారపడియుండును. కాని యితర పార్టీపై నాధారపడదు. నిర్మాణమును, విప్లవమును నెదోడుగా నుండజాలనని ఆంధ్రులకు గవర్నరుగారు జ్ఞాపకము చేయుట సమంజసముగా నున్నది. (మద్రాసు మెయిలు)

పంచదార ధరలను నిశ్చలముగ నుంచుటకు వివిధ దేశముల నుండి ప్రతినిధులు బ్రునెల్స్ కు వచ్చిరి కార్యక్రమమునందలి రహస్యముగ నుంచెదరు.

చీనాలో వెండిధర పడిపోయినది. ఇతర దేశములనుండి వెండిరకము మందగించుటచే చీనా ఎగుమతి రైతకము తగ్గులేదు.

సర్ సత్యం లా ఆర్డరులు

హిందూ దేశమున లా-ఆర్డరులు విరవహింపబడుచున్న విధము భారతీయులకే గాక, వెలులనుండివచ్చిన విదేశీయులకుగూడ రోత బుట్టించుచున్నది. లేబరుపక్షసభ్యులగు బ్రెయిలుస్వర్థులు "నేపను" పత్రికలో వ్రాయుచు, నిర్బంధప్రయోగములకు నన్నదనియు, దీని కెట్టియవసరము లేదనియు, శాంతముగ మెలకుచున్నవారిపై లాతీలను ప్రయోగించుట ఏహ్యమనియు, సూచించిరి. సర్ సత్యం గూడ నింతకాలమునకు నిర్బంధతీవ్రత గూర్చి కామచ్యుసభ్యుల యెదుట ప్రసంగించియుండుట, కొంతమేలుగ నున్నది. వీరు రాండుతుబిలు సమావేశమునుండి తమదృష్టిని మాతృదేశము వంకకు మరల్చుటకు ఒకింత తీరిక గలిగెను. హిందూదేశమునందు "లా" యత్యధికముగను, ఆర్డరు చాల స్వల్పముగను నున్నదని, సప్రూగారు స్పష్టపరచిరి. లాను భంగపరచుటలో, అధికారులే ఎక్కువ అతురముజూపుచున్నట్లు వెల్లడియగుచున్నది. ఆర్డరు ఏమూలను కనుపించు. వేలకొలది ప్రజలను కారాగృహములలో బడతెచుట, లా-ఆర్డరు రక్షణము గాజాలదని, సప్రూగారు తేటపరచిరి. ఇటులనే శాంతముగ మెలగుచున్న వందలకొలది ప్రజలను లాతీలతో మోదులయు, లా-ఆర్డరులు గాజాలవు. ఇంతవరకు లా-ఆర్డరు రక్షణవిషయమై సంతృప్తిజెందియున్న పార్లమెంటు సభ్యులకు సర్ సప్రూగారు నిజము తెలియజేసి, కృతకృత్యులయిరి.

సద్యావముతో మెలగి, భారతీయులకు స్వేచ్ఛనొసగవలయునని, సప్రూగారు బ్రిటీషువారికి విన్నవించిరి. వీరివిన్నవమునకు ఫలమేమగునో త్వరలో చెలియగలదు. ఇన్నటిదినము, బొంబాయి ప్రాకారమున ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు నగీస్ దాసు మాన్యుగారిపై విధించిన శిక్షను రద్దుజేయుచు, మేజిస్ట్రేటులు జరుపుచున్న న్యాయభంగమును వెల్లడిజేసిరి. క్రిమినలు లా-సవరణచట్టము క్రింద, కాంగ్రెసు సంఘమును అక్రమసంఘమని తిన్నగ ప్రకటించకముందే, నగీస్ దాసుగారిని శిక్షించిరి. అసాధారణపు గెజెట్టులో గావింపబడిన ప్రకటన, బొంబాయి పాస్త్రపులకు చేరకముందే నగీస్ దాసుగారి అరెస్టు జరిగెను. ఇట్టిప్రకటన జరిగినవిమ్మట, కాంగ్రెసు సంఘ ప్రచారమును వీరు జరిపినటుల సాక్ష్యము గనుపించేదు. ఇట్టి సందర్భములలో వీరి శిక్షను రద్దుజేయకతప్పదని, బొంబాయి ప్రాకారము ప్రధాన న్యాయమూర్తియు, న్యాయమూర్తి వర్గము గూడను తీర్పుజెప్పిరి. ఇంతటితో తృప్తి జెందక,

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు మరియొక ఉత్తరువును గూడ గావించిరి. ఇతర కేసులలోని రికార్డుల నన్నిటిని ప్రధానపు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారును, సెషన్స్ జడ్జిలును పరిశీలించి, తమ తీర్పుకు భిన్నముగ నున్న తీర్పుల నన్నిటిని ప్రాకారముకు బంపవలెనని గోరిరి. మేజిస్ట్రేటులు న్యాయభంగ మొనర్చిన కేసులన్నిటిలోన, న్యాయ మొనర్ప దలకెట్టిన, ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి ఉదారబుద్ధి మిగుల జ్ఞానూపాశ్రము.

ఇటులనే ఇతర రాష్ట్రములలోని ప్రాకారములు గూడ తమ తీర్పులకు భంగకరముగ నున్న మేజిస్ట్రేటుల తీర్పులను రివిజను అధికారము ననవరించి, సవరించి, న్యాయనిర్వహణమునకు బూనిన మేలుగ నుండును. సప్రూగారు సుసంపన్న న్యాయవాదులు. వీరు ఇండియా ప్రభుత్వమునందు లా-మొబరుగ గూడ బనిచేసియుండిరి. ఇట్టివారు, హిందూదేశమున లా-ఆర్డరులు విరవహింపబడుచున్న విధము అక్రమముగ నున్నదని చాటుచున్నపుడు, పార్లమెంటుసభ్యులు నిజస్థితిని కనుగొన ప్రయత్నించుట యత్యవసరము. రీడింగు ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధిగ నున్నపుడు, లా-ఆర్డరులనుగూర్చి తరుచుగ ముచ్చటించుచు, వేలకొలది ప్రజల నిర్బంధములకు కారణభూతులయిరి. లా-ఆర్డరులు సురక్షితముగ నుండవలయుననిన, ప్రజలవిశ్వాసమును చూరగొనవలయుననియు, ప్రజలకోర్కెలను ఫలించజేయవలయుననియు రీడింగుప్రభువుగారు గ్రహించకపోయిరి. ఏదేశమునందైనను లా-ఆర్డరు రక్షణము, ప్రజల సద్భావముపై నాధారపడియుండును గాని, కేవలబలప్రయోగముపై గాదను సత్యమును వీరు నాచరిరి. ఆస్తిను కేసుక ప్రతిపాదించిన బలప్రయోగసిద్ధాంతము, ఇంగ్లండులో పూర్తిగ నిరాకరింపబడినను, హిందూదేశమునందు, రీడింగుప్రభువుగారు దానిని వర్తింపజేయసాగిరి. రాజప్రతినిధియొక్క నిజధర్మము, ప్రజలనుసంతృప్తపూర్వముల గావించుట యను సంగతిని, వీరు మరచిరి. ఇర్వినుప్రభువుగారు గూడ లా-ఆర్డరు రక్షణవిషయమున, రీడింగు ప్రభువుగారి మాగ్గమునే అనుసరించుచున్నట్లు, వ్యక్తమగుచున్నది. రీడింగు ప్రభువుగారి కాలమున, కారాగృహనిర్బంధములు మాత్రమే గలవు. ఈ సమయమున, లా-ఆర్డరుల పేరుతో, లాతీప్రయోగము యథేచ్ఛగ కొనసాగుచు, ప్రాజ్ఞులకు రోతబుట్టించుచున్నది. మాత్రన నిర్బంధచట్టములు నిర్బంధము చున్నవి. ప్రాతచట్టములు ఇదివరకెన్నడును ఊహించని పనులకై వినియోగింపబడుచున్నవి. శాసనముల నుల్లంఘించి రనునెఱుముతో సత్కారహావలంబులను దండించుచున్న అధికారులు, శాసనముల సత్కరించుటలో తామే ముందడుగు వైచుచున్నారు. అధికారులవలంబించుచున్న శాసనభంగమునకు హద్దుగనుపించుట లేదు. ఇట్టి సందర్భములలో, పార్లమెంటుసభ్యులు సప్రూగారు దెలిపినవిషయముల గూర్చి యోచించెదరా? పార్లమెంటు సభ పేరుతో హిందూదేశమున జరుగుచున్న అక్రమములను, వీరెంతకాలము సాగ నిచ్చెదరు? తమకు నిజస్థితి తెలియదని, వీరికివివాద జెప్పటకు ఏలులేదు. బ్రిటీషు ప్రముఖులే యిక్కడి సందర్భములను వివరించి తేటపరచుచున్నారు. రాండుతుబిలు సమావేశమున కాహ్వనింపబడి, ప్రధానమంత్రి గారిచే కొనియాడబడిన సప్రూగారు గూడ

ఈ విషయమును తేటపరచుచున్నారు. ఇక నయినను, లా-ఆర్డరుల నిమిత్తము జరుగుచున్న అక్రమములను వివరించుటకు పార్లమెంటు సభ్యులు వెంటనే పూనుకొననిచో, ఆశ్చర్యకరమునగును, స్వదేశసారమునకను, గూడ, తీర్పుని భంగము గావించెదరు.

ఫెడరల్ విధానము

ఫెడరల్ విధానము, లేక సంయుక్తవిధానమును గూర్చి, సభకమిటీవారు యోచించుచున్నారు. రూటువార్త లీ విషయమై చురుకుగ పని జరుగుచున్నదనియు, ఫలితము తృప్తికరముగ నుండుననియు, చాటుచున్నది. కాని, ఇట్టి సంతృప్తి కనకాశము గనుపించుటలేదు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును, సంపూర్ణమగు బాధ్యతయు తమకు ముఖ్యమనియు, అవి లేకుండ, ఫెడరల్ విధానమును తయారుజేసి ప్రయోజనము లేదనియు, డాక్టరు మూంజీ, తాంబీ ప్రభృతులు ప్రధానమంత్రిగారి కొకలేఖ బంపినటుల, నేటివార్తలు చెలువుచున్నవి. ప్రధానోద్దేశ్యమును వదలి, ఫెడరల్ సూత్రముగూర్చి యోచించుటతో, కాలము గడపుట వ్యర్థమనుటకు సందియములేదు. ఫెడరల్ విధానమునకు, ఈ ప్రతినిధులు ప్రతికూలురు గారు. కాని, దీని నామోదించకముంద, కొన్ని మూలసూత్రములను సఫలపరచవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. స్వదేశ సంస్థానాధీశులు, ఫెడరల్ శాసనసభలో సంస్థానప్రతినిధులుగ ప్రవేశించెదరు. వీరిని ప్రభుత్వమువారు నామినేటుజేసెదరు. అంతియగాని, వీరిని సంస్థాన ప్రజలేన్నుకొనరు. సంస్థానములనుండి గూడ ఎన్నికొనబడిన సభ్యులే రావలయునని, మూంజీప్రభృతులే గాక, సంస్థాన ప్రజలు గూడ కొరుచున్నారు. లేనియెడల, ఫెడరల్ శాసనసభ ప్రభుత్వనియమిత సభ్యులతో నిండిపోయి కడు సంకుచితమగు రూపము దాల్చును. నామినేషను లికనయినను అంతరించునని యూహించుచుండ, వీరి నింకను వెంచుట, ఎంత యనర్థపాతు వగునో యూహింపవచ్చును. ప్రీ ప్రెస్సు లండనువార్తలు చెలిపినటుల, ఫెడరల్ విధానమున, కలుపురలోపలునిధిభావములు ప్రబలుచున్నవి. ఏకాగ్ర మెరకిని స్ఫురించుటలేదు. బ్రిటీషు ఇండియాపై తమ యధికారమును చలాయింప వీలగునని, సంస్థానాధీశులు భావించుచున్నారు. మహమ్మదీయరాష్ట్రము లేర్పడుట కిది సాధనమగునని, మహమ్మదీయులు భావించుచున్నారు. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమున కిది ఆధారభూతమగునని, జాతీయవాదులు భావించుచున్నారు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నాటకపరచుట కిట్టి ఏర్పాటు అనుకూలించునని బ్రిటీషు ప్రతినిధులు భావించుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ఫెడరల్ విధానమునకు మూలసూత్ర మెద్దియో నిర్వచించవలసిన యవసరము గలదు. అందుకు రాండుతుబిలు సమావేశమువారు పూనక, గాలిలో మేడల గట్టుట తోచనియము. జయకరు ప్రభృతు లీ సంగతిని గుర్తించి తమయభిప్రాయము నిపుడు స్పష్టపరచుచున్నారు. కాని వీరు మొదటనే అట్టిపనికి గడంగి, పిమ్మట ఫెడరల్ సూత్రము నామోదించిన మేలుగ నుండెడిది. ఇప్పుడందుకు బూనుటవలన, రాజ్యాంగ విధానమనిన జయకరు ప్రభృతులకు తెలియదని, బ్రిటీషువారు రధితేపించుట కవకాశము గలుగు

చున్నది. నిన్ను బాతుల ప్రతిభలు లగు డాక్టరు అంటేది కరు, శ్రీనివాసను గాల్గుట, ప్రధానముగా బంపిర లేఖలో సంతకము చేసియుండుట బట్టి, వీరికి కూడ ఫెడరల్ విధానము చేకూర్చి, అసలు సమస్య ఎటు మరుగై పడుచున్నదో గోచరించినట్లు, తెల్ల మగు చున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య గాని, సంస్థానముల సమస్య గాని, పరిష్కారము గాంచ వీలు లేకుండుట వింతగాదు. ఎట్టి ఫెడరల్ విధానమున కయినను, ప్రజాపరిపాలనము మూలాధారముగ నున్నట్లు, ప్రపంచ చరిత్ర చాటుచున్నది. అట్టి ఆధారము లేనపుడు, ఫెడరల్ విధానము మరింత నిరంకుశముగ నుండి, ప్రజాశయములను భంగ మొనర్చుటకు తోడ్పడగలదు. ఫెడరల్ ప్రభుత్వాధికారము, బ్రిటీషు ఇండియాపైవలె, సంస్థానములపై గూడ వ్యాపించునాయను ప్రశ్న గాదు. లేనియెడల, దీని నేర్పరచి లాభ ముండదు. కాని, సంస్థానాధీశులు తమ స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగ నిలుపుకొన గోరుచున్నారు. ఫెడరల్ ప్రభుత్వపు జోక్యమునకు వీరు సమ్మతించరు. సంస్థానము లన్నియు, హిందూదేశ సమాఖ్యయందు వెంటనే ప్రవేశించవలె. ప్రతి సంస్థానమును ప్రత్యేకముగ ఒడంబడిక గావించుకొని, విమృశ్య ప్రవేశించవలె. ఒడంబడిక లేదు లుండును? సంస్థానములతో ఫెడరల్ ప్రభుత్వ మేమాత్రము జోక్యము కలుగజేసి కొనగూడదను వరకు విధింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. సంస్థానములు మాత్రము, బ్రిటీషు ఇండియా పరిపాలనముతో జోక్యము కలుగజేసి కొనుచు, ఫెడరల్ శాసనసభలో ప్రాముఖ్యము బడయుచుండును. ఫెడరేషనులో తేరవలయునని, ఏ సంస్థానమును బలవంతపెట్టుటకు వీలు లేదు. ఇట్టి యేర్పాటుల మూలమున బ్రిటీషు ఇండియాకు ఇష్టమైన హక్కులుగూడ దొలగుటయు, స్వరాజ్యసార మేమాత్రము లభింపకజోవుటయు తప్ప, వేలు లాభములు గలుగజాలవు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము : మద్రాసు గవర్నరుగారు

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావసరమును, విశాఖ పట్టణము మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు, మద్రాసు గవర్నరుగారికి సమర్పించిన విజ్ఞాపనపత్రమున చెలిపిరి. గవర్నరుగారు దీనికి జవాబిచ్చుచు, ఈవిషయమై తా మెట్టి ప్రత్యుత్తర మొనగజాలమనియు, లండనులో గూడ విచారింపుచున్న రాండుటేబిలు సమావేశము ఎల్లరకు సంతృప్తికరమగు ఏర్పాటును సూచించు నని తలంపవలె ననియు, చాటిరి. కాని, రాండుటేబిలు సమావేశము ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము నామోదించునని తలచుట కెట్టియవకాశము గనుపించదు. పైమనుకమిషనువారు తమ ప్రథమ సంపుటములో ఆంధ్రరాష్ట్రాందోళనమును గూర్చి సూచించిరి గాని, రెండవ సంపుటములో నీ విషయమై ఎట్టి ఏర్పాటును సూచింపరయిరి. పైమను కమిషను రిపోర్టులో ఆంధ్రరాష్ట్రముగూర్చి, ఇటుల సూచింపబడెను.

“ఆంధ్ర, లేక తెలుగురాష్ట్రమును ఏర్పరుపవలయునను కోర్కె, ఆంధ్ర మండలముల సమావేశమునందు పడునేడు సంవత్సరముల క్రిందట ప్రతిపాదించబడెను. పెక్కు సంవత్సరములీ విషయమై సంతతాంధోళనము చెలరేగెను. ఇప్పుడిది

ప్రధాన రాజకీయ సమస్యయ్యును. మద్రాసు శాసనసభలో నీ విషయమై రెండు పర్యాయములు చర్చ జరిగెను. ఆంధ్ర రాష్ట్రతీర్మాన మధికసంఖ్యాకులచే శాసనసభలో నామోదించబడెను.”

ఇటుల చెలిపిన పైమనుకమిషనువారు తమ రెండవ సంపుటములో దీనిని గూర్చి ఎట్టిసూచన గావించక, రాష్ట్రముల పునర్నిర్మాణము విషయమై చాల ఆందోళన గల దని మాత్రము తెలిపిరి. నైహూనిపోర్టు రాష్ట్రములను భాషాప్రయుక్తముగ విభజింపవలయునని కోరియుండెను. కాని పైమను కమిషనువారి సూత్రముచు పూర్తిగ సంగీకరింపక, ఒరిస్సా, సింధు రాష్ట్రముల గూర్చి కొంతదూరము ప్రస్తావించిరి. వీ రొక్క ఏర్పాటును మాత్రము ఈక్రిందవిధమున సూచించిరి.

“ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దు కమిషనును ఏర్పరుపవలెను. రాష్ట్రముల మార్పుల గూర్చి ఈ కమిషనువారు విచారించి, ఎంతవరకు అంగీకారము గుఱునో యోచింపవలెను.”

ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గూడ తమ యభిప్రాయము నిటీవల తెలిపిరి. ఒరిస్సా, సింధు రాష్ట్రములగూర్చి విచారణ జరుగుటకు, సరిహద్దు విచారణసంఘము నేర్పరచుట యవసర మని మాత్రము, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించిరి. ఇతర రాష్ట్రముల మార్పులు విషయమై వీ రిటుల యభిప్రాయపడిరి :

“రాష్ట్రముల సరిహద్దులకు సంబంధించిన ఇతరమార్పుల గూర్చి పుజాలోచింపవలసిన అగత్యము లేదని మా యభిప్రాయము. ఈవిషయమై స్పష్టాభిప్రాయము వెలువడువరకు, వేదియింపవచ్చును. మాలేనప్రభుత్వము లవసరమగునపుడీ విషయములను చేపట్టెదరు.”

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, రాబోవు పరిపాలనములకు ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమును వదలి బెట్టిరి. దీనికి కారణము లేకబోలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముగూర్చి బలూదోళనము గలదని, పైమను కమిషనువారు చెలిపియుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రావిషయమున కేల ప్రాముఖ్యమియలే? ఇందుకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారే ప్రధాన బాధ్యులని చెప్పవచ్చును. భాషాప్రయుక్త విభాగము విమితము సరిహద్దుసంఘము ఏర్పడి విచారించట సప్తహేతు వగననియు, అట్టిసంఘమును నియమించుటకు తాము ప్రతికూలమునియు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ఇట్టి సందర్భములలో రాండుటేబిలు సమావేశమువారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును ఆమోదించెదరని ఆశపడుట వ్యర్థ మని తెలుప నక్కరలేదు. అయినను గవర్నరుగారి ప్రసంగము నాధారముగ నైకొని, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక, మామూలు ధోరణిలో ఆంధ్రులను నిరసించుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రముగూర్చిన ఆందోళన వెనుకటివలె నిపుడు గనుపించుటలేదనియు, ఆంధ్రులయుత్సాహ మిపుడు చల్లారెననియు, ఈపత్రిక భావించుచున్నది. కాని, ఆంధ్రులు కరకాల మాందోళన నలిపి, స్వరాజ్యసిద్ధివలన గాని, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగము సిద్ధింపదని నమ్మి స్వరాజ్యసంపాదనకై దీక్షతో పాటుబడుచున్నారని చెప్పవచ్చును. సర్వపక్ష సమావేశమువారు, ఆంధ్రుల కోర్కెలను గౌరవించి, భాషలబట్టి రాష్ట్రములను

నిర్మింపవలెననుమాత్రము నామోదించి. కొంగ్రెసు సభ కాంగ్రెసురాష్ట్రములను భాషాప్రయుక్తముగ విడివరించే విధిచియుండెను. అగుచే స్వరాజ్యనిధానమేది యయినను, భాషాప్రయుక్త విభాగము నాధారముగ నైకొనకతీర దను సమ్మతము ఆంధ్ర శీకమున ప్రబలి నది. ఆంధ్రరాష్ట్రములో ప్రస్తుతోద్యమ మెక్కుడు తీవ్రముగ నున్నదనియు, అందుచే సక్రమ పరిణామ మక్కడ సాధ్యపడదనియు, మెయిలుపత్రిక భయపెట్టుచున్నది. కాని, ప్రస్తుతోద్యమము రాకముగ, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ముఖభావము జూప రయిరి. ప్రస్తుతోద్యమము వారికిముఖ్యతకు కారణ మనుట నిస్సారమే వాదము. దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధియాలమున గాని, ఆంధ్రుల కోర్కెలు తీరవను సమ్మతము జలపడుచున్నది. అందుచే, గవర్నరుగారి ప్రసంగము గూర్చి మెయిలుపత్రిక తేసిక వ్యాఖ్యానము ఆంధ్రులను నిరుత్సాహపరుప నక్కరలేదు.

రాండుటేబిలు సమావేశ వార్తలు :

పత్రికా నిరోధము

రాండుటేబిలు సమావేశ మిపుడు ఊరసంఘములద్వారా రహస్యముగ జరుగుచున్నది. వీరిలో ఏమి జరుగుచున్నదో, అధికారనర్తమానముల ద్వారా కొంత కలువడుచున్నను, నిజస్థితిని ప్రకటించువారరదుగనున్నారు. అయినను, ప్రతిఘటితర ప్రదేశములలో విచ్చు ప్రసంగములవలనను, వారి లేఖలవలనను, సత్యమును కొంతవరకు గ్రహించుటకు వీలగుచున్నది. ఈ కారణముచే హిందూదేశ పత్రికలలో పెక్కులు, రాండుటేబిలు సమావేశమునట్ల ఉత్సాహము జూపజాలకున్నవి. ఈ సంగతి, పార్లమెంటు సభ్యులకు కొందరకు కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. రాండుటేబిలు సమావేశముగూర్చి అపోహల గలుగజేయువార్తలను ప్రకటించకుండ, హిందూదేశ పత్రికలను నిరోధింపవలెనని సర్ ప్రెజ్డికుహాలుగాన కామచునధలో సూచించిరి. ఇట్టి ప్రకటనలు హానికరములయినను, హాల్ గారు సూచించిన వార్తా నిరోధము వలన మాత్రము ప్రయోజన ముండదని, ఇండియా మంత్రియగు బెన్నుగారు జవాబిచ్చిరి. పాపము నిర్బంధములు నిరుపయోగ మని బెన్నుగారివ్పడయినను గ్రహించియుండుట మేలే కాని, వీరి నిశ్చయ మొత్తకాలమువరకు చలించకుండునో చెప్ప వీలులేదు. వీ రెటుల భావించినను, హిందూదేశాధికారులు, ఏ కిమివలు లాసవరణచట్టముతో ప్రయోగించి, ఇట్టి వార్తలను ప్రకటించకుండ పత్రికలను నిరోధింపవచ్చును. పార్లమెంటుసభలో నొకరిట్టి సూచన గావించినవిమృశ్య, అధికారు లూరకుదురని తోడదు. కాని, పత్రికానిరోధమువలన, రాండుటేబిలు సమావేశముగూర్చి ప్రతికూలముగు వదంతు లధికముగ బయలుదేరి, ఎక్కుడు హాని గలిగించకమానవు.

కలకత్తాలో నిషేధపు టుత్తరువులు :

హైకోర్టు నిర్ణయము

కలకత్తా పోలీసుకమిషనుగారు కలకత్తాలో గాని, చుట్టుపట్లగాని, ఎట్టి ఊరేగింపులను జరుపగూడదనియు, సభలగావించకూడదనియు, నిషేధపు టుత్తరువు గావించియుండిరి. కాని, యిట్టినిషేధము

అక్రమ మనియూ, ఏదయినను అవసరము గలిగి నపుడు శాంతికిరణము కలుగకుండుటకు నిషేధింప వలయును గాని, భౌవికాలమునకు వర్తిం చెడి నిషేధపు టుత్తరువు గావించ వీలు లేదనియు, కలకత్తా హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తియు, న్యాయ మూర్తి మల్లికుగారును నిర్ణయించిరి. కాని, ఇట్టి నిషేధపు టుత్తరువులు చెన్నరాష్ట్రము నందు తరుచుగా గావించబడుచున్నవి కలకత్తా హై కోర్టు తీర్పుల బట్టి, యిట్టి ఉత్తరువులు అక్రమము లని తేలుచున్నది.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

నిన్న జ్వరము తగులలేదు
కలకత్తా, డిసెం 9:— పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి నేడు జ్వరము రాలేదు. గత రెండు రోజులుగా గగ్గలో రక్తము పడలేదు (ప్రీ. ప్రె.)

స్వదేశీ ప్రదర్శనము

బందరులో ప్రస్తుతము నిలిపివేయుట
(ప్రత్యేక విలేఖరి)
మచిలీపట్నం, డిసెంబరు 10:—18 వ తేదీన ఆంగ్ల స్ట్రీట్ ఫర్వో గూడ జరుగవలసియుండిన స్వదేశీ ప్రదర్శనము కాలనిర్ణయము లేక వాయిదా వేయబడినది. (తం.తి)

నాగిన్ద్రాసు మాస్టరుగారికేసు

హైకోర్టులో విడుదలయగుట
క్రిమినలు లా సవరణబిల్లుక్రింద నిషేధింపబడిన సంఘము సభ్యుడు, అక్రమచర్యకు తదనంతరము చేయనిదే
బెంగళూరు గాడు
బొంబాయి, డిసెంబరు 9:—బొంబాయి కాంగ్రెసు సమరసభాధ్యక్షుడుగా నుండిన నాగిన్ద్రాసు టి. మాస్టరుగారు క్రిమినలు లా సవరణబిల్లు 17 (1) (2) సెక్షన్లక్రింద నాల్గవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటువలన ఆక్టోబరు 15 వ తేదీన 6 నెలలు విడిబైదు విధింపబడియుండిరి. ఇక కాల్కోరే టెడు లా సా సెటి వారు యీ కేసులో హైకోర్టునుండి పునరాలోచన పత్రము ను డిసెంబరు 1 వ తేదీన దాఖలుచేసిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు, న్యాయమూర్తి మల్లికుగారు ఈ కేసును రద్దుచేయుచు తీర్పుచెప్పిరి. తీర్పుచెప్పుచు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు, బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘము సక్రమసంఘముగా నిర్ణయించినపుడు, అట్లము 16 వ సెక్షన్ ఆర్డరును పరిపావలె ననిన, నిషేధపు టుత్తరువులను వారి కెల్ల ను పుష్టముగా తెలియ జేయవలసియుండెనని వచించెను. ఈ కేసులో, ఆక్టోబరు 14 వ తేదీన పూనానుండి బొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘము సక్రమసంఘముగా నిషేధించినట్టి ఆసాధారణ గణింపుకటన, మరు ప టి ది నం 8 గం 10 అ కు అ న గా నా గి డ్దా ను మాస్టరు గారి అరెస్టు సమయమునకు బొంబాయిలో ప్రకటనమైనట్లు సాక్ష్యములేదు. బొంబాయి కాంగ్రెసుసంఘము అక్రమసంఘముగా నిర్దేశింపబడిన తరువాత, నిండితుడు అసంఘ సభ్యుడుగాగాని, అసంఘపు కార్యక్రమమునకు తోడ్పాటుగాగాని యెట్టిచర్యనైన నవలంబించినట్లును సాక్ష్యములేదు. అందువలన న్యాయమూర్తులు కేసును రద్దు చేసి, నాగిన్ద్రాసు మాస్టరుగారిని విడుదలజేయవలసినదని పుత్తరువు జేసిరి.

రాజధానిలో యిలువండి యితర కేసులను సైతము పెదకి పరామర్శించి, హైకోర్టువారి పై తీర్పునకు విరుద్ధముగా నున్న కేసులను హైకోర్టునకు తెలుపవలసినదిగా నెవ్వని జడ్జికిన, ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటునకు ఆజ్ఞాపించినట్లు ప్రధాన న్యాయమూర్తి తెలియజేసెను. న్యాయమూర్తి మల్లికుగారు యీ తీర్పుతో సేకీభవించిరి. (అ. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ
నాగపూరు, డిసెంబరు 9:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభాసమావేశము జేరడము మధ్యాహ్నము ప్రారంభమయ్యెను. సభ్యులు రాజధీశ్రీ ప్రమాదము గావించిరి. పిమ్మట శాసనసభ సమరమువరకు ఆపుట చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు -

ఆంధ్ర లాన్ టెన్నిసు అసోసియేషను
స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు
శ్రీయునులు యాక్. వెంకట్రావు బి. ఏ. బి. యాక్. యస్ శంకరస్వామిగార్లు గామచంద్రపురం నండి యిటుల వ్రాయుచున్నారు.
ఆంధ్ర లాన్ టెన్నిసు అసోసియేషను అనుపేర ఒక సంఘము రూపద్రవ్యమును స్థాపింపబడునట్లు నుద్దేశింపబడినది. ఆంగ్లములకు టెన్నిసు ఆటయందు ఆసక్తి హెచ్చు జేయుట యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యకార్యము. ఈ సంఘము వారు ప్రస్తుతము సలహాని ప్రతిపత్తయను రూపద్రవ్యపురం నందు టెన్నిసు పోటీలు జరిప ఉద్దేశ్యము కలిగియున్నారు మరియు యీ యాజ్ఞలు లాహోరులోనుండు అభిలగ్రాహక టెన్నిసు సంఘపు అనుమతిపడ జరపబడును, నిపుణత గావించి టెన్నిసు ఆటగాండ్రు ఈ సంఘమువారు బొంబాయి కలకత్తా మరియు రాష్ట్రములలో జరుగు టెన్నిసు పోటీలందు పాల్గొనటకు పంపెదరు. టెన్నిసు ఆటగాండ్రులకు సంవత్సరమునకు రూ. 5 యిచ్చి యీ సంఘమున సభ్యులుగా చేరవలెనని కోరుచున్నాము. సంఘముయొక్క ప్రవ్యంభితయోగో-ఆప శ్రేణిపు సెంట్రలు ఇన్స్టిట్యూషన్ యందు ప్రతివత్సరము సంఘపు టెక్నీలు ఆడిటచేయబడును. సంఘమువారు ఆయాసంవత్సరము జరిపెడు కార్యములను సంఘసభ్యులు ఎచ్చుపెచ్చట పంపెయిలలో గెలిచినవిషయములు మిడుగునని సంవత్సరసేదీక యందు ప్రతివత్సరము ప్రకటింపబడును.
ఈ పై ఉద్దేశ్యములతో ప్రస్తుతమున యీ సంఘము మేము స్థాపించుటకు పూనుకొని యున్నాము. ఈ సంఘము అభివృద్ధి కొరకు యితర లాసననట్టి సలహాలు అభిప్రాయములు ఎంద నములతో గైకొనబడును

బెంగళూరు టెన్నిసుపంచెములు
గణపతిగారు నరసింహమూర్తిగారిని ఓడించుట
బెంగళూరు, డిసెంబరు 8:—బెంగళూరులో నిల్వకు జూబిల్ టెన్నిసుపంచెముల సందర్శనమున యీక్రిందిపోటీలు జరిగెను.
పురుషుల నిల్వకు:—శ్రీ గణపతిగారు హెచ్. కే. నరసింహమూర్తిగారిని ఓడించిరి. 8-6, 6-2.
పురుషుల డబ్బుబు:—జి ఇలియట్, ఖలిక్ గార్లు, రాజన్ జట్టును ఓడించిరి. 6-0, 5-7 6-8.
రాజన్ పాల్, చంద్రశేఖరుగార్లు, బి. సుందరం, సి. జే. చెరియన్ గార్లు నోడించిరి. 8-6, 8-6.

బెంగళూరు హాకీపంచెములు
ఆంగ్లో-హైద్రాబదు జట్టు స్కోర్ 11 క్లబ్బును ఓడించుట
బెంగళూరు, డిసెంబరు 8:—వై. యం. సి. ఏ. వారిచే జరుపబడు హాకీపంచెములందు 9 జట్లు పోటీచేసియున్నవి. పంచెములు నేడు జింఖానా వ్యాయామక్రీడాస్థలముందు ప్రారంభమయెను ఆంగ్లో-హైద్రాబదుజట్టుకు, స్కోర్ 11 జట్టుకును పోటీ జరిగెను. ఆంగ్లో-హైద్రాబదుజట్టువారు 6 గోలు లతో స్కోర్ 11 జట్టును ఓడించిరి. ప్రోత్సాహకారు ఒకగోలె నను చేయబాంకపోయిరి.

కరాచీలో విప్లవకారులు

సెక్యూరిటీ కేసులో సాక్ష్యములు
కరాచీ, డిసెంబరు 8:—క్రి. ప్రా. కో. 110 సెక్షను ప్రకారము సింధు సి. ఐ. డి. వారు 8 గురు ముద్దాయిలపై పెట్టిన కేసులో నొక బాంకుకును సాక్ష్యముజేయుచు కరాచీలో నొకవిప్లవపక్ష మేర్పడిన దని వివరములు చెలిపెను. ముద్దాయిలు 8 గురు ను ఈ పక్షమునకు చెందినవారనియు, బంగారియు పక్షమునందుగాను కొద్దిపాటుములక్రిందనే స్థాపించినయి అతడు ఈ విప్లవపక్షమునకు సహపర్మంబనియు, ఈ 8 గురికి ప్రత్యేక ముగ పను లేర్పరపబడిన వనియు గాంధీతోటలో బాంబులు తయారుచేసి ఆకాలకు ఒకటివొప్పున విక్రయించినయి నగర పోలీసు స్టేషనుపైని వేరువేరుదినములలో యీ ముద్దాయిలే బాంబులువేసినయి నవంబరు 17 వ తేదీన ఇంకను ఒకబాంబు వేయదలంచిరి. కాని యీలోపుగనే పట్టుబడినయి సాక్షి పంజాబు సేవనలు ర్యాంకులో గుమాస్తా ఈశ్వరధనపతిరాయి స్థానికారు చెలిపిరి.

రెండవసాక్షి సి. ఐ. డి. ఇనస్పెక్టరు, స్థానికారిని గూడ చారిత్ర నియమించి, యీ విషయము తెలిసికొని, ముద్దాయిలను అరెస్టు చేసితిమని తెలిపెను. విప్లవకరపత్రముల వ్రాయు సెక్షన్లను యింత్రమువ్రాత్రము తమకు దొరికినదని అతడు చెలిపెను. తరువాత విచారణ కరాచీజైలులలో జరుగును. (అ. ప్రె.)

అరెస్టులు, శిక్షలు

సం. రాష్ట్రములలో 9437 అరెస్టులు

వెవారను డిసెం 8:— ఇటీవలి లెక్కలప్రకారము, సంయుక్త రాష్ట్రమున మొత్తము 9437 అరెస్టులు జరిగినవి. నవం 26 తో సమాప్తమగువారలలో 842 అరెస్టులు జరిగినవి.

(అ. ప్రె.)
అమృతసరములో పిక్కెరింగ-30 అరెస్టులు

అమృతసరము డిసెంబరు 9:—తులసీరామ్ కరంచందు అను వర్తకుడు కృష్ణనాగ్లూ నకు లాన్ వదిలివెట్ట వేలంలను పంపెనని అతని దుశాసముయందు కాంగ్రెసువలంబియు (ప్రేక్షకులను గుంపు గూడిపోయి) వలంబియు పిక్కెరింగ ప్రారంభించిరి. ఇప్పటికి 31 అరెస్టులు జరిగినవి (అ. ప్రె.)

పి. డి. పొద్దుగారి అరెస్టు
లక్నో డిసెం 8:— ఇండియన్ డెయిలీటెలిగ్రాఫులో ఇటీవలి చేరిన పి. డి. పొద్దుగారు పూనానుండి యొనగబడిన వారంటపై నేదో ఉల్లంఘన సందర్భములో అరెస్టు చేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

దోనెపూడి రాఘవయ్య ప్రభుత్వంపై కేసు

ఈతగెలలు నటిసినందులకు
బందరు, డిసెం 9:—ఈదినం మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు స్టేషనరీ మేజిస్ట్రేటుయందు చిట్టాచు గ్రామములలో ఈతగెలలు నటిసినందులకై దోనెపూడి రాఘవయ్యగారును, మరి 6 గురును విచారణకు లేబడిరి. ప్రాసిక్యూషను తరపున జేవరకోటకు చెందిన దోనెపూడి వెంకట సుబ్బయ్యగారు సాక్ష్యముచెప్పి తనకు 28 ఈతగెల్లుండెననియు తాను వాటిని రాజులపాటి వెంకటసుబ్బయ్యకు గీత కిచ్చితినినియు చెప్పెను. తాను బందరులో నుండగా. ఆక్టోబరు 27 వ తేదీన రాజులపాటి పెదసుబ్బయ్య తయొద్దకు వచ్చి 16 చెట్ల గెలలు కొట్టబడినట్లును, అవి కల్లుగీతకు పనికిరావనియు చెప్పియుండెను. ఆ పెదసుబ్బయ్య చెట్టుపై తగిలినపబడిన యొక జాతీయతాకను పలకను గొనివచ్చి తన కిచ్చెను. అటు తరువాత తాను రాబట్టునపేట పోలీసు స్టేషనులో వాటిని నమూదుపజుచెను. ప్రతి ఈతచెట్టును 8/ 80 వెలచేయెను. గెల కొట్టబడిన చెట్లన్నియు మెల్లగా యెండిపోవుచున్నవి. కేసు 12 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (స్వ. వి.)

ఒకరాజకీయ ఖయిదీకి గుండెలో నొప్పి
నాగపూరు, డిసెంబరు 9:—నాగపూరు సెంట్రలు జైలులో (ఏ) తరగతి ఖయిదీగనున్న డా|| యాక్. బి. ఖేరుగారికి గత శనివారమునాడు గుండెలో బలమైన నొప్పిగలిగి ఊపిరి ఆడనీక ప్రమాదము జేసెను. ఉత్తమవైద్య సహాయ మాతనికి సమకూర్చినవెనక యితనికిపుడు కొంచెము నిమ్మకాయగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

ముజఫరుపూరు కాంగ్రెసునియంత అరెస్టు
ముజఫరుపూరు, డిసెంబరు 9:— ముజఫరుపూరు కాంగ్రెసుసంఘ నియంతయను బరోగా మహిగాగు అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక జైలీ కలరావలన మరణించుట
బరంపురం, డిసెం 8:—ప్రత్యేకపు జైలులో నిచట ఒక జైలీ కలరావలన మరణించెను. (ప్రీ. ప్రె.)

ఎగుమతి దిగుమతి సుంకముల రాబడి తగ్గిపోవుట

గత 8 నెలలలో 323 లక్షలరూపాయలు రాబడితిగ్గుట
కలకత్తా, డిసెంబరు 9:—1930 సం|| నవంబరు మాసమున ఎగుమతిదిగుమతుల సుంకపు రాబడి మొత్తము 358 లక్షలు. గత సం|| నవంబరు రాబడి రు. 485 లక్షలుగా నుండెను. ఈ సం|| ఆక్టోబరునందు 382 లక్షలుగా నుండెను. అందువలన ప్రభుత్వమువారు సుంకమురాబడి యెట్లు తగ్గిపోవుచున్నదో తెలియనగును. ఈ సం|| ఫ్రీవీల్ మొదలు నవంబరు వరకు (అనగా 8 నెలలకు) రు. 3087 లక్షలు. ఇదే కాలమునకు గత సం|| లో 3410 లక్షలు. (ప్రీ. ప్రె.)

కరాచి

వల్లభాయిపటేలు అరెస్టునై పారతాళము
కరాచి, డిసెంబరు 9:—శ్రీయుత వల్లభాయి పటేలు గారి అరెస్టునకు, మజిలీలో నేకగారి అత్యవసరమునకు కరాచి పారతాళము జరిగెను. అన్ని పార్టీలును మూడు బడెను. తురక కసాయిలు నైతము పారతాళమున పాల్గొనిరి. సాయంత్రము ప్రజలు నల్ల జెండాలతోటి వ్యతిరేకులై ఊరేగింపు జరిపిరి. క్రొత్త మహిళానియంత అధ్యక్షతన ప్రహేళికలు పాడెను. (ప్రీ. తె.)

గవర్నరురాక-అరెస్టులు

కరాచి, డిసెంబరు 9:—గవర్నరు వచ్చినపుడు నల్ల జెండాలు యూరేగింపు జరిపి నందులకు, గత శనివారమురాత్రి మహమ్మదు ఇమన్ అనంతకు ప్రీ. ప్రా. కో. 107 సెక్షన్ క్రింద అరెస్టుచేయబడెను. ఇంత కుమ్మండే రెండు అరెస్టు లిందులకై జరిగినవి. మరొకటి అరెస్టులు జరుగగలవు. (ప్రీ. తె.)

సిద్ధిలవణ విక్రయము

కరాచి, డిసెంబరు 9:—నిత్యము కరాచిలో నల్ల జెండాలు విక్రయము సాగుచున్నది. శనివారమునాడు ఇందు లక్షలకు పంటిదీ అరెస్టుచేయబడెను. నేడుకూడ మరొక పంటిదీ అరెస్టుచేయబడెను. (ప్రీ. తె.)

విదేశీవస్తు బహిష్కారము

కరాచి, డిసెంబరు 9:—సానిక విదేశీవస్తువాహుకుల ప్రమాణము మొన్న 5 వ తేదీతో పూర్తియైనందున కొందరు విదేశీవస్తు వ్యాపారులు మరల దుకాణములను తెరువజూచిరి. అందులకు గొప్పగొప్ప ప్రదర్శనలు దుకాణముల ముందు గావింపబడెను. వర్తకులు మరి 10 దినములకు అంగళ్లు మూసివారు. ఈలోపుగా రాజీ యేర్పాట్లు జరుగును. (ప్రీ. తె.)

అఖిలభారత ఖిలాఫత్ కార్యదర్శి కేసు

మరల 16 వ తేదీకి వాయిదాబడుట

సెషన్సు, డిసెంబరు 8:—అఖిలభారత ఖిలాఫత్ కార్యదర్శి అల్లాఖాన్ యూఫ్ గారు సరిహద్దు వివాదమును నిషేధింపగలగదానని ప్రచురించినందులకు 124 (ఎ) సెక్షన్ క్రింద రాజద్రోహమునకై విచారణపడుచున్నాడు. సెంట్రలు జైలు లో వట్టణ మేజిస్ట్రేటుమారు విచారణ కేసు మరల సాగింపబడెను. లాహోరునుండి 6 నెలల ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు తాను విచారించబడిరి.

ఇక సెక్షన్ గారు ఆలీహుసేను సాక్ష్య విచారణ రివ్యూ మార్గములను అనుసరించుటయు నిషేధింపగలగదానని ప్రతులు 704 తీసికొని నచ్చుటయు నివారించి ఒక ప్రతిని కోర్టు లో దాఖలు చేసెను.

రివ్యూ మార్గములను నిషేధించు తీరుపై అచ్చు పడుటయు నిందితుని చిత్తుదియు దృఢపరిచెను. ఆయితో లక్షలకు మేజిస్ట్రేటు బొంబాయి కలకత్తా సెషన్సులకు కేసుగలగలవు ప్రతుల పంపవలెనని కోరికలు చేసెను. సెషన్సుమనే నూపరింపెం డెంటు మహమ్మదు ఇమన్ ను బలపరచెను. ఈ గ్రంథము అచ్చునున్నప్పుడు తన హోటలులో నిందితుడు బసచేసినట్లు లాహోరు అధ్యక్ష హోటలు అధిపతి అహ్మద్ సాక్ష్యమిచ్చెను.

లాహోరు స్టేషన్ కైల్వే పార్సలు సుహస్తాయీ గ్రంథపు ప్రతులు బొంబాయి సెషన్సు మున్నగు చోట్లకు పంపవలెనని సాక్ష్యమిచ్చెను.

ముందు విచారణ 16 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (అ. తె.)

కిరాణీదాసుగారి విడుదల

కలకత్తా, డిసెంబరు 9:—కిరాణీ దాసుగారి సోదరుడు తుకిరాణ్ దాసుగారు దేశబంధు వ్యాపారమునకు రెండు కఠినమైన ననుభవించి యీ దినం విడుదల గంచెను. (ప్రీ. తె.)

ఈజిప్టులో ప్రతిభలు అపారముగ పరిపూరించిన ప్రభుత్వమువారి పరిశీలకులను తక్షణము కనుగొనటకు పూనుకొనిరి.

తేయాకను చిల్లరగా విక్రయించుచే ట్రాన్స్ ఫర్ పడి పోయిన విషయమును గూర్చి ఆచారపదార్థముల సభవారి నడిగి తెచ్చినవి వర్తక సంఘాధ్యక్షులు గ్రాహంగాన పార్లమెంటులో చితికబడిరి.

1931 నం॥ జనాభా

మద్రాసు సెన్సుసు నూపరింపెం డెంటుగారు యీ క్రిందివివరములకు ప్రకటనార్థము మాకు పంపియున్నారు:— ఈ రాజధానిలో ఓడ్రభావ మట్లాడుచున్న గంజాం జిల్లా యొక్క జనాభా లెక్కలు చాల జాగ్రత్తతో తీసికొ బడవలెనని సైమను కమిషనువారు తమ రిపోర్టునందు నూచించిరి. ఇందునిమిత్తము గంజాం జిల్లా యొక్క ప్రత్యేకావ్యక్తి నియమింపబడియున్నాడు.

ఈ జనాభా యందు విద్యపొందియున్న ప్రజలలో ఉద్యోగములు లేకండ నన్నవారి సంఖ్య కనుగొనటకు ప్రయత్నము చేయబడును. ఈ సంఖ్యను మామూలు ఎక్కువయెడల మెచ్చుట మిగిలిన గాక మరల యొక ప్రత్యేక ఫారము (నమూనా) మీద తీసికొనబడును. ఈ ప్రత్యేక ఫారము ఎక్కువయెడల చేత పూర్తిచేయబడును. ఇంగ్లీషు విద్య పొందియుండి ఉద్యోగము లేనట్టి ప్రతి పురుషునకు ఒక్కొక్క ఫారము పంపింప చేయబడును. ఈ ఫారములు పూర్తిచేయబడిన తరువాత వీరినిబట్టి నిరద్యోగ సమస్య యొక్క వరకు గలవో కనుగొనటకు ప్రయత్నింపబడును.

సెన్సుసు మెచ్చుటయొక్క 15 వ కాలములో మరి యొక ప్రత్యేక ప్రశ్న లక్ష్యపరుతును. దానిని బట్టి 5 వ ప్రాంత దర్శనకు విద్య పూర్తిచేసినవారి సంఖ్య కనుగొనబడును.

సెన్సుసు మెచ్చుటయొక్క 15 వ కాలములో అ సామయొక్క మార్పు భావ గాక తాను మాట్లాడుట, కలనాటుపడియున్న యితర భావలగూర్చి ప్రశ్న అడుగబడును. ఈ ప్రశ్నయొక్క యుద్దేశము తాను నేర్చియున్న భావ లేవో కనుగొనటకు నాడు. తాను నిత్యవ్యవహార మందు అనవరతగా వాడుచుండు ఇతర భావ లేవో యీ ప్రశ్నయాలకున తెలిసికొనబడును. ఈ రాజధానిలో ఒకటికంటె నెక్కువ భావలు అనవరతముగా వాడుకలో నున్నట్టి ప్రాంతములందు అట్టి భావలను అనవరతముగా వాడుచున్నట్టి ప్రజల సంఖ్యలను కనుగొనటయే 15 వ కాలము యొక్క యుద్దేశము.

సెన్సుసు నూపరింపెం డెంటుగారి పర్యటనము

సెన్సుసు నూపరింపెం డెంటు పశ్చిమతీర మందును, మధ్యజిల్లాలయందును పర్యటనమును ముగించి, నీగిరిలందు ఖోదావాతులయొక్క ఎన్యూనరేషనును ప్రారంభించి యిప్పుడే తిరిగివచ్చిరి. డిసెంబరు 9 వ తేదీన మద్రాసువిడిచి సర్కారల కేసుచున్నారు. 10 వ తేదీన బెజవాడ, 11 వ తేదీన రాజమండ్రి, 12, 13 తేదీలందు వాల్తేరు, 15, 16 తేదీలందు జరంపురం, 18, 19 తేదీలందు పల్లకిమిడి, యందు పర్యటనము సరిపి, 27 వ తేదీ యందు నుండి పరి మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చెదరు.

ఆయుర్వేద వైద్య సన్మానము

తాటిపర్తి (పితాపురం జిల్లా):—గత వారమున మా గ్రామములో గొప్ప బహిరంగ సభా సమావేశము జరిగింది. ఆయుర్వేద వైద్యులు, పండితులు, ఉన్నతాధ్యక్షులచేతను ప్రేక్షక జన సమూహముచేతను సభ నలకరింపబడింది. తాటి పర్తి గ్రామ వాస్తవ్యులును, సుప్రసిద్ధ భిక్షుగృహులును, వైద్య శిరోమణులును, శ్రీ ప్రాచీనాంధ్రాయుర్వేదోపాధ్యాయాధిపతులును, ఆరు శ్రీయుత యిందన రావభోగిగారి కుమార్తె కొండలరాయుడు బ్రదర్స్ వారికి భోగాపుర వాస్తవ్యులును, పితాపురం తాలూకాబోర్డు మెంబర్లును, తూర్పు గోదావరి డిస్ట్రిక్టు బోర్డు మెంబర్లును, లాండు హోల్డర్లును, నౌరవనియు లును యుగ ముగి శ్రీ అల్లసాని చంద్రయ్యగారు తమకు సంభవించిన శోగము నివారణ చేసినందుకుగాను సింహాల్లాట ములు సమర్పించుచు, వారికి గల భయంకరమునట్టియు, నసాధ్యమునట్టియు శోగమును పలువురు ఆయుర్వేద వైద్యులచేతను, ఆంగ్ల వైద్యులచేతను నివారణ గాక నిరాశ జేసి తుదకు అమృతోపమానమున కొండలరాయుడు బ్రదర్స్ వారి దివ్యవధ రాజములచేతను, వారి చిత్రానైపుణ్యముచే తను, అచిరకాలములో నివారణచేసి ఆరోగ్యమును పొందించి వారనియు, కొండలరాయుడు బ్రదర్స్ లో తృప్తియులకు కృత్యముగారికి వారి సానుభూతిని వెల్లెలుచుచు రత్నస్థిత మైనబంగారు సింహాల్లాటములు బహుమానముగొందించు యిట్టి ఆయుర్వేద చిత్రానైపుణ్యముగల వీరలను వీరి కలువబడును దయామయుండగు సర్వేశ్వరుడు సర్వకాలముల ఆయురారోగ్య అయిశ్వర్యములు విచ్చుచు రక్షించుగాకయని ప్రార్థించుచు నుపన్యాసము వినిపించిరి. తరువాత పలువురు వీరి వైద్యులు గురించి పలుతెరంగుల నొక్కాడుచు గౌరవోపన్యాసములొసంగిరి. బ్రహ్మశ్రీ ఆకొంకి వెంకన్నగారిచే ఆరోగ్యవనపద్యరత్నములు చదువబడెను. సభ జయజయధ్వనులతో ముగిసెను. సభా నంతరమున నల్లపూరమందు జరుపబడెను.

చల్లా నారాయణమూర్తి, (నెక్రటరీ శ్రీబాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారం.)

కన్నపు దొంగతనము:—మెలపూరులో ఉత్తర మాడపిడియందు నివసించుచున్న శ్రీమంత్ కే. ఆర్. కాప్రి (అడ్వోకేటు) గారు తమగృహముందు నిన్న రాత్రి దొంగలు ప్రవేశించి 200 విలువగల యాభరణములను దొంగిలించుకొని పోయిరిని పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసియున్నాడు. పోలీసువారు దర్యాప్తుచేయుచున్నాడు. (అ. తె.)

మోటారుబండి ప్రమాదము:—మద్రాసు సెక్రటేరియటులో సుమాస్తాపని తేయాచన్న రామస్వామియ్య గుగారు నిన్న సాయంకాలమున భోక్తకుంకి బయటికివచ్చుచుండగా వీరి రోడ్డుమీదుగా మెలపూరుకు బోవుచున్న యొక మోటారుబండిచే ప్రమాదశత్రున ప్రొక్కివేయబడి స్వల్పగా యములమాత్రము పొందిరి. పోలీసువారు విచారణచేయుచు న్నారు. (అ. తె.)

ఒకయువకుని యిద్దరు తుంటరులు కత్తితోపాటచుట:—గజేశు అనుపేరగల 20 ఏళ్లయువకుని నిన్న రాత్రి తిరిగి యిద్దరు తుంటరులు బయటపొవుచు తీసికొనివెళ్లి మరల గృహమునకు తిరిగి వెళ్ళుచుండగా మార్గములో ఫిలిప్పవీధి యందు వారిలో నొకడు ఒక కత్తి తీసి దానితో గజేశు శరీరముమీద నశీక చొట్ట పాడిచెను. గజేశు గాయములతో పడియుండగా వాడభయమున వాని నచట విడిచిపెట్టి పారి పోయిరి. కొంత సేపయిన తరువాత నొక పోలీసు కనిపేటయి గాయములతో పడియున్న గజేశును జూచి వానిని తెలుపి రాయపురం ఆస్పత్రికి గొంపొయెడెను. ఇతరీవుడు చాలఅపాయనీతిలోనున్నాడు. పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయుచున్నాడు. (అ. తె.)

ఆంధ్రదేశ నూలుపడుకు పోటీ పరీక్ష-కాకినాడ

ఈ నెల 14 తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నం 1 గంటకు శ్రీమతి కజినప్పగారిచే లేకబడిన శ్రీ ప్రెతా వెంకటసారా యుగ జయించారుగారి ఉచిత రాట్న పాకకాలముందు శ్రీ జయించారువారిచే చరఖా తిలీ పోటీ పరీక్షలు జరుపబడును. ఈ పరీక్షకు ఆంధ్రులందరు రా నర్తలు, అన్య గ్రామములందరు శ్రీ జయించారువారిచే ఆ దినమున భోజనాది సదుపాయములు చేయబడును. రాట్నములు తిలీలు, ఏనుగు వారి యిద్దరు విచ్చినవి తెచ్చుకొనవచ్చును. తేదియేట నా సమయమునందు యివ్వబడును. పురుషులకు శ్రీమతి కజేశుగారి పోటీ పరీక్షలు జరుపబడి అందు శ్రీధర్మవై వారికి 'జవహర్దీనము' అనగా 16 వ తేదీ నుంగరవారమున, సాయంత్రము 4 గంటకు శ్రీమతి పి. కామేశ్వరమ్మ, బి. యే. గారి యధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడి బహుమానము లొసగబడును. శ్రీ జయించారువారు చేయుచున్న నర్తనాతీతమైన దేశీయ ఎల్లరకు విశదమే. కాన దేశాభిమానులై రాజమున నడుచేసి పదరు పోటీ పరీక్షయందు పాల్గొని తమ నైపుణ్యము చూపగలందులకు కోరుచున్నాడు.

లింగమల్లు గోపాలరావు, కార్యదర్శి.

రాజమండ్రి 2-వ క్లాసు బెంచికోర్టు క్రొత్త ప్రెసిడెంటుగారు

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 7:—రాజమండ్రి 2-వ క్లాసు బెంచికోర్టుకు ప్రిడెంటుగారు పోతంకెట్టి వరాహ నరసింహారావు నాయుడు బి. యే. బి. ఎల్. గారిని క్రొత్తగా ప్రెసిడెంటుగా నియమించివారు. ఇంతకు పూర్వము సుమారు 20 సంవత్సరముల కాలము కందూరి వెంకటరత్నంగారు ప్రెసిడెంటుగా పని చేసిరి ఈవధ్య కొన్నిమామూలు క్రిందట కందూరి వెంకట రత్నంగారి స్థానే వైదాడ శివరావు (రిటైర్డ్ థాట్టా)గారిని ప్రెసిడెంటుగా నియమించిరి. నరసింహారావునాయుడుగారిని ఈసానమునకు నియమించినందులకు తమ ఆసక్తికి తెలుపుచు శివరావుగారు బెంచిలో సామాన్య సభ్యుడుగా నుండుట నిష్ఠులకై రాజీనామా నిచ్చిరిని తెలియుచున్నది.

శ్రీ నరసింహారావునాయుడుగారు ప్రెసిడెంటుయొక్క ద్వారములో నిన్నటిదినము 8-12-30 వ తేదీని ప్రకటించిరి. ఆనందర్పులులో మద్రాసు శివరావుకృష్ణయ్యగారు (ప్రిడెంటు) నరసింహారావునాయుడుగారి అభినందించుచు ప్రసంగించిరి. వెళ్ళుచు బెంచిమేజిస్ట్రేటుగా నియమించుటకు ఈయారిలో ఇదియే ప్రథమ మనిన్ని, ప్రిడెంటులో నుండి మేజిస్ట్రేటును నియమించి వెలసినది చిరకాలమునుండి చేయుచున్న ఆదోశయొక్క ఫలితముగా నే నరసింహారావు నాయుడుగారిని నియమించినట్లు తెలుసుకొనుచున్నాననిన్ని, నరసింహారావునాయుడుగారి హయాములో ఈకోర్టులో యొన్ని లోటుపాట్లు తొలగినవి ప్రిడెంటు ఆశించుచున్నారనిన్ని చెప్పిరి. నరసింహారావునాయుడుగారు అభినందించుటకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు తమ కేరీవంచన లేకుండ పాటుపడుచు నని చెప్పిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కన్నడపాఠ్యసాహిత్య అవగా (బిర్కెరెడ్డు)	1	1	0
---------------------------------------	---	---	---

ఆంధ్ర దేశము : ఆరెస్టులు

డాక్టర్లు తాలూకాలో పలువుర ఆరెస్టులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 9:— తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజమండ్రి తాలూకాలోని రాజ్‌పేట వద్ద గ్రామములలో ఈతచెట్టు ముప్పలు నర్సి-వారనే నేరముచేసిన ఈ నెల 7, 8 తేదీలలో వుచ్చిలిగ్రామ కాపురములను రాజమండ్రి తాలూకాలో వై. నె. డెంటుగారు అనే నలుగురు జగ్గరాజు గారిని, రాజ్‌పేటలో కాపురముల మరీడి వీ. రెడ్డి గారిని, రాజ్‌పేట కాపురముల మెర్ల కాపురములగారిని (ఈ ఆపరేటివు సీసెటి డైరెక్టరు) కోర్టుకు తెచ్చి బిల్లులు బిల్లులకు మోబరున్న రాజ్‌పేట కో. ఆపరేటివు బిల్లులకు వై. డెంటుగారు రాజ్‌పేట కాపురములను ఆయన పెన్సెట్స్ చిన వెంకట నరసింహరాజుగారిని, పెన్సెట్స్ మార్గవారాన రాజగోపాల్ (రాజ్‌పేట) వత్సనాయి, శోభనాదిరాజుగారి నిర్మి, (రాజ్‌పేట) పెన్సెట్స్ కేవలరాజుగారిని, (రాజ్‌పేట) చిన్న కోట వెంకటరత్నం గారిని, (రాజ్‌పేట) రాజ్‌పేట కో. ఆపరేటివు బిల్లులకు నుమార్తలయిన వి. తైరాగిరాజుగారిని, పెన్సెట్స్ నరసింహరాజుగారి రెండులయిన ఒక తేటికలను, పాడ గట్లపల్లి గ్రామపంచాయతీ కాపురములను పెన్సెట్స్ సత్యనారాయణరాజుగారిని, ఆయన తమ్ముని రాజ్‌పేట త్రయయన కులు యెడ్లగిని, ఆరెస్టు చేసి, వీరి నందరిని కోర్టుకు తెచ్చి జైలుకు జైల్లోనికి తీసుకొనిపోయి, అరెస్టుచేసి ఈ యుదము పడవలో రాజమండ్రి తీసుకొని వచ్చి, నిన్న సాయంత్రం కోర్టుపేటలో పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిన వారిని తీసుకొని పడవలలో యుండగా ఆరెస్టు చేసిన ముప్పలుల మీద తీరముగా లోతి పయోగము చేసిట్లు తెలియచున్నది. వుచ్చిలి కాపురములను రాజమండ్రి తాలూకాలో వై. నె. డెంటుగారు ఆయన నలుగురు జగ్గరాజుగారి 7-12-80 తేదీని వుచ్చిలిలో ఆరెస్టుచేసి 16 మైళ్లదూరము ఎండలో నడిచి తీసుకొని వెళ్లిరి. వీరందరిని ప్రస్తుతం రాజానగరములో మకాంచేయున్న రాజమండ్రి జైలుకు మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరుపెట్టదని తెలియచున్నది.

కోర్టుపేటలో లాఠీచార్జి

8-12-80 తేదీన, రాజ్‌పేట యాత్రమువలన నర్సి-వారనే అనుమానముచే, ఆరెస్టుచేయబడిన ముద్దాయాలను ఈ కోర్టుయంత్రము 6 గంటలు కోర్టుపేట పద్వల రేవువద్దకు తీసుకెళ్లినారు. వారిలో 8 జగ్గరాజు పోలీసువారు సుమారు 20 నిమిషాల్లో పోలీసు యనపెట్టకుగారు గలక. సదరు యాత్రముయాలను పద్వలకుంచుటగాను తీసుకెళ్లిన రేవు గ్రామరాయలు యంత్ర ప్యాసెంజర్లు కాకన దాటే బల్లకట్టు రేవు అయియున్నది. సదరు సమయములో రయితులు, రైతుల తాలూకు పాల్గొని, కూలీలు బల్లకట్టుదాటి విశేషముగ వస్తుచేయు వుచ్చులచేతు సుమారు 50 మందివరకులరు, సదరు ఆమలాపురం కాలను సుమారు 8 పద్వల ప్రయాణముచేయుచుండును. ఈపడలకు చాలామంది ప్యాసెంజర్లను వచ్చియున్నారు. ఈరోజు కోర్టుపేట సంతరోజు అవుటచేతు యంత్ర కాపురముల వర్తకులు చాలవరకు ప్రయాణికులనుబాధించినారు. ఇట్టి రస్తాలో సంబంధించిన రేవులో యాత్రముయాలను యాత్రేక్షక పద్వలకుంచుటకు తీసుకవచ్చినారు. ఈమార్గములను, రయితులను, రయితులతాలూకు పాల్గొని మంచి పోలీసువారు ఏ కారణమో తెలియదుగాని బాటిలను ప్రయోగించిరి. ఈదెబ్బలు తిన్నవారిలో చాలామంది మార్గముగారనే కోర్టుపేట కాపురములకు దెబ్బలు, చాలా తీవ్రముగ తగిలినవి. వారు చాలా బాధపడుచున్నట్లు కూడా గాత్రోనున్న మరీకొందరు భుజానమువలననున్న చెప్పినారు. వకలాటిదెబ్బ నాకుకూడా తగిలినది. నేనున్న మరీకొందరు వెంటనే చేరవచ్చు, మార్గముల బంగళాచాలుకు పరుగెత్తినా, అటులకానినో మమ్మింకను కోట్టియుండురు. పోలీసువారు యిట్టి నిరపరాధులయిన, మార్గముల ఆనవసరముగట్టుట వ్యాధియున సంకతిక కనుపించును. ఇట్లరి జరుగలేదు. జిల్లాఅధికారు యానిషయములో తగిన పరీక్ష తీసుకోకపోయిట్లుయే నిరపరాధులయిన ప్రజలకు బుద్ధివైఖరలు సంప్రాప్తము కాగలవు. ఇదివర్గోకూడా కోర్టుపేటలో లాఠీచార్జి చేసిన చాలా అల్లకల్లోలము చేసినారు. అధికారు యానిషయములో ముందెన్నడూ యిట్టివి రుగవని నెలవిచ్చియుండిరి. గాని వారి వాదనములు చెల్లుబడిలేదు.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీమత్తులములు, కంపులు పువ్వరాగములు వగైరాలతో పానగలవేన నగలు, అడ్డెనలు, చందనం, కమ్మలు పుంగరములు, తేనెనీలు, సవరంబంగారముతో చేయబడిన రాశిమాల, పుంగరములు, గాజులు వద్యాలు, పెండ్లిగొలుగులు, మంచి అసలు వెండితో చేయబడిన నెట్టు, లోటాలు, కూబాలు, కాళ్ళజురలు మొదలగునవి మావద్ద గలవు.

కరంచంద్ చవిత్ దాస్, 175, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.
కోరినవారికి కాగితాలూకు పంపబడును.

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

హార్డింజి ప్రభువుగారు

డిసెంబరు, 7:—నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము 12-15, నిమిషములకు ప్రత్యేక ధూమకేటరంక్రిలో నీయూరి స్టేషను మీదుగ మెనురికి బోయిరి. ఈయూరి స్టేషనుకడ నాబంకి దాదాపు 20 నిమిషములకాలము నిలిచియుండినది. పోలీసు బంధించుండినను స్టేషనులోనికి బోవుటకు ప్రజల కట్టంకరము కల్గలేదు. ప్రభువుగారు విక్రాంతికై ప్రత్యేకపరిచిన నెలూనుండి భోజనముకై యోర్పణుననైన నెలూనునకు నడచిపోయిరి. వారు చాలా వృద్ధులుగ గనబడుచుండిరి. వీరట్లు భోజనమునకై యాబంకిలో బ్రవేశించి యుండుండగానే బండి కనబడిపోయింది. ఈబండిలో నొక వాల్స్ సవిన్ స్పెక్టరు, మరీకొంతమంది రైల్వేపోలీసులు నుండిరి.

కురుమూరులో కలరా

ఇప్పటికి 4 మైళ్లలోనుండిన కురుమూరు గ్రామములో కూడ కలరా ప్రారంభమైతి. 7 తేదీ 8 మందికి దగిలినది. 8 గంటలపట్టు తెలిసినది. హెల్త్ ఇన్స్పెక్టరుగారు రచటికి వెదలి యున్నారు. కుంటిమిది గ్రామములో కలరా కొంచెముగ జరుగుచున్నది. నిన్నటిదినము గ్రాత్రక నెవరికి దగిలినట్లు వార్త వచ్చినది. ఈగ్రామమున (కుంటిమిదిలో) మొత్తము 15, మంది గలిచియున్నారు.

భాస్కర వంతులుగారు

వీరు వైశ్యులగుట కాచాక్షయ. 4 దినములక్రింద నిచటికి వచ్చియున్నారు. మొన్నటిదిన మియూరి పేటలోనుండు నగరేశ్వరస్వామి యాలయములో శిష్యవర్గము సమారాధనము చేసి కాన్సలతో వీరిని గౌరవించిరి. నాటిసంతకమునకు వైశ్యులగుటందగును విధిగానోయి యాయవలసినకాన్సల నీరు వలయునట.

విధివాటకములు

దాదాపుగ నొక నెలరోజులనుండి యాయూరిలో నాదిహంద్రుల తెగవజేరిన కొందరు నటుల తీయూర వపుతపుడు వీధులలో నవలచు నాటకములాడి జనులరంజింప జేయుచున్నారు. ఏ విధివారైనను 20-0-0 రు, లను బ్రోస చేసి యిచ్చిన నచట వీరు ఖేలన మొనరురు.

కురుమూరులో : విడుదల

మాగ్రామ సర్వేక్షకులలో నొకరగు శ్రీమూర్తి ముత్తేని కేశవాచార్యులుగారు బల్లెరి క్యాంపు తెలుసుంచి ది 8-11-80 తేదీని విడుదలై పాపి నిజయనగరం మొదలుగాగల క్షేత్రములను దర్శించి ది 10-11-80 తేదీ నాటికి స్వగ్రామము నకు విచ్చేసిరి. ఆనాటి సాయంకాలము గం 4లకు శ్రీ మల్లేశ్వరస్వామివారి దేవాలయములో ఆచార్యులవారికి సన్మానసభ జరుపబడెను. సభకు మి|| రా|| శ్రీ గుళ్లపల్లి రామబ్రహ్మంగారధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు ఆచార్యులవారు మద్రాసు జైలుకందనుభవించిన కష్టములను గురించి వారిశ్రేణినించుచు మాపునవ్వసించిరి. తరువాత ఆచార్యులవారు చూచిన క్షేత్రములలో గలవిశేషములను గురించియు జైలు ఆనభవములను గురించియు విపులముగా నుపన్యసించిరి. ఆరుగంటలకు జయ జయధ్వజలతో సభముగి నెను.

గుళ్లపల్లి బాపయ్యచౌదరి

సూచన వైద్యగోంధములు	
మందులముద్రా	1.00
అనామిష్యులముద్రా	0.80
యమంబిచ్చిముద్రా	0.40
అగ్గియ నెవ్వరముద్రా	0.80
చూరముద్రా	0.40
మొత్తము 3.40	
మొత్తము 3.40	

87-2547 99 99 86

ಪ್ರಾ.ವೈ. ಟಿರು, ಜಿಣವಾಡ.

నరసారావుపేట

దైమందు జూబిలీ రీడింగురూము

33 వ వార్షికోత్సవము

అధ్యక్షులగు సీతారామయ్యపంతులుగారికి

సన్మానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

నరసారావుపేట, డిసెం 8:—దైమందు జూబిలీ రీడింగు రూము విజ్ఞోరియా లైబ్రరీకి 33 వ వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము ఆయావరణమునం దతి వైభవముతో జరిగెను. దీనితో బాటు యి చట రె వి న్యూ డి వి జ న లు ఆ ఫీ శరుగనున్న సీతారామయ్య పంతులుగారి కాపని భూయస్యులగు గౌరవార్థమై అల్పాచారముల విందు గూడ గావింపబడెను. సభకు యూరియందలి పెద్దలందరు వచ్చిరి. వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు: మద్రాసు కాపనసభ్యులగు గాదె సింహాచలం పంతులుగారు, శ్రీరాజా యం. వి. నరసింహారావు బహదూరు జమిందారువారు మర్రి నువ్వరగారును, పోలేరు డిప్టీ మాజరిం తెండెంటు, పర్మిటు ఇనస్పెక్టరు, తహశీల్దార్, సబ్ మేజిస్ట్రేటు మున్నుగాగల అధికారవర్గమును, న్యాయవాదులుగలరు.

ప్రథమమున క్లబ్బుసభ్యుల చాతురతలను తీయబడెను. పిదప సభ సమావేశమయ్యెను. జిల్లా మునసిబు పి. యం. వి. జయరావు చాచార్యుడు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రార్థనలైనపిదప అధ్యక్షులు సభ ప్రారంభించుచు న్యాయవాదులు క్లబ్బుసభ్యులను అంగరంగెడురావు పంతులుగారి ఆకాలమరణమునకు విచారమును దెల్పిరి. అందరునులేచి తమ విచారమును సూచించిరి. అంతట ప్రహసనము వాచకములయ్యెను. తదనంతరము కార్యదర్శి తమ నివేదికను జదివెరి.

నివేదికము

నివేదికములో కార్యదర్శి క్లబ్బుయొక్క చరిత్రనంతయు వివరించి 1897 నుండి అదియెటుల ప్రవర్తనమైనదియు దెల్పిరి. ఇందుచూపజేసిన సభ్యులార్థమున, సాధారణసభ్యులు 80 మందియు గలరు. అధ్యక్షులు ధారా సీతారామయ్యపంతులుగారు, ఉపాధ్యక్షులు కె. యశ్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, కార్యదర్శి వి. శ్రీరాములుగారు ఈక్లబ్బుకు హిందూ ఆంధ్రప్రదేశ్ దినపత్రికలును, హిందూపత్రిక వారపత్రికయు, శండ్లెమ్మను తెప్పించెదరు. ఇంగులెమ్మను, పింగపాంగ్, చాడ్డింటు, చెను చీట్లపేక అలలాడబడుచు ఈగార్నికోత్సవ సందర్భమున జరిగినపండుగలలో పెర్మిటు సునిగిల్లులో జేయూరి శ్రీరాములుగారును, డిప్టీల్లులో ధారా సీతారామయ్య సడెం పల్లి మామంతరావుగారును, పింగపాంగ్లో యనకుండ సాంబశివశాస్త్రిగారును, చెనులో యం. వి. సుబ్బారావుగారును, అక్షుగిబిడ్డలో పి. కృష్ణదాసుగారును గెలుపొందిరి. కార్యదర్శి తుదకు అందరసహకారమును గోరెను.

ఉపన్యాసములు

అంతట కే. యశ్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు యా. ఏ. యశ్. టి ప్రాన్సులు హెడ్ మాస్టరుగారు ప్రసంగించుచు ధారా సీతారామయ్యపంతులుగారికి డిప్టీ కలెక్టరు భూయమెండులకు హృదయ పూర్వకాభినందనలు లభించిరి. వాడు రీడింగురూము అధ్యక్షులగు నందు కాలమున భూయమగుటయు, రీడింగు రూము బాగుపడుటయు ఉభయుల నక్షత్ర బలమనియు, అధికారులగు చాల యుదారభావము గల్గిన పత్నివర్తనలనియు, క్లబ్బునందు కలసి మెలసి సంఘభావముతో నాట పాటల మెలగుచుండునని చెప్పి సీతారామయ్య పంతులుగారికి హాసము నొసంగిరి.

అంతట గాదె సింహాచలం పంతులుగారు, చింతల శెట్టికోటిశర్మారావు పంతులుగారు, కే. పుకాశ్ త్రం గారును అభినవ దంశకు లర్పించిరి.

డిప్టీ కలెక్టరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు తామూర లేనపుడు తమను క్లబ్బు అధ్యక్షులగు నెన్నకొనిరనియు, ఆపనిని భారముగ దలంచిన శ్రమపడి పనిజేయు శ్రీరాములుగారి వంటి కార్యదర్శియు, ఉపాధ్యక్షులగు కే. యశ్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారుగండులు బట్టియు భారము లేకుండెననియు, తామీతాలూలోనే అదిగరలో తక్కువజోహదాలో పని జేసియుండెద యు, ఎవరేది కోరినను తమకు చేతనైన సహాయము చేయుచుండుచున్నందు చిట్టి తమకుజేసిన గౌరవమునకు నమస్కారము లర్పించిరి. అంతట క్లబ్బు అధ్యక్షుడుగ తందర సహకారమును గోరుచు తదభిప్రాయం బాటుబడవలెనని దెల్పిరి.

అధ్యక్షులు తుదకు ప్రసంగించుచు క్లబ్బులో సభ్యుల సంఖ్య యెక్కువగుట శుభమాచకమనియు, అందరు సహకార భావముతో నుండి వృద్ధిచేయుటకు తోడ్పడవలెనని చెప్పిరి.

అంతట ఫలహారము తాసంగబడెను. కార్యదర్శి సభ వారి కందరకును వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

విశాఖపట్టణము

గవర్నరుగారికి మ్యునిసిపలు జిల్లాబోర్డుసంఘముల

స్వాగతము

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

డిసెంబరు 8:—నేటివిశాఖపట్టణము శ్రీ మద్రాసు గవర్నరు దంపతులు చెన్నపురముండి ఇంట విచ్చేసిరి. వారికి జిల్లాబోర్డువారిచేతను, పురపాలక సంఘమువారిచేతను పురముం దిరమున రి గంటలకు సన్మానవత్తము లర్పింపబడెను. పురముండి రము ప్రేక్షకులచే నిండియుండెను. సన్మానవత్తము లర్పించిన పైవి శ్రీ గవర్నరుగారి కీర్తిపదకావ్యాసమును ప్రత్యుత్తరముగ నొసంగిరి. “నేటి విశాఖపట్టణ ప్రాంతము నేను నేడెవటికి వచ్చినందుకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. మీరు మా కొనుగిన అహ్వరవత్తములకు హృదయపూర్వకముగ వందనము లర్పించుచున్నాము. ప్రకృతి సౌందర్యముతో కూడిన ఈ చారిత్రక ప్రసిద్ధము ఈ జిల్లాయందు వసించుటకు మేము ఆశించుచున్నాము.”

గవర్నరుగారు- ఆంధ్రరాష్ట్రము

“విశాఖపట్టణ పురపాలక సంఘావ్యవహార, సభ్యులారా, మీరు మీ అహ్వరవత్తములో ఉదాహరించిన రీతిగ ఈ పట్టణము మిక్కిలి పురాతనమైనదియు చారిత్రక ప్రాధాన్యమును కలిగినదియునై యున్నది. మరియు 1886 సంవత్సరమునంబరు ఒకటవ తారీఖున నియమించబడిన మిక్కిలి పురాతనపు పురపాలక సంఘములలో నిది యొకటియై యున్నది. హర్షరు స్త్రీము కార్యరూపము చాలపుటచే పట్టణము అభివృద్ధి నందుటయు జనసంఖ్య హెచ్చుటయు జరుగును. అందుచే పట్టణ పారిశుధ్యమునకును, రోడ్డుల నేర్పరచుటకును ప్రత్యేకముగ వ్యయ విధింపబడును. పట్టణము విస్తృతిని తెలుపుచే ప్రాధాన్యమునుగూడ బడయును యధాగమముగా ఈ పట్టణమున చిరవనతి నేర్పరచుకొనునానికి అధికముగ గృహనిర్మాణము చేయవలసియున్నది. ఈ కారణమున పన్నుల వలన మున్సిపలు ఆదాయము హెచ్చును. సరియగుతూజు గాన్యమును నెరపుచో పట్టణము మరింత వృద్ధిచేయుట కశక్తాశ్ మొదవును. ఇదివరలో మీరుకలిగిన కష్టపరిశ్రమల నేవిధముగ నెదిరింపగలిగిరో ఆవిధముగనే ఇప్పుటి సమస్యలనుగూడ ఎదుర్కొనుచున్నందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. గతమునం చెల్లు విజయముబడసిరో భావింకూడ అట్లే విజయమును బడచుదనని నేను నమ్ముచున్నాను. నూతనముగ ప్రచురింపబడిన గవర్నమెంటు రివ్యూలో మీ పురపాలకసంఘము జనుప్రజలకుగ నిర్వహింపబడుచున్నదని తెలుపబడినది. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రము లేర్పరచబడినపుడు విశాఖపట్టణము రాష్ట్రమునకు రాజధానియగుటకు గూర్చి మీ కోరికను నూచించి భవిష్యత్తునుగూర్చిన తోన్యమును నాచే చెప్పింప ప్రోత్సహించుచున్నాను. కాని నేనించుకూర్చి తల పెట్టదలచుకొనలేదు. సగౌరవముగ తెచ్చుచున్నాను. కాని నేనొకటిమాత్రము చెప్పగలను. హిందూదేశముయొక్క తెలుసునకు మిక్కిలి ప్రజాదరకమైన ప్రస్తుతపు ఆంధ్రోళనమును ఆంధ్రగజేయ దగినదియు అన్ని పక్షములవారి అంగీకారము బడయదగినదియు నగు నొక స్త్రీమును రొందుచేటటు సమావేశమగురు తయారు చేయ నాలోచించుచున్నారని హిందూదేశజేమముగోరు ప్రతివారును ఆశింపవచ్చును.

విశాఖపట్టణ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల సభ్యులారా! 1930 వ సంవత్సరములో వందరింపబడిన మద్రాసు లోకల్ షోర్డ్ ఆక్టులోని ప్రావిజనులు ప్రజేత పెట్టుటకును, వానిని ఆవిరణలోనికి కీర్ణముగా తెచ్చుటకును ప్రభుత్వమువారు యత్నించినందుకు మీరు కృతజ్ఞత తెలిపినందులకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఆయినను అట్టములోని అర్థిక విషయములకూర్చి మీరు బాధపడిరని నేను తెలుచుచున్నాను. మీరు చేయవలయు కొనిన పనులన్నిటికిని తగిన సొమ్ము సమకూర్చు లేక పోయినను అట్టము మీ ఆదాయమును వృద్ధిచేయునని నేను తెలిసికొనుచున్నాను. మార్గములు, నీటిసప్తయి, పారిశుధ్యము, వైద్యసహాయములకూర్చి, చాల మౌజురుగవలసి యే యున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. కాని ప్రభుత్వము అధికముగ సహాయముతో ముఖ్యము ధనాభావముతోనే కాని వారికి అభిమానములేక కాదు. మీరు కోరిన ప్రకారము యితర జిల్లాలును ఈ రాష్ట్రములో కోరినవి. ఆగోరికల ఎప్పుడును నిర్వర్తింపబడినయెడల మిక్కిలి సంతోషదాయకమై యుండెడిది. ముఖ్యముగ చేయింపవలసిన అనేక కార్యములు ధనాభావముచే ప్రస్తుతము పాడిగించడమైనది. వైద్యవిషయములో ప్రభుత్వమువారు లోకల్ బోర్డులకు ఇదివరకే అధికమగు ధన సహాయము చేసియున్నారు. రోడ్లవిషయమై ప్రభుత్వమువారు పలికిన సహాయముకూర్చి మీ సన్మానవత్తములో మీరు పేర్కొనియున్నారు. అధ్యక్షు! 1928 సంవత్సరములో దత్తిన వరదలకు పిమ్మట బాటలను మీరు పునరుద్ధరించుటకు

పలికిన ప్రశంసనీయును పనికి మిమ్ము స్వయంక గ ప్రశంసించుచున్నాను. ఈ కార్యక్రమము ముగిసినతోడనే మీకు సన్నుడు, టెస్టిఫికేటులును సంతసించుచున్నాను. ఆర్యులారా! మీరు సాగుముగ ఈ కొసగిన అహ్వరమునకును, నేటి విశాఖపట్టణ ప్రాంత గూర్చియు నా గూర్చియు వ్యక్తపరచిన సద్భావములకును మిమ్ముకూడ నేను వందనముల నర్పించుచున్నాను. అందమైకట్టియు చారిత్రాత్మకమైకట్టియు ఈ మండలమును పిలగునంతరకు చూడగోర్చియును కొంటిమి. మీకు గల యజ్ఞాండులను దర్శాపుచేసి మా అవకాశము ననుసరించి వానిని తీర్చి యత్నింతుము.”

బిరుదుముల ప్రధానము

పిమ్మట శ్రీయుతులు దూర్వానల శ్రీరామశాస్త్రి, గొట్టిమక్కల జగన్నాధరాజుగార్లు రావుబాద్దరు బిరుదుములను శ్రీ గవర్నరుగారు ప్రధానము గావించిరి. సాక్షులకు శ్రీ గవర్నరు దంపతుల గౌరవార్థము శ్రీభానోజీ దంపతులచేత తోట విం నొసంగబడెను.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

డిసెంబరు, 8:—శ్రీయుతులు చిట్టా నుండర రామయ్య, ముదునూరి వీరభద్రయ్య, మద్దూరి శేషాచలం, కట్టమాడి చిదంబరరావు, చిట్టా బాలకృష్ణ శాస్త్రిగారలు లిండే కమిషన్ వారిని నిన్న సందర్శించి నోటిఫికేషన్, మచిలీపట్టణములో నే యుంచవలసినదిగను, మచిలీపట్టణముయొక్క రంగుకూల కిలోవ్లసిని గూర్చియు, జరుగుచున్న కులభవ్యమును గూర్చియు నిక్కడ నుండినప్పటి నుండియు కాలేజీకి జరిగిన అభివృద్ధి అభిమానములను గూర్చియు చాల వరకు ప్రస్తావించి బెజవాడయొక్క సింగిగులను గురించి, మాట్లాడిరి. చివరకు రాయబారముగ వెదలిన యీశ్రమములు దేశభావలు, కీర్తితత్వము, ఆరోగ్యశాస్త్రమునకు సంబంధించిన మచిలీపట్టణము నోటిఫికేషన్లోనే కలపబడవలయుననియు ప్రస్తావి, భౌతిక శాస్త్రమును గుంటూరులో నే వృద్ధి చేయవలెననియు ఇటుల జరిగినవో ఎప్పటివలెనే కాలేజీకి బందరులో మామూలుగా జరుగుచున్నటుల ద్రవ్యవసాయము అభిమానము మాపబడుననియు ఇటుల జరిగినయెడల బెజవాడలో శ్రాత్తగ కాలేజీ నిర్మించుటకు అగు ధనవ్యయముండ దనిన్ని విశదపరచిరి. కమిషనువారు నూచించిన విషయములో చక్కగా పర్యాలోచన చేసెన మనిన్ని అల్పాచార విందుసందర్భములో కూడా పేటిని గురించి చెప్పించెన మని వాగ్దాన మొనర్చియుండిరి. అల్పాచారపు విందు జరుగునపుడు కమిషన్ సభ్యులు రాయచావులకు, తదితరులకు ప్రత్యేకాసకాశి మిచ్చి విషయములను పర్పించిరి. కమిషన్ వారు సాయంత్రం 6 గంటలకు బెజవాడకు బయలుదేరి వెల్లిరి.

గవర్నమెంటు హైయ్యర్ యెలీమెంటరీ పాఠశాల నిమ్మజాతుల విద్యార్థుల కొక పాఠశాల యిప్పుడు యుండియున్నది. అభవనము చాలకపోవుటచే దానిని వృద్ధిచేయవలసిన ఆగత్య విషయము ఏర్పడినది. శ్రాత్తవసనిగూర్చినసందర్భమున లేచుకమిషనువారుగారు జె. క్రేడోర గారు ఓ. బి. యి. వి. సి. యస్. శంఖుస్థాపన 18 డిసెంబరులో జరిపెదరు. ఆ తరువాతలో సర్ తామస్ మాయర్ దొర, దివాన్ బహద్దరు యస్. కె. నుండరాచారి, కీర్తిశేఖరు జి. కె. గోశ్వే, సర్ మహమ్మద్ షాన్ మాన్ సాహెబు ప్రాదరాబాదు వాస్తవ్యుడు భాగ్యరెడ్డిగార్లు చిత్రపటములు బహిరంగపరచబడును.

శంఖుస్థాపనోత్సవము సందర్భమున కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు హెచ్. ఆర్. ఉజ్జిగారు అధ్యక్షత వహించెద రని ఆనుకొనబడుచున్నది.

అమృతాంకుష్పం వార్తలు

వర్తము

చిత్తూరుజిల్లా తిరుత్తూరితాలూకాకు సహాయముననున్న, యీ గ్రామమున వర్షాధికవ్యయమున యనేకయిండ్లు కూలినవి. రెండు రోజులవరకు గ్రామముంతయును నీటిప్రవాహమునందుండెను. చెరువుకట్టనోకముల తెగుటవల్ల గలిగినప్రవాహములు బెప్పనలదికాదు. రామకృష్ణరాజు పేటయండి వచ్చు బండిచాట నీటిచే దొంకలు పడియున్నవి. జిల్లాబోర్డువారుగాని, తాలూకాబోర్డువారుగాని నీ సమస్యను తగుమర్యాదలకు జరపనివో బండిచాట చాల నష్టములను నెదురుకొనగలకు.

పాఠశాల

మగ్గము, నేతవృత్తిగల యీ గ్రామములు నేతను నేర్పుకాఫీ నీ బోర్డుపాఠశాలయందుంచుని తిరుత్తూరి తాలూకా బోర్డువారికి మహాజగ్గములమున విన్నవించినను తగునేర్పాటు లొసంగకయుండుటచే మూలముందు చువనిమగల బాలరనేతలు విద్యాభివృద్ధికి తగుమార్గములు తెలియక యభివృద్ధికి వచ్చుబాలలకు యాటాకములు కలుగుచున్నవి. నేతరు డిపార్టుమెంటువారునెను తగిన సహాయము నేపెనుగాకయని కోరినను.

(బిరగిలేఖరి)

డాక్టరు శ్రీవాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

ముఖ్య గమనింపు:—ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు అంగ భాషయందే వాయవతను.

హిందూసమాజము, రాజమహేంద్రవరములో 1931సం॥రం భగవద్గీతా పరీక్షలు

1931 సం॥రం జూలై నెలలో ఆఖరు ఆదివారం రోజున
జరిగే పరీక్షలకు యాదీనులను దాహరించిన గ్రంథములు నిర్ణయం
ప బడినవి.

ఉత్తమపరీక్ష 1931 సం॥రం

పరసీయ గ్రంథములు

౧. హిందూసమాజమువారిచే ప్రచురింపబడిన భగవద్గీత
అంగ్రసవము (పూర్తిగా) వెల 0-6-0లు బైందువి 0-8-0

౨. డిల్కో వారివలన ప్రచురింపబడిన సనాతన ధర్మము
(పూర్తిగా) ద్వితీయముద్రాము 1-0-0 బైందువి 1-4-0

౩. సమాజమువారివలన ప్రచురింపబడిన గీతాతత్వములో
౩9 వ పేజీలగాయకు 92 వ పేజీ ఆఖరువరకు - అనగా - కర్మచార్మ
ము, భక్తిమార్గము భక్తియోగము, భక్తులకు మోక్ష - మెట్లుకలు
గును, ధ్యానయోగము, జ్ఞానయోగము, జ్ఞానమువలన లాభము,-
అనుభాగములు 0-10-0

౪. డిల్కో వారివలన ప్రచురింపబడిన ద్వారా శాస్త్రోత్తము
లలోని అయిదు ఆరు అధ్యాయములలోని స్లోకములు అర్థము
సహా వల్లెవేయవలెను.

సాధారణపరీక్ష 1931 సం॥రం

హిందూసమాజము వారివలన ప్రచురింప చేయబడిన భగ
వద్గీత అంగ్రసవములోని మొదటి ఆరు అధ్యాయములు 56
పేజీలు వెల 6 అణాలు. బైందు 8 అణాలు.

౫. హిందూసమాజమువారివలన ప్రచురింప చేయబడిన
ప్రాథమిక సనాతన ధర్మము (తెనుగు) లోని 1, 2, 6, 7, 8 అ
ధ్యాయములు (మొదటిపూర్తి) వెల 0-12-0

౬. హిందూసమాజము వారివలన ప్రచురింప చేయబడిన
గీతాతత్వములోని అర్జునవిషాదం, ఈశ్వరుని విశ్వరూపపద్య
నం అర్థముసహా. వెల 0-10-0

౭. హిందూసమాజమువారివలన ప్రచురింప చేయబడిన
ద్వారా శాస్త్రోత్తములలోని రెండవ అధ్యాయము అర్థముసహా వల్లె
వేయవలెను వెల 0-4-0

[వై గ్రంథములన్నియు గీతా పరీక్షల కార్యదర్శి హిం
దూసమాజము, రాజమండ్రి, అని వ్రాసినయెడల దొరకును]

బహుమానములు

ఉత్తమ పరీక్ష బహుమానములు

రూ 50, 25, 25, 15, 10, 5, 5.

సాధారణపరీక్ష - నగదు బహుమానములు

రూ 40, 30, 25, 15, 10, 5, 5, 5, 5.

వైన చెప్పిన నగదు బహుమానములు గాక అర్హులని యెం
చబడిన విద్యార్థులకు నగదు బహుమానములుగాని, పుస్తక బ
హుమానములుగాని యివ్వబడును.

నియమములు

1. ఉత్తమపరీక్షకు కాలేజీలో చదువుకొంటూ ఉన్న
వారున్నూ కాలేజీలో చదువుకపోయినా 25 సం॥ల లోపు
వయస్సుగల ఇతరులున్నూ (స్త్రీపురుషులు) రావచ్చును.

2. సాధారణ పరీక్షకు ఏస్కూలులోనయినా చదువు
కొంటూఉన్న విద్యార్థులు మాత్రమే రావచ్చులు. హైస్కూ
ల్సు, కాలేజీలను స్కూల్సు, సంస్కృతపాఠశాలలు, దేశీయ
విద్యాలయములు వీటిలో చదువుకొంటూవున్నవా రందరు
(స్త్రీపురుషులు) ఈపరీక్షకు రావచ్చును.

3. ప్రైవేటునింగుటిచర్లమున్న విద్యార్థి మొదలగు పరీ
క్షులకు చదువురాదున్న ఉత్తమపరీక్షకుమాత్రమే రావచ్చులు.
సాధారణపరీక్షకు రాకూడదు.

4. రెండు తరగతులవారికినీ, భగవద్గీత, గీతాతత్వము
కలిపి ఒక ప్రశ్నపత్రమున్నూ, తక్కిన పుస్తకములమీద
ఒక ప్రశ్నపత్రమున్నూ, మొత్తము రెండుప్రశ్న పత్రములు
యివ్వబడును.

5. పండ్లండువంతులలో ఏడువంతులు మార్కులు
చచ్చినవారు మొదటితరగతిలోను అయిదువంతులు చచ్చినవారు
రెండవ తరగతిలోను చేర్చబడెదరు. కృతార్థులయినవారి కం
దిరకు సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వబడును.

6. ఉత్తమపరీక్షలో కృతార్థులయినవారిలో ఇంగ్లీషు
కాలేజీ విద్యార్థులలో ఇద్దరికయినా తప్పకుండా నగదుబహు
మానములు యివ్వబడును.

7. ఇంతకుముందు మొదటి రెండుబహుమానములలో
జేసినయినా పుచ్చుకొన్నవారు తిరిగి అపరీక్షకు రాకూడదు.
మరి యొకగు బహుమానమైనా పుచ్చుకొనియింటే మొదటి
బహుమానముకొలకే ప్రయత్నింపవలెను. ఇతర బహుమానము
తివ్వబడవు.

8. దరఖాస్తులు జూను 20 వ తేదీలోగా పంపవలెను.
తరఖాస్తులో యాక్రెడిట్ వివరము లుండవలెను. 1 పూర్తి పేరు,

తండ్రిపేరు, 8 జాతి, 4 వర్ణము, 5 వయస్సు, 6 చదువుచున్న
కాలేజీ లేక బి. 7 ఏతరగతి చదువుచున్నది, 8 నివాసము
(దగ్గరవున్న పోస్టాఫీసునతో సహా) 9 ఇంతకుముందు ఏదయి
నా బహుమానము పుచ్చుకొన్నారా, ఏసంవత్సరము, ఎంత.
ప్రధానోపాధ్యాయుడు, లేక ప్రిన్సిపాల్, లేక మేనేజరు,
లేక ఒక సంఘముయొక్క కార్యదర్శి, లేక ఇద్దరు పెద్దచురు
మ్యుల సంతకము.

9. 1931 సం॥రం జూలై నెలలో ఆఖరు ఆదివారం
రోజున పరీక్షలు జరుగును.

10. పరీక్షజరుగఁజలములు జూలై 15 తేదీకి ముందు
తెలియచేయబడును

11. కార్యదర్శికి వ్రాసినచో అచ్యుతరఖాస్తుఫారము
లు దొరకగలవు.

12. ఉత్తమపరీక్షకు ప్రవేశకముము రూ 1-0-0, సాధా
రణపరీక్షకు రూ 0-8-0. దరఖాస్తులో 1931 సం॥రం జూను
నెల 20 వ తేదీ లోపుగా కార్యదర్శికి పంపవలెను.

మరా - పరీక్షలకు నియమించబడిన పరసీయ గ్రంథ
ములను విద్యార్థులు శ్రద్ధగాను సమగ్రముగాను పఠించినచో

నూలభీముగా కృతార్థులయియే గాక బహుమానములనుగూడ
బొందగలరు.

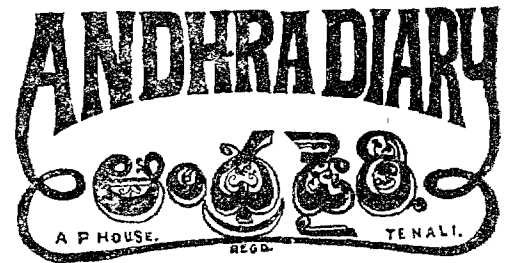
15-10-1930.

రాజమండ్రి

గీతాపరిక్షల కార్యదర్శి
హిందూసమాజము.

త్వరపడుకు.

కొన్ని ప్రతులే యున్నవి

కోర్టుపైజా రూ 1-4-0; పాకెట్టుపైజా 0-12-0.

పాకెట్టు పంచాంగం 0-0-9

ఆంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, తెనాలి.

నేషనల్ ఇండియన్ ట్రైఫ్ ఇన్ఫురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1929 వాల్చుయేషన్ ఫలితము

వెనుకకు దాచియుంచువైకము

మిక్కిలి బలవంతులవడినది

రివర్షనరి బోసను 1000-కి 1-కి సం॥నకు రూ. 10 చొప్పున ప్రకటించబడినది.

1925 సం॥రము నుండి - 1929 సం॥రముదాక 5 సం॥రములకు

31-12-1929 పూర్తిగా అమలులో నున్న లాముభలు కలసిన

పూర్తి జీవభీమా, ఎన్డౌమెంటు పాలిసీ

లన్నియు వైన తెలిసిన రివర్షనరి బోసనును పొందును

ఇదివరకు ఏజెంట్లులేని జిల్లా లన్నిటియందు పలుకుబడి గలవారు కావలెను.

వివరములకు ఈదిగువవిలాసములకు వ్రాయవలెను:-

టి. వి. రాఘవయ్య, మార్టిన్ అందుకో,

చీఫ్ ఏజెంట్లు,

బెజవాడ.

మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు,

6, 7 క్లైవ్స్ స్ట్రీట్, కలకత్తా.

ఈ

వి. కె. శెట్టి,

సెక్రటరీ,

38, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్స్, మద్రాసు.

ఫాన్ నెం. 2420.

పోస్టాఫీస్ నెం. 150.

రాండుటేబిల్ సభ సంస్థానాధీశ్వరుల షరతులు

ఉపసంఘచర్యలనుగూర్చి మరికొన్ని వివరములు

(బ్రిటిష్ అఫ్ఫియర్స్ వైర్లెస్)

ఈగ్నీ, డిసెం 8:—రాండుటేబిల్ సమావేశమయొక్క యువసంఘములు మూడు శేడు సమావేశమైనవి.

సమాఖ్య రాజ్యాంగస్వరూప నిర్ణయోపసంఘము ఫెడరల్ రాజ్యాంగ స్వరూప నిర్ణయోపసంఘము (ఫెడరల్ ప్రొక్చర్ సబ్-కమిటీ) సమాఖ్యయందలి పలుభాగ మలనుగూర్చియు, సమాఖ్యకాసనభూ స్వరూపమునుగూర్చి యు, కాసనసభల సంఖ్యనుగూర్చియు, వానికి జేందగల యధికారమునుగూర్చియు, సమాఖ్య రాజ్యాంగ నిర్ణయోపసంఘము యొక్క యు, బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రతినిధులయొక్కయు యభిప్రాయములను పరిశీలించిరి.

రాష్ట్ర రాజ్యాంగప్రణాళికా నిర్ణయోపసంఘము ఈ సంఘములో, రాష్ట్రములందు ద్వంద్వవిధానము నంత మొందించినట్లుట చట్టప్రాబల్యమును, శాంతిక్రమములను (లాఆర్డరును, సరక్షించుట కెట్టి యేర్పాటును గావించవలయునని ధీర్ఘ చర్చ జరిగెను. అందులకు రాష్ట్రములదలి కాసనసభలకే బాధ్యత చెందవలయునని సభ్యు లభిప్రాయపడిరి.

బర్మా-ఉపసంఘము

ఇండియా-బర్మాదేశములకు నడుమగల సంబంధమును నిర్ణయించుటలో, వ్యాయభుద్ధియు, సమాధానేచ్ఛయు ప్రబలంగాక యని సభవారిచే యాశీర్వాదము. బర్మాయొక్క వైసికరక్షణవిషయములో వైసిక నిపుణులయొక్క సలహా యవసరమని గుర్తించబడినది. ఆస్పృశ్యులకు సంబంధించిన తీర్మానములకు వినియోగము కేవలము చిత్తుతీర్మానములే.

సమాఖ్య రాజ్యాంగములనుగూర్చి

సంస్థానాధీశ్వరుల షరతులు

సమాఖ్య రాజ్యాంగముల విషయములో తమకుగల దృక్పథమును స్పష్టీకరించి సంస్థానాధీశ్వరులు శేడు సమాఖ్య స్వరూప నిర్ణయోపసంఘముయొక్క వ్యవహారక్రమమును కొంతమట్టుకు మలచి మొనరించిరి. వారి అభిప్రాయమున,

1. సంస్థానముల ప్రతినిధులు సాంప్రదాయానుసారముగ వ్యక్తులుగానే సమాఖ్య కాసనసభకు జేరవలెను.

2. సంస్థానములన్నియు సంపూర్ణముగా రాజ్యాధికారము నికముందును గలిగియుండవలయును. సంస్థానములకు మాత్రము సంబంధించిన విషయములలో వానికి వ్యక్తిపరముగ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలయును.

(మరాఠీ-సమాఖ్యోద్దేశ్యము కొరకై సంపూర్ణ రాజ్యాధికారమునకు సమాజమును కొన్ని యధికారములను సంస్థానములు వదలు కొనగలవు.)

3. చిన్న సంస్థానము లన్నియు నొకవర్గముగా శేర్వరుల పబడి, వాని హక్కులను సరక్షించబడవలయును. అట్లాసరించుట సంస్థానములవలననే జరగవలయును. సరేంద్రముడలి యీ పనిని నిర్వహించును.

4. బ్రిటిష్ ఇండియా యంతయు నొక సమిష్టి అంగముగ నుండును. బ్రిటిష్ ఇండియాలో కేంద్రప్రభుత్వమునకు, రాష్ట్రములకు నెట్టి సంబంధ ముండునో సంస్థానాధీశ్వరులకు గోరుచున్నాడు.

5. బ్రిటిష్ ఇండియా యొక్క నేటి స్వరూపమే యిక ముందును నుండినచో తాము హైందవ సమాఖ్యయందు జేర నిష్పగించుటలేదు.

6. సమాఖ్యలో జేరవలయునని యే సంస్థానమొకటి విధిగాకొరబడరాదు. (ఈ కారణము కొరకే, సంస్థానములొక, సాంప్రదాయ రూపముననుండు యొడంబడికను గావించుకొనవలయునని కొందరు సంస్థానాధీశ్వరులు నూచించిరి.)

బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రతినిధుల తరపున యీ క్రిందినా చరణ గావించిరి:—

బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రతినిధుల సూచనలు

1. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించగల రాష్ట్రములకు సమాఖ్యలో జేరవలయును.

2. కేంద్రమునందు రెండుకాసనసభ లుండవలయును.

సంస్థానములతోటి సమాఖ్య

3. సంస్థానములతోటి సమాఖ్య విషయములో సమాఖ్య సలసల యందు స్థానములును, బ్రిటిష్ ఇండియా యొక్క తిని, బ్రిటిష్ ఇండియా యంతయును కలిసి యొక యంగముగ నుండి సంస్థానములతో సమాఖ్యజేయవలయునని నూచించబడినది. కాసనసభల రెండింటియందును సంస్థానాధీశ్వరులుగాని వారి ప్రతినిధులుగాని సభ్యులుగ నుండవచ్చును.

రిజర్వుడు శాఖలు

4. దేశసరక్షణ, విదేశములతోటి సంబంధము మొదలగు రిజర్వుడు రాజ్యాంగశాఖల విషయములో, సూతనరాజ్యాంగము

పద్ధతి బంధుత్వం సరిబట్టుకును గల తాత్కాలికపద్ధతిలో, వా శాఖలు రాజ్యాధినిధి పరిపాలనక్రింద నుండవలయుననియు, అయినను, తుదకవిహాడ సమాఖ్యశాఖలుగానే మారవలయుననియు నూచించబడినది.

రాష్ట్ర రాజ్యాంగ స్వరూపనిర్ణయోపసంఘము

1. కార్యనిర్వాహకవర్గమునం దెవ్వరు సభ్యులుగ నుండవలయును? 2. దాని నేరు నియమింపవలెను? 3. గవర్నరునకును కార్యనిర్వాహకవర్గమునకును, కాసనసభకును సన్మోన్యాధికార సంబంధములు లుండవలయును? 4. లా ఆర్డరు పరిపాలన ఏ రీతిని జరగవలయును? 5. రాష్ట్రములలో అల్పసంఖ్యాకుల కెట్టి హక్కులు చెందవలయును? అనేది ప్రశ్నలకు సంబంధించిన శ్లీక నీ యుపసంఘమువారు చర్చించిరి.

లా ఆర్డరుల పరిపాలన

చర్చ వివరములపైగాక, భారీ దృష్టిని జరిగెను. ద్వంద్వ విధానము నంత మొందింపవలయు ననెడి యంగీకారముపై నది యుద్ధంబయింపడను. లా ఆర్డరుల పరిపాలనమును అధికారముగలిగి నియమింపవలె ననెడి నూచన ప్రతిఘటించబడినది. రాష్ట్ర కాసనసభకే యీ బాధ్యత చెందవలెనని సాధారణముగ నంగీకరింపబడినది. మరియు, ప్రధానమంత్రి పదవిని గూర్చి కాసనములలోనే నిబంధన యుండవలయు నను నూచనహాడ యంగీకరింపబడలేదు.

కాసన సభలు రెండుండవలయునా ననెడి విషయములో, ననుకూలముగనట్టియు, ప్రతికూలముగనట్టియు సభిప్రాయములు వెల్లువలెనయ్యెను.

గవర్నరుయొక్క అధికారము

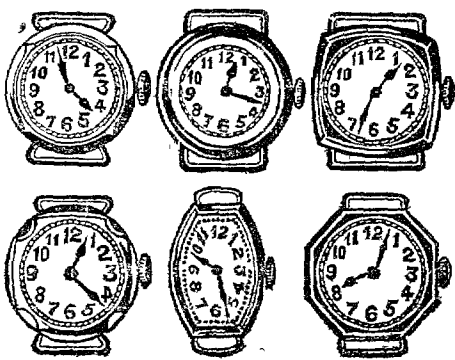
రాజ్యాంగ యంత్రము నడుచుట మానిజేయు సందర్భము నందు గవర్నరుకు కొన్ని యధికారములు చెందవలెనని యంగీకరింపబడినది. కాని కాసనసభలచే గావించబడిన చట్టములను ప్రోత్సహించుట కొరకే యధికార మొసంగవలయుననెడి నూచన సభికులలో చాలమందిచే ప్రతిఘటించబడినది. అట్లే కాసనసభచే నిరాకరింపబడిన ధనవ్యయమునుజేయుట కదికార మొసంగుటకును గవర్నరునకు సాధ్యపడరాదని భావించబడినది.

మంగళవారమునాడు మరల చర్చ

మంగళవారమునాడు మరల చర్చ జరుగెను. అత్రుమ విదేశాంగములయొక్క హెండర్స్ గాకు సభికుల అభిప్రాయముల సహజమోకన మొనరింతురు. (బి. అ. నై.)

ఆశ్చర్యకరమైన బహుమతి

స్వకాలమువరకు మాత్రమే

22 క్యాబ్లెస్ రోల్డ్ గోల్డ్ ముంజేరి గడియారములు, స్విస్ షేడ్, దృఢమైనది. నమృతమైనది. చిన్నది, అందమైనది. ఆరు ఆకర్షణీయమైన ఆకారములందు గలవు.

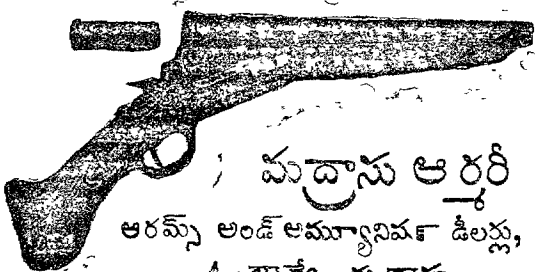
దిర్ఘకాలమువరకు పూచివెచ్చుబహుమతి ప్రతి గడియారము చక్కగా పరిశోధించి, చమురుజేసి పంపబడును. మీకు కావలసిన మాదిరికి నేడే వ్రాయును. చేతికి కట్టుకొనుపట్టుతో సహా యియ్యబడును.

ధరలు:—గడియారము 1 కి ధర రు 4-10-0

3 ను ఒకేసారి కొనిన ధర రు 12-14-0

ఈస్టు ఇండియా ఏజెన్సీ,

తపాల్ పెట్టె నెం 35, మద్రాసు.

మద్రాసు ఆర్మరీ

ఆరమ్స్ అండ్ అమ్మూనిషన్ డిలర్లు,
4 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పలువిధ ఆయుధములు, వాటి మందుసాముగ్రి, చౌకగ దొరుకును. రై సెన్సు పొందినవారమునకుచే యితరచోట్ల నుండువారు మాదిరియార్ధముల పంపిన లాభకరముగ నందును. ఆయుధములు మరమ్మత్తు చేయబడును. గాఢపాపముల గూడ అమ్మబడును.

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునందు

కలక్తా మెయిలు	రాత్రి 8-30 Xం ఉద 7-0 Xం	వచ్చువేళ
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 Xం ఉద 10-50 Xం	
పాన్జు ప్యాసింజరు	సాయం 5-55 Xం	
పాన్జు	రాత్రి 7-30 Xం	
బెన్మిడిపూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 Xం ఉద 9-55 Xం	
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 5-55 Xం	
ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 Xం సా 8-45 Xం	
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 Xం సా 4-25 Xం	
చేరీపల్లి	సాయం 12-0 Xం	
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 Xం ఉద 6-20 Xం	
ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 Xం మ 2-25 Xం	
ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 Xం ఉద 8-0 Xం	
బోలార్పేట	ఉద 6-45 Xం రాత్రి 8-40 Xం	
అక్కోణం	మధ్యాహ్నం 1-0 Xం	
వచ్చునుకొస్తా మెయిలు	సాయం 5-45 Xం ఉద 9-45 Xం	
నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 7-45 Xం ఉద 7-15 Xం	
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 Xం ఉద 6-35 Xం	
	ఉద 7-30 Xం రాత్రి 8-15 Xం	

మద్రాసు ఎగ్జర్సు స్టేషనునందు

నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 7-0 Xం
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 Xం ఉద 6-15 Xం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 Xం రాత్రి 6-20 Xం
శుభుర ప్యాసింజరు	సాయం 8-30 Xం ఉద 5-40 Xం
పాల్వూర్	రాత్రి 10-35 Xం ఉద 4-25 Xం

మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు

తిరుచినాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 Xం మధ్యా 1-20 Xం
కడవరం	సాయం 5-24 Xం ఉద 9-35 Xం

సు ప్రసిద్ధ ఉల్లాద వైద్యాలయము
స్థాపితము 1758 సంవత్సరము.
ఉన్నామనే మేరుగల ఆస్తిరకముల వివిధవ్యాధులను నివారించుటకు సామర్థ్యము గల ఆయుర్వేద వైద్య సంస్థ యిది ఒక్కటియే. వేలకొలది ఉన్నారోగులు ఇచ్చటికి వచ్చి ఆరోగ్యమును పొందియుండుటచే దీని గొప్పతనము దేశమునం దెట్లెడల నిదివరకే వ్యాపించియున్నది. ఎంత కఠినమైన ఆసాధ్య ఉన్నాదమైనను కొందఱోజులలో తగ్గి పోవుటకు పది ముడు లేదు. వచ్చి వారికి బసలు ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. వ్యయముగా రాజాలనివారు వ్యాధియొక్క లక్షణములను వ్రాసి పోస్టు వ్యాసా బోపధములను గైకొనవచ్చును. కొరువారికి వివరములు ఉచితముగా పంపబడును వచ్చువారు మద్రాసు వాల్తేరు రైలు మార్గమున ద్వారపూడి స్టేషనులో దిగిరావచ్చును.
అంగర వాహచారియర్ బ్రదర్లు, పెనికేరు,
అలగూరు పోస్టు, మాన్యుయల్ లిబ్రరీ.

Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd
Head Office:-Bangalore City.
The Pioneer Life Office of a Premier Indian State Offering Generous Policy Contracts at the Lowest Cost.
Wanted District Agents in all unrepresented areas.
Write for Agency terms & other particulars:
V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, & Legal Adviser,
Bangalore.
Messrs. R. K. RAU & Sons, Ltd.
Chief Agents, Madras Presidency &c.
24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, MADRAS
Phone:— 2190

WONDERFUL
Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying. Asthma cured in a day by one dose or price refunded.
SWAMI & Co.,
42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

మొదటి
యోమన
10 లక్షలు
గోల్డ్ మార్కు
లను గెలు
పొందగలరు.

అప్రెంటిస్
మీకై నిరీక్షించు
చున్నది.

అన్ని బహు
మతులు వెల్లించి
చుటకు గవ
ర్నమెంటుచే
పూచీ ఇవ్వబ
డుచున్నది.

గ్రేట్ గోల్డు మనీ-లాటరీ

చందాదనము నోసగి, గెలుపొందుటకు ప్రయత్నింపుడు.
హాంబర్గు ప్రేటుగవర్నమెంటుచే పూచీ ఇవ్వబడుచున్నది.
మొదటి డ్రాయింగ్ 22, 23 జనవరి 1931. లాటరీలో
90,000 టికెట్లు గలవు. అందులో 36078 అనగా
దాదాపుగా పగము 6 డ్రాయింగులలోగా గెలుపొందవలసి.
(నెల కొక డ్రాయింగు జరుగును.) గెలుపొందుటకు మి
క్కిలి అనుకూలమైన అవకాశములు గలవు. ఇటీవలనే
గవర్నమెంటువారిచే ఏర్పాటు చేయబడిన అట్ట నమన
రించి చందాదారుల కీ లాటరీ చే ఎక్కువ బహుమాన
ములు అధికముగా అవకాశము కల్పింపబడినది. మరియు
బహుమానములను అధికముగా పెంచించబడియున్నది.
బహుమానముల మొత్తము
12,746,260 గోల్డ్ మార్కులు
(లేక సుమారు 6,37,310 పౌనులు)
అట్టవై ముడిన పాండగల గొప్పబహుమానము
10,00,000 గోల్డ్ మార్కులు
(లేక 50,000 పౌనులు)
ముఖ్యబహుమానుల గోల్డ్ మార్కులు

500,000	80,000
300,000	70,000
200,000	60,000
100,000	50,000
90,000	40,000

అఫీషియల్ ప్రాస్పెక్టస్ లో అన్నియు వివరముగా విశ
దీకరింపబడియున్నది. ప్రాస్పెక్టస్ నువలై వ్రాసిన టికెట్లు
దారులకు ఉచితముగా పంపబడును. ప్రతి డ్రాయింగుకు
నిందుటకై ధర్మ తపాలాఖానా బహుమతిలిస్తు. పంపు
టకుచేర్చి, అఫీషియల్ ధర్మ పా. 1-14-6, ఈ లెక్క ప్రకారము
పా. 10-7 పి. 6 డ్రాయింగులకు చెల్లించబడిన
యుండును.

మొదటి, రెండవ డ్రాయింగుకు ఈవిధమున తెలుపబడిన
మొత్తములను పంపిన టికెట్లు పంపబడును.

టికెట్లు	1 టికెట్లు	1 టికెట్లు
పా. 2-12-6	పా. 1-6-6	పా. 0-18-6

మొదటి దఫా చెల్లించిన చందాదారులు, వసుకటి
వాటికి పంపబడిన నిర్బంధము లేకపోయినను ఈ గొప్ప
లాటరీచే నోసగబడు అన్ని డ్రాయింగుల పూర్తి లాభమును
పొందుటకై మీ రట్లు చేయుట నుంచిది.

1 టికెట్లు	1 టికెట్లు	1 టికెట్లు
2 వ దఫా చెల్లించవల సినది పా. 2-12-0	పా. 1-6-6	పా. 0-18-6
3 వ ,, ,, 1-14-0	,, 0-17-0	,, 0-9-0
4 వ ,, ,, 3-9-0	,, 1-15-0	,, 0-18-0

2-వ దఫా మొత్తము 10-8-1931 లేదా మించినది
పంపబడినది.

3-వ ,, ,, 7-4-1931	,, ,, ,, ,,
4-వ ,, ,, 4-5-1931	,, ,, ,, ,,

మొత్తము చేరిన ఆదాయాన్ని టికెట్ల టికెట్లు ప్రముఖంగా
పంపబడును. ప్రతి డ్రాయింగుకు ముగిసినది బహుమానముల
మొత్తము ఈ గాన బలపడుచున్నది. చందాదారుల డ్రా
యింగులకు ఆదాయము తక్కువ 24-12-1930 లేదా లోగా
పంపుకోవలెను.

SAMUEL HECKSCHER Senr., BANKER
Dammtor Street 14
Hamburg (Germany)

.....Cut off here.....

Order Form. Please send me.....
ticket for first and second
drawing.

Amount of.....is enclosed herewith by
British Postal Orders or by Bankers Draft.
Name and Address (plainly and in full):

Date:.....
Postage on ordinary letters is 3 annas.

చూడ సాగనైనవి

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" విన సాగనైనవి

గ్రామఫోనులు, రికార్డులు.

గ్రామఫోనులు మిక్కిలి సాగనైనవి, నమ్మకమైనవి పలురకములలో వివిధ ధరల
యందు మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

రికార్డులు ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కన్నడ, హిందూస్థానీ మొదలగు పలుభాషలలో మేలు
రకము రికార్డులు గలవు. వాటిని విని తీరవలయునేగాని వ్రాయవలసికాదు.

ఒక పర్యాయము మావద్దకువచ్చి వినిన సర్వము మీకే తెలియగలదు.

హాట్చిన్స్ అండు కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మాదిరి యోషధముల చూచి మోసపోకుడు

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్యగారిచే సర్వవిధములైన లివర్ అండ్
స్ప్రింగ్ వ్యాధులకై ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడినట్టి సుద్రుసిద్ధ దివ్యాషధము కలదు.

ఆశాభంగము కాకుండగలందులకై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, ఆర్ధర్ల నన్నింటి నీ క్రింది అద్ర
సుకు నేరుగ వ్రాయుడు:— (ఏ జెంట్లు అన్నిస్థలములకు కావలయును.)

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య (విజయనగరం వాస్తవ్యులు)

లివర్ అండ్ స్ప్రింగ్ వ్యాధుల ప్రత్యేకవైద్యుడు, 8, సాలైస్ట్రీ, (Salai Street) మైసూరు, మద్రాసు.

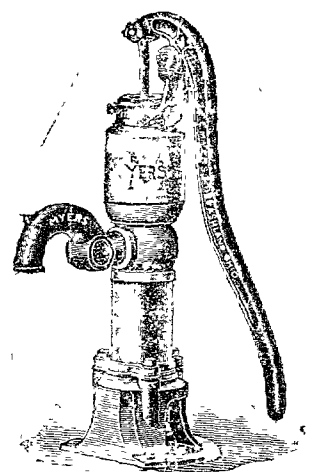
మెయర్స్

స్టర్లింగ్స్

మాత్రమే అభ్యాససిద్ధ మైనట్టియు,
నమ్మక మైనట్టి చేతిపంపు. ఎచ్చటనైనను
అమర్పవచ్చును. ఎంతమోటుగా వాడి
నను చెడదు.

ది లిమాయి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్,

1/173 బ్రాడ్వే పోస్టుబాక్సు నెం. 202, మద్రాసు.

THE ANDHRA BANK LIMITED.

Estd. 1923.

Head Office:
Branches:

Masulipatam.
Cocanada, Hyderabad (Dn.)

SEASON DEPOSITS

Are being received now at special rates of
interest which may be ascertained from any
office of the bank.

D. S. SASTRI, M. A.,
Secretary

THE

STATE-AIDED BANK OF TRAVANCORE, Ltd.

Head Office: Alleppey; Branch; Trivandrum.

(Under the auspices of the Government of H. H. The Maharajah)
(Regent of Travancore)

Chairman:—Mr. K. C. Pandalai, B. Sc., (Econ.)

Fixed Deposits are now received at the following rates:—

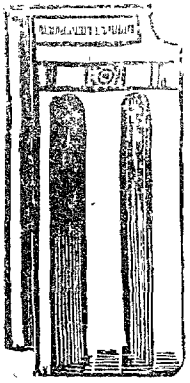
6 Months	5½ % per annum.
1 Year	6 % "
2 Years and more	6½ % "

The interest is payable half-yearly. The Bank has made arrangements
at Madras, Bombay, Calcutta & Bangalore for receiving and paying the
Deposits AT PAR. For further particulars apply to:—

Or the office of the Chairman,
7 & 8, McLean Street, Madras.

C. KRISHNA MENON, M.A.,
Acting Manager.

‘పొండుమార్కు’ పెంకులనే కొనుడు

సాగనునంద, ఉపయోగమునందు, మితవ్యయమునందు దీనికి సమానమైన ఇంటి వైకప్పు మరెద్దియు లేదు.

ఈ దిగువకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది
స్టాండర్డు టైల్ అండు క్లే వర్కుస్, లిమిటెడ్.

THE STANDARD TILE & CLAY WORKS, LTD., } **FEROKE, ALWAYE, BANGALORE.**

ఏజెంటు:—నాథం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.
(Largest Indian Manufacturers)
కొన్ని జిల్లా ఏజెన్సీలు కాలిగానున్నవి.

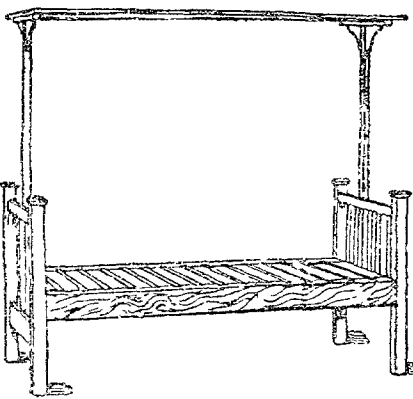
బుడ్డి 1-కి నెల 0-10-0 లావాలు

అమృతాంజనము డిపో

మ ద రా ను,

బొంబాయి.

పునస్సంధాన, వివాహపు మంచములు

మన పెండ్లికొమార్తెలు, పెండ్లికొమారులు కొద్దిలో, అందముగ నుండు మంచములనే కొరుదురు. మావాటికి సదరు రెండును గలవు.

గొప్ప పనితనము—దోమ తేరను తగిలించుకొనుటకు ఎలయు చట్టములు సహా గలిగి, జీవితకాలమునకు వింఛియుండగలవు. అన్ని భాగములు యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడి, విడదీయ గలిగియున్నవి. విడిభాగములు దొరకగలవు.

వెలలో ఫ్యాకింగ్ మోతకూతల వివరములు వియున్నది.
3 నెలలలో తయారుచేయబడినది.

	(6 $\frac{3}{4}$ అ. X 2 $\frac{1}{2}$ అ.)	(6 $\frac{3}{4}$ అ. X 3 అ.)	(6 $\frac{3}{4}$ అ. X 4 అ.)
కోక్ వుడ్	2 $\frac{1}{2}$ అ. వెడల్పు రు. 24	3 అ. వెడల్పు రు. 27	4 అ. వెడల్పు రు. 32
టీక్ వుడ్ రు. 22 రు. 24 రు. 28
గట్టికొయ్యతో చేయబడినది (స్ట్రెయిట్) రు. 18 రు. 20 రు. 25

మ.రా:—అన్ని దినుగుల మంచములను చట్టము మాత్రము పలకకముగల గట్టిమైన ఉపయోగపరుస్తున్నాము.
ఫ్యాకింగ్ చార్జీ రు. 1-4-0.
నిబంధనలు, ధరలో సగము సామును అర్జరువెంటను, విగతదానిని వి. పీ.గా బంపబడు రైల్వే షిడును అందుకొనునపుడు చెల్లించవలయును.

THE STANDARD FURNITURE Co., Ltd.
Kallai, South Malabar.

“డైయమంట్” గ్రైండింగ్ మిల్లులు

ప్రెంచ్ బర్ స్టోనులతో

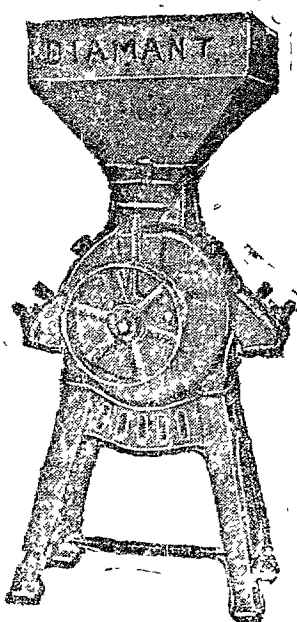
ధరలయందు గొప్ప తగ్గుదల

హిందూదేశమునం దన్ని భాగములందును ఈ మిల్లులకు అత్యధిక మగు గిరాకి యుండుటవలననే ధరలను మిక్కిలి తగ్గించుటకు వీలైనది.

సోద ఏజెంటు:—

బాట్లీబాయి అండు కంపెనీ

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మహాపాధ్యాయ కళాప్రపూర్ణ వేదము వేంకట
రాయ శాస్త్రిలవారి గ్రంథములు

ఆముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో	8	0	0
శృంగార నైషధము వ్యాఖ్యతో	6	0	0
కథాసరిత్సాగరము వచనము 3 వాల్యం	6	0	0
ప్రతాపరుద్రుడు నాటకము	1	4	0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1	0	0
మేఘసందేశము సంపూర్ణ వివరణముతో	2	8	0

కేట్లాగు వలయువారు వే. వేంకటరావు
4, మల్లి కేశ్వర వీధి, జి. టి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

మదనకళ

ముష్టిపీడనము మాన్చు గురుభ్యాసములవలన కలిగిన నపుంసకత్వమును, మేహనికాక్మలను, నరముల నిసర్తువను, కుక్షనప్తములను తగ్గించి, రక్తకుద్ధి, శిర్యవృద్ధి కలిగించును. 30 కులముల లేవ్యాము 3-0-0.

ఆనందపూర్వక, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా కాఫ్ఫయెల్లు

భయంకరమైన సెగకోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునండి కాఫురమున్న కోగముయినను 9 ట్యాబులతో ఆకోగ్యవంతులుగా చేసి యెక్కువవిలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునండి వెలువడు ప్రావమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధమును నితరవాడ్యములు బర్మాగనేరియా, ఆనభవింపలేని సెగకోగములువల్ల రా మాయమగుచున్నవి. సందేహించిన నాకోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారమును భాగ ద్ద లనవసరము. 30 కాఫ్ఫయెల్లు ఆమరియుండు పెట్టె రు. 2-9-0 3 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రము 20, ప్యాకెట్టు రు. 2.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.